

**Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op
donderdag 8 november 2007**

5 **Aanwezig:** De burgemeester: mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter
De gemeentesecretaris: mevrouw W.C.M. Lissenberg-van Dam
De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren E.M. den Boef, P.J.H.M. de Koning en
H.J. Zwiers
De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP),
10 J.C. van Andel (CDA), P. Boertje (VVD), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van
Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GL), mevrouw A.B. van
Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (CU), H.J.A. Koppes (LR),
J. Lagendijk (SGP), A. Los (LR), C.J. Louter (CU), P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander
15 (LR), mevrouw W.N. Nooijen (LS), de heren W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden
(SGP), R.P. Pors (CU), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg
(SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), mevrouw C. van Vliet (VVD), de heer M.A.
Vroegindeweyj (LR)

20 **Griffier:** De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig: De heren M. Dijkhuizen (RB), W. van der Linden (PvdA), R.C. van Pelt (SGP)
(gedeeltelijk)

25 **Notulist:** mevrouw I.J.H. Lit

1. Opening en vaststellen van de agenda

30 **De voorzitter:** Goedemorgen, dames en heren, hartelijk welkom bij deze bijzondere
vergadering van de raad van Ridderkerk. De begrotingsbehandeling en uw algemene
beschouwingen. Ik hoop dat wij er een goede dag van kunnen maken, zodat wij vanavond aan
het einde kunnen concluderen dat we een vastgestelde begroting hebben.

35 Bij mij is bericht van verhindering binnengekomen van de heer Van Pelt van de SGP, dat heeft
te maken met zijn werk. Hij zal er vanavond wel bij zijn. Ik had vanmorgen al vroeg telefonisch
contact met de heer Dijkhuizen van Ridderkerks Belang: hij staat met pech in Terneuzen. Ik
hoop dat wij hem in de loop van de dag mogen verwelkomen. De heer Van der Linden is ook
afwezig.

40 Dat betekent dat we het met elkaar gaan doen zoals we bij elkaar zitten. Het enige punt van
bespreking is de begroting. Ik neem aan dat u het daarmee eens bent.

2. Nummering van moties en amendementen

45 **De voorzitter:** Ik stel voor dat u de bijbehorende nummers op de moties en amendementen zet
conform het nummeringvoorstel dat op uw tafel ligt. Daarmee hebben we dit agendapunt
besproken.

Mevrouw Ripmeester: Is het mogelijk de nummering te wijzigen?

50 **De voorzitter:** Wij kunnen geen discussie voeren over welke motie op welke plek moet staan.

Mevrouw Ripmeester: Worden ze in volgorde behandeld?

De voorzitter: Dat is afhankelijk van de strekking van de motie of het amendement. De motie of

het amendement dat het verst strekt, wordt als eerste behandeld. U bepaalt met elkaar de prioritering op de lijst.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, dat is duidelijk.

5

De voorzitter: Ik ga nu graag met u over tot de eerste termijn van de raad, waarin we niet de gehele algemene beschouwing voorlezen, maar met spanning uitkijken naar de highlights vanuit de verschillende fracties, zoals ze worden uitgesproken door de fractievoorzitters. Wij hebben de volgorde eerder met elkaar bepaald. Ik nodig mevrouw Nooijen uit om haar bijdrage te leveren.

10

Gaat uw gang.

3. Eerste termijn van de raad: highlights

Mevrouw Nooijen: Voorzitter, het afgelopen jaar heeft een aantal gemeentebestuurders te maken gehad met ziekte, verdriet en pijn. Gelukkig zijn we allemaal weer aanwezig in min of meer goede gezondheid. Laten we hopen dat dat het komende politieke jaar zo blijft en dat de gezondheidsperikelen van tijdelijke aard waren.

15

Vandaag nemen we afscheid van een bewogen politiek jaar en staan we voor een nieuw uitdagend jaar. We blikken terug en kijken vooruit. Daarom biedt de fractie Lokaal Sociaal u een versgebakken oliebol aan, traditioneel een lekkernij bij het vieren van oud en nieuw. Neemt u rustig de tijd ervan te genieten.

20

“We willen een goede sociale samenleving”, staat te lezen in het coalitieakkoord 2006-2010. Samenleven is de manier waarop we de zaken aanpakken op zoek naar gezamenlijke belangen. Op zoek naar vertrouwen ook. Dat kost tijd, voorzitter, veel tijd. Maar, laten we eerst eens terugblikken en denken aan alle leuke, vaak zichtbare goede zaken, die we hebben bereikt of die we hebben voortgezet. Zoals de vrijwilligersdag, de veteranendag, Ridderkerk on the beach, de ijsbaan, de pinkstermarkt, de wijkbudgetten die zo goed zichtbaar gemaakt zijn, het afscheid van De Kossel, de vrijmarkt op Koninginnedag, Ridderpop en het Koningspleinfestijn en last but not least de Hein Roethofprijs die de Buurtpreventie Bolnes ten deel is gevallen. Al deze zaken geven Ridderkerk kleur en een eigen identiteit. Een vervelend neveneffect op vooral grote evenementen is dat de criminaliteit en het verstoren van de openbare orde toeneemt. Mijn fractie zal daartoe een motie indienen met het verzoek een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden van een aangiftepunt. Het voordeel is dat de daders nog in de buurt rondlopen, de getuigen trouwens ook. Het verhoogt het vertrouwen in de politie en het bevordert de veiligheid en kan zeker preventief werken. Dit kan de lokale rol bij het veiligheidsaspect verhogen en sluit naadloos aan bij het voornemen van het college een evenementenbeleid te ontwikkelen waarbij het veiligheidsaspect nadrukkelijk wordt meegenomen.

25

30

35

40

Voorzitter, in de schriftelijke bijdrage van mijn fractie Lokaal Sociaal ben ik al ingegaan op de manier waarop het college probeert het vertrouwen van de burger terug te winnen. En dat dat niet altijd lukt. De asbestaffaire in Bolnes waar u pas na zes weken met de burgers in gesprek ging, tot die tijd gebeurde dat schriftelijk, het wijkontwikkelingsplan Slikkerveen, dat te laat was ingediend, de sloopvergunning voor Slikkerveen-Zuidoost die te laat is aangevraagd, het Tramplustraject dat eerst door de hele gemeente zou lopen en nu maar tot het gemeentehuis, het oeverloze getouwtrek om de woonboot Annemarij, voorzitter, dat zijn allemaal zaken die in een tijdsbestek van een jaar een belangrijke rol hebben gespeeld in de Ridderkerkse samenleving. Een schoonheidsprijs verdient het niet altijd. De investeringen waren veel te hoog voor het beperkte maatschappelijke belang. Het proces heeft in een tijdspanne van weer een jaar de tongen danig losgemaakt. Diverse colleges hebben in die

45

50

tijd, na de afspraak met de familie Pronk, het havenkanaal dat een open verbinding naar de Noord had, afgedamd, zodat de Annemarij niet eens meer van haar plaats kon komen.

Natuurlijk voorzitter, besturen is verantwoordelijkheid nemen en regels zijn regels, maar uitzonderingen bevestigen die regel. Diverse gemeentebesturen hebben het nakomen van deze afspraak voor u onmogelijk gemaakt. Dit college krijgt voor de fouten van voorgaande colleges de rekening gepresenteerd. Ik wil nog eenmaal een beroep doen op het gezonde verstand van dit college en u oproepen deze hele kwestie nog een keer tegen het licht te houden van deze tijd.

U zou veel goodwill kweken bij de burgers als u alsnog een passende oplossing vindt. Die goodwill die u daarmee kweekt bij de inwoners van Ridderkerk kan u later bij andere lastige onderwerpen goed van pas komen. Nu was het een vreugdeloze ervaring. Komt tijd komt raad is hier helaas niet opgegaan.

Over de afvalstoffenheffing is mijn fractie in de schriftelijke bijdrage al duidelijk genoeg geweest, evenals over de marktgelden. Ook over het percentage dat inwoners tevreden zouden moeten zijn over hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Over deze onderwerpen mag u een voorstel van mijn fractie verwachten. Maar, alles op zijn tijd, voorzitter. Dat is later pas aan de orde.

Voorzitter, als laatste wil ik nog ingaan op de in- en uitvoering van de Wmo. De invoering van de Wmo is niet altijd van een leien dakje gegaan, de uitvoering trouwens ook niet. Zoals u weet, heeft de fractie Lokaal Sociaal verschillende keren vragen gesteld over de ontwikkelingen in de thuiszorg in Ridderkerk. Tot op de dag van vandaag hebben cliënten te maken met onzekerheden over de manier van hulpverlening en of ze, als zij bepaalde contracten niet tekenen, nog wel voor hulp in aanmerking zullen komen. Deze onrust moet naar mijn idee zo snel mogelijk uit de wereld geholpen worden. De gemeente is hier verantwoordelijk voor en ik heb alle vertrouwen in de wethouder dat aan alle onduidelijkheden binnenkort een definitief einde komt.

Voorzitter, mijn tijd zit er op. Ik hoop dat we het komende politieke jaar weer vaker de samenwerking zullen zoeken. Vroeger was er, ondanks de verschillen, de bereidheid tot samenwerking, nu is die wel eens ver te zoeken. Ik hoop dat het vertrouwen in elkaar zich zal herstellen en versterken. Nu staan de oppositie en de coalitiepartijen vaak op afstand van elkaar. Controle moet je niet zien als wantrouwen. Voorzitter, het getuigt van intelligentie, lef en moed om die politieke samenwerking weer te zoeken. Je concurrenten moeten af en toe je vrienden zijn om een gemeenschappelijk doel te bereiken. Je moet het samen doen om verder te komen. De tijd zal het leren.

Voorzitter, ik wens u hierbij veel succes en op mijn beurt wens ik u hierbij van harte beterschap.

Dank u wel.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de fractievoorzitter van de CU.

De heer Japenga: Vijf minuten om enkele punten naar voren te brengen. Ons motto voor de afgelopen verkiezingen was "voor elkaar". Dat is voor de CU een belangrijk gegeven. We leven met elkaar in dit land. We zullen het met elkaar moeten roeien. Bij het lezen van de plannen hebben wij ons ook laten leiden door dit principe. Voor elkaar.

De aandacht die wij vragen voor laaggeletterdheid, nieuwbouw van De Burcht en het vooruitbetalen van energie, staat dan ook in dat licht. Bij laaggeletterdheid gaat het om mensen die beperkt zijn in hun mogelijkheden. Iemand die functioneel analfabeet is, heeft gewoon minder kansen en staat vaker aan de kant dan iemand die kan lezen en schrijven. We moeten

5 daar iets aan doen. We willen graag dat de gemeente gaat onderzoeken of het systeem van vooruitbetalen van energie, ook hier in Ridderkerk zo spoedig mogelijk kan worden ingevoerd. In Rotterdam en Den Haag zijn positieve resultaten geboekt. Voor mensen waarbij bepaalde kosten gemakkelijk uit de hand lopen, of die schulden hebben, is het mogelijk om vooraf te betalen en dus niet achteraf met heel hoge rekeningen te worden geconfronteerd. Tegelijk is het ook voor iedere andere burger een goed systeem, dat de bewustwording bevordert. We doen dat voor elkaar en voor het milieu.

10 De nieuwbouw van De Burcht voor speciaal basisonderwijs in Slikkerveer loopt vertraging op. We willen dat er uiteindelijk een gebouw komt dat kwalitatief en qua ruimte goed toegerust is om onderwijs te geven aan kinderen die speciale aandacht nodig hebben. We dienen daarvoor een motie in.

Het openluchtwembad.

15 We willen graag een openluchtwembad in Ridderkerk. Zes jaar geleden stond het in ons verkiezingsprogramma en twee jaar geleden opnieuw. We weten nu dat dit niet de wens is van maar één partij, de CU, maar dat deze wens breed wordt gedeeld.

20 Uit onderzoek van de Hogeschool van Rotterdam blijkt, dat 80% van de ondervraagden voor een openluchtbad is. Als we nu doorpakken als raad kunnen we volgens onze informatie in april mei 2009 de eerste duik nemen. Een dergelijk mooie voorziening moet over ruim een jaar, natuurlijk met feestgedruis worden geopend.

25 Volgend jaar wordt een groot aantal computers vervangen in het gemeentehuis. Wij willen voorstellen om de oude computers ter beschikking te laten komen aan scholen die daar behoefte aan hebben en bij gezinnen en personen die anders niet over een eigen computer kunnen beschikken. We dienen daarvoor een motie in.

Hoe gaan we met elkaar om?

30 In veel bijdragen wordt hierover gesproken. Als CU vinden wij dat verhoudingen en verantwoordelijkheden in de samenleving duidelijk moeten zijn. We leven in een democratie waarin met regelmaat gekozen kan worden. Iedereen kan zich beschikbaar stellen voor politieke functies. Soms lijkt het erop dat iedereen voorin de bus aan het stuur wil zitten en dat de bestuurder zelf achterin loopt om te vragen hoe het ermee staat. Ik leg de vinger bij mogelijke rolverwarring. We moeten daar in de komende tijd, ook in de werkgroep die daarvoor is ingesteld, bij stilstaan.

35 Waar willen wij met elkaar naar toe? Daar gaat het ook over. Dat is voor iedere politieke partij anders en als u het dan nog anders wil dan al die anderen dan begin je gewoon een eigen beweging. Maar uiteindelijk zul je met de stem van de kiezer met meerdere partijen een bepaalde koers moeten afspreken. Ook dat is democratie. Dat is soms pijnlijk voor hen die soms net de andere kant op willen. Als politieke partij maken we dat af en toe allemaal mee. 40 Voor de CU geldt dat ze de Bijbel gebruikt als fundament onder het denken en handelen. Dat geeft ons richting en vertrouwen in ons persoonlijke leven en in onze plek in deze samenleving. Kerk en staat zijn bestuurlijk gescheiden: de kerk gaat niet over onze staat en de staat gaat niet over de kerk. Maar wij zijn blij dat we als christenen in dit land, in Ridderkerk onze invloed kunnen aanwenden om de samenleving te dienen. Democratisch, dat zeker. Voor elkaar, dat 45 vooral. Waar nodig met een pittig debat. Wat ons betreft prima. We wensen het college, mederaadsleden, alle ambtenaren en alle betrokkenen van harte Gods zegen toe bij het werk dat ons te doen staat. Ik dank u wel.

50 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Japenga. Het woord is aan de heer Van Houcke.

De heer Van Houcke: Voorzitter, wij hebben dit jaar gekozen voor drie thema's. Dit is een samenvatting van de algemene beschouwingen.

1. De relatie overheid - bewoners

U kent dat wel. Mensen zeggen: "De overheid is niet geloofwaardig! Onze mening doet er niet toe want de overheid doet toch doet wat ze wil, 'ze' hebben zo hun eigen belangen en 'ze' plakken aan het pluuche."

En dan die bestuurders en politici: "De mensen zijn alleen tevreden als ze hun zin krijgen, het gaat alleen om eigenbelang, de omgangsvormen zijn onder de maat, de overheid moet zich niet overgeven aan de waan van de straat."

Tegengestelde percepties van dezelfde werkelijkheid.

In de programmabegroting van 2005 schreef u onzes inziens zelf al treffend dat de gemeentelijke overheid vaak oplossingen bedenkt die de problemen niet oplossen en dat daardoor dikwijls frustraties en langslpende kwesties ontstaan waarbij u zeer terecht een directe link legde met het dramatisch afgenomen vertrouwen in de overheid en u daarover ernstig te nemen vragen stelt: aan uzelf, maar impliciet evenzeer aan de raad en de ambtelijke organisatie, kortom: aan "de" overheid.

Mensen die in het dagelijks leven soms veel verantwoordelijkheden dragen, gaan zich in de rol van bewoner/burger niet ineens als verongelijkte en verwende kinderen zonder enig verantwoordelijkheidsbesef gedragen, tenzij zij zich in een kindrol aangesproken voelen. In uw inleiding van het programma "Bestuur en Participatie" zegt u dat u wilt verbinden en dat u vertrouwen wilt geven, dat de overheid een dienende, ondersteunende en inspirerende rol heeft. Zeker. Maar of en hoe aan die voornemens uitvoering moet worden gegeven, daarover lezen we te weinig.

D66/GroenLinks vindt dat met de bij de ontwikkeling van de samenleving passende, meest effectieve bestuurlijke en politieke cultuur onvoldoende is geëvalueerd, nog te veel naar binnen is gericht en dat de overheid nog steeds te sterk geneigd is zijn "eigen dingen te doen", gelegitimeerd door zijn "overheid-zijn".

Wij pleiten voor structurele aandacht voor de professionaliteit van de communicatie als essentieel onderdeel van een moderne relatie tussen burger en overheid.

En zijn ook onze eigen politieke partijen niet te veel naar binnen gekeerd, gericht op vergaderingen en papieren?

Ten aanzien van het eerder dit jaar ingestelde burgerinitiatief dienen wij een motie in om het gebruik van het burgerinitiatief actiever te promoten.

Na de succesvolle invoering van de wijkbudgetten pleit D66/GroenLinks nu voor het invoeren van een systeem van wijkaandeelhouderschap met stemrecht als een logische verdere ontwikkeling in een herijkte relatie tussen burger - overheid.

Ook al hebben raad en college onderscheiden rollen te spelen, onderling vertrouwen is en blijft essentieel. Het aloude gezegde dat vertrouwen op kousenvoeten komt en te paard vertrekt is nog altijd actueel. Net als de verhouding burger - overheid heeft ook de relatie tussen raad en college regelmatig onderhoud nodig om het vertrouwen te behouden.

Wij vinden dat het college er niet steeds in slaagt de met de raad afgesproken duale spelregels bevredigend te hanteren. Anderzijds vinden wij dat ook de raad er niet altijd in slaagt zich voldoende dual te positioneren.

2. Ruimtelijke ontwikkelingen (Woon- en leefomgeving)

Demografische ontwikkelingen

De demografische cijfers van de Ridderkerkse bevolking geven reden tot zorg.

De afgelopen jaren heeft D66/GroenLinks steeds op basis van cijfers gewezen op de kwalijke effecten van het niet werkende doorstroombeleid en dat Ridderkerk daardoor extra ontgroent en vergrijsst en de leerlingenaantallen op onze basisscholen sterk dalen.

- 5 Gericht bouwen van woningen op basis van bekende woningbehoefte in relatie tot de wens jonge mensen vast te houden, kan bijdragen aan het ombuigen van de curve van jaarlijkse vertrekoverschotten van jonge Ridderkerkers.
Maar helaas is die woningbehoefte nog steeds niet onderzocht; de woningen komen toch wel vol. Het is van belang met een slim beleid voor woningbouw op onze schaarse locaties,
10 zoveel als mogelijk het demografische tij te keren.

Vorig jaar werd een motie van D66/GroenLinks over een onderzoek naar de mogelijkheden voor de aanleg van een speelbos in 2008, aangenomen. Omdat wij een dergelijk onderzoek niet in de begroting hebben kunnen terugvinden, dienen wij een motie in.

- 15 Wij vragen ons af hoe het college omgaat met de te verwachten extra bouwkosten van de stagnerende nieuwbouw voor SBO De Burcht. En hoe met de plannen elders in Slikkerveer die inmiddels al zijn of worden gerealiseerd?

- 20 Wij hebben ook in eerdere algemene beschouwingen een lans gebroken voor meer aandacht voor de veiligheid van kinderen in hun woonomgeving. Helaas is de aandacht hiervoor in de programma's die raken aan "Kind en omgeving" niet zo gemakkelijk te vinden. Wij bieden u een verzameling van meldingen van onveilige plekken op schoolroutes door bewoners aan, in de verwachting dat u daaraan met voorrang aandacht geeft en wij laten dit
25 vergezeld gaan van een gezamenlijke motie van PvdA en D66/GroenLinks.

3. De Bedrijfsvoering

- 30 Strikt genomen stelt de raad de kaders vast en stelt het bijbehorende budget aan het college beschikbaar om de beleidsplannen te kunnen uitvoeren. Hoe de geformuleerde doelen bereikt worden, is voor de raad niet wezenlijk interessant, als ze maar bereikt worden.

- Toen twee jaar geleden een bezuiniging en herschikking van de ambtelijke organisatie werd ingezet, hebben wij met nadruk gevraagd of het ambitieniveau in overeenstemming was met
35 de omvang van de organisatie, met andere woorden het beschikbare budget om onze doelen te bereiken.

Het antwoord was dat gebrek aan capaciteit geen reden kon zijn voor uitstel van geplande acties omdat de capaciteit en het ambitieniveau in evenwicht waren.

- 40 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van Houcke. Het is altijd lastig om een bijdrage te moeten afbreken als de tijd om is. Maar dan toch. Het woord is aan de heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Ik zag beneden in de hal geen camera's, voor deze belangrijke vergadering.

- 45 Voorzitter, samen aan de slag, met aandacht, respect en verantwoordelijkheid. Dat is het thema van het beleidsprogramma 2006 – 2010.

- Als je dit beleidsplan legt naast de nu gepresenteerde kerndoelen, respectindicatoren, prestatie-indicatoren en wat we hiervoor gaat doen, is de conclusie van de afgelopen anderhalf jaar werk, positief. Heel veel staat in de steigers en is concreet in uitvoering. Voor volgend jaar lijkt het ons
50 verstandig om een A4'tje te presenteren waarbij in twee kolommen, heel concreet wordt vergeleken wat er in maart 2006 was en hoe de stand van zaken nu is. Ook een mooi moment om het in maart 2006 in gang gezette beleid bij te sturen vanwege voortschrijdend inzicht en natuurlijke ontwikkelingen. Over de kloof tussen politiek en burger, zullen wij het later met elkaar

- moeten hebben. Eén relativering: laat in de vorige eeuw, schreef ik ook in de algemene beschouwingen. Ook over hetzelfde onderwerp. Sommige teksten zouden we kunnen kopiëren. Dat is natuurlijk te simpel gesteld. De assertieve, mondige Ridderkerker vraagt om een meeveranderende overheid, die interactief en transparant tot besluitvorming komt. Diezelfde overheid mag echter ook vragen om solidariteit en inlevingsvermogen, waarbij het eigen belang niet alleen maar leidend kan zijn. Beide partijen zullen over groter incasservermogen moeten beschikken, om tot aanvaardbare besluiten te komen. Bij heel weinig voorstellen krijg je nog unaniem de handen op elkaar. Laten we elkaar maar eens aanspreken waar we uit de pas lopen, vanwege weerbarstige ontwikkelingen en dergelijke. Uit ieder programma, geformuleerd in 2006, noem ik één doelstelling, die zeker nog moet worden uitgewerkt.
- Oude bedrijfsterreinen moeten worden gerevitaliseerd. Omdat ruimtelijke ingrepen de veiligheid kunnen beïnvloeden, voeren we vanaf 2007 een sociale veiligheidstoets in op stedenbouwkundige plannen. We richten onze basisadministratie zo in, dat het mogelijk is om bestanden te koppelen, niet met onszelf maar ook met de administratie van andere instanties.
- We gaan het multifunctionele gebruik van lege lokalen in scholen mogelijk maken en stimuleren. Daarbij zoeken we naar alternatieve geldstromen, bijvoorbeeld een vorm van publiekprivate financiering.
- De algemene uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid zoals ook op het gebied van hoogbouw, zijn in 2007 in samenhang geactualiseerd. We brengen de woonwensen van Ridderkerk eens in beeld. We stimuleren het vrijwilligerswerk door als extra stimulering toe te voegen het stimuleren van mogelijkheden om kortdurend vrijwilligerswerk te doen en het ontlasten van vrijwilligers die tijdelijk een stapje terug moeten doen. We sporen actief mensen op die in de knel zitten, onder andere door het koppelen van bestanden. Vervolgens lossen we de knelpunten op door het leveren van maatwerk.
- Doordat de planning en controle-instrumenten van rekeningen en rapportages helder, eenvoudig en informatief zijn en daar waar mogelijk voorzien van SMART-doelstellingen en meetindicatoren, wordt gericht gestuurd op die doelmatige inzet van de middelen. Dat waren dus zaken die allemaal nog volop meer belangstelling zouden moeten krijgen.
- Voorzitter, op pagina 114 staan 24 dekkingsvoorstellen. Ons moet van het hart dat er enkele voorstellen bij zitten die wellicht door u als een soort proefballonnetje zijn opgelaten. Ik lees daarbij o.a. dat vooruit gelopen wordt op evaluaties en dat ambitieniveaus niet worden aangetast. Deze aspecten zullen vandaag terugkomen.
- Een financiële opmerking.
- Het is wellicht goed dat het college vandaag de kaders aangeeft waarbinnen we de begroting al dan niet kunnen aanpassen/amenderen. De moties zijn al genummerd. Anders gezegd: de dekkingsmogelijkheden moeten tijdig vandaag impliciet aan de raad duidelijk zijn.
- In de zogenaamde highlights hebben wij niet al onze punten uit onze algemene beschouwingen genoemd. Het zou dan slechts op een opsomming neerkomen. Wij gaan ervan uit dat alle zaken door het college en de raad aan de orde zullen worden gesteld.
- Vorig jaar sprak ik over de vier geadopteerde kindjes van de wethouder. Nu wilde ik deze adoptie loslaten op de wijkwethoudersformule. Kunt u na enige ervaring al iets kwijt over de voordelen en spanning van de vakwethouder versus wijkwethouder? Op wijkavonden en andere avonden voelen we soms een tasten op de logica van wie competent is.
- Voorzitter, de highlights geef ik na de algemene beschouwingen. Als je dan in die volgorde de belangrijke onderwerpen filtert en je verplaatst in onze Ridderkerkers, dan blijven alleen de grote zaken over. Wonen in een veilige gemeente, omgeven door voldoende groen, schoon en heel, sociaal en aanspreekbaar, voldoende voorzieningen in brede zin, een gemeente die er is wanneer ik die nodig heb. Dat voor ogen houdend, hoop ik op een constructief debat. Wij wensen u van harte Gods zegen toe voor vandaag en het komende jaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Onderdelinden. Ik ga naar de heer Los, van Leefbaar Ridderkerk.

5 **De heer Los:** Dank u wel, voorzitter. Openbaar bestuur is gebaseerd op openheid en
vertrouwen. Openheid is te organiseren, vertrouwen moet je verdienen. Er zijn allerlei
initiatieven voor zowel college als raad om dat te bereiken. Toch zijn de scores in de staat van
de gemeente teleurstellend. Verrassend zijn deze matige scores niet. De paarse draak lijkt
overleden, of minstens in diepe slaap. De motie Postverwerking heeft nog steeds niet geleid tot
10 een aanvaardbaar tempo van het behandelen van de post. Participatie lijkt vaak het verkopen
van al ingenomen standpunten. Een keer per vier jaar mogen burgers stemmen. Tussentijds is
er zelfs niet een mogelijkheid voor de burger om zich uit te spreken. Vanzelfsprekend hoeft niet
voor elk agendapunt de achterban te worden gepeild, maar voor grote ingrepen in ons bestaan
kan het van groot nut zijn. Het afzien van de mogelijkheid om als het ooit mogelijk mocht zijn
een referendum te houden, zien wij dan ook als een gemiste kans. Ook tussen raadsleden en
15 college is vertrouwen belangrijk. Maar, zoals ik al zei, vertrouwen kun je niet afspreken, dat
moet je verdienen. Maar, je kunt het ook beschadigen.

Toen onze fractie in de raadsvergadering van oktober jl. vragen stelde over de Kuyperschool,
kwam er geen antwoord. Hoorbaar souffleerden de wethouders elkaar om niets te zeggen. Dat
20 er al wat te zeggen viel, lazen we later. In verhouding college - gemeenteraad speelt de
burgemeester een cruciale rol. Als voorzitter van de raad en als voorzitter van het college dient
een positie boven de partijen te worden ingenomen. Om dan een politiek en emotioneel
gevoelig dossier als van de Annemarij over te nemen van de wethouder, is niet verstandig. De
nationale ombudsman deed vorige week, toen werd stilgestaan bij het 25-jarig jubileum van dit
25 instituut, een aantal opvallende uitspraken. De overheid staat met de rug naar de burger. De
politiek is alleen met zichzelf bezig. Hij zei er niet bij dat dat niet gold voor Ridderkerk.
Wij, college en raad zullen ons deze opmerkingen moeten aantrekken. Er is minder vertrouwen,
het saamhorigheidsgevoel neemt af. Men voelt zich niet meer verbonden met de overheid. De
burger zoekt naar mogelijkheden om zich te weren. De juridisering neemt toe. Advocaten
30 profiteren van deze trend, maar zo gaat er veel geld en energie verloren. Dit geld en deze
energie kunnen beter worden ingezet voor een werkelijk open dialoog. Een open dialoog waarin
het vooral gaat om mensen. Minder om regels en procedures. Hiermee kan een halt worden
toegeroepen aan de juridisering, die uiteindelijk alleen maar verliezers kent. Ook in de komende
jaren zullen er belangrijke ontwikkelingen zijn op het gebied van economie en ruimtelijke
35 indeling. Energie en geld steken in een harmoniemodel, waarbij vooraf consensus wordt bereikt
met de betrokken burgers, is een waardevolle investering. Juridische kwaliteitszorg, is een
noodzaak. Juist van de overheid mag worden verwacht dat zij het goede voorbeeld geeft en
zich houdt aan wet- en regelgeving. Zo kan zij het respect van haar burgers verdienen. Daar
hoort bij de moed om procedurele, juridische of andere missers openbaar te maken en er waar
40 nodig consequenties uit te trekken. Het dualisme zou het politieke bedrijf transparant moeten
maken en moeten leiden tot meer vertrouwen van de burger. Zowel college als raad zal ervoor
moeten waken dat het dualisme ongemerkt verbleekt. Communicatie is van het allergrootste
belang om de relatie met de burger te verbeteren. Om het vertrouwen van burgers te vinden en
te behouden, is consistentie in beleid en benadering noodzakelijk. Burgers willen zich
45 verbonden voelen met de overheid die zich dienend opstelt, gevoel heeft voor mensen en zich
inzet voor saamhorigheid. Een overheid met hart voor Ridderkerk, voor de mensen van
Ridderkerk. Wij wensen de Ridderkerkers zo'n overheid toe. Wij wensen het college en de raad
toe dat zij deze maatschappelijke opdracht goed kunnen vervullen.
Als Leefbaar Ridderkerk willen wij daar graag onze medewerking aan geven. Als we het niet
50 samen doen, dan lukt het niet. Dank u wel

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los. Ik ga naar de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, voor de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) zijn vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en sociale rechtvaardigheid wezenlijke uitgangspunten. Deze vijf uitgangspunten samen vormen de criteria op alle beleidsterreinen voor liberalen.

5

De VVD wil dat de overheid zich beperkt tot kerntaken. Dat betekent dat de gemeentelijke overheid minder centraal kan komen te staan. Met andere woorden: meer ruimte voor de verantwoordelijkheid en initiatieven van anderen.

10

Voor de fractie van de VVD is en blijft veiligheid de belangrijkste taak van de overheid. Daarom moet er krachtig ingezet blijven worden om zowel de objectieve veiligheid als het gevoel van veiligheid verder te verbeteren.

Dus blijven hameren op het halen van de aanrijtijden van ambulances en inzetten op de realisering van een huisartsenpost in Ridderkerk

15

Handhaven en niet gedogen, waarbij ook de gemeentelijke toezichthouders een belangrijke taak hebben.

20

Op alle beleidsterreinen geldt dat we de kracht van de samenleving moeten benutten. Inwoners kunnen en willen zelf vorm aan de maatschappij geven. Inwoners hebben belang bij een zorgzame overheid, maar we moeten waken voor betutteling.

25

De afstand tussen burger en politiek wordt door velen terecht als een punt van zorg beschouwd. Dit betekent echter niet dat het zo moet zijn dat het credo geldt: "u vraagt, wij draaien". Van politieke vertegenwoordigers mag verwacht worden dat zij zorgvuldig alle belangen tegen elkaar wegen en dat doen met hun blik gericht op de toekomst. Dit blijft echter lastig, maar het is een uitdaging voor iedere bestuurder. Niet voor niets heeft de VVD-fractie bij de algemene beschouwingen van vorig jaar gezegd dat het uitleggen van moeilijke beslissingen wellicht de belangrijkste taak van de volksvertegenwoordigers is.

30

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. Mijnheer Den Ouden.

35

De heer Den Ouden: Voorzitter, het ligt in de aard van een begrotingsbehandeling om te spreken over zaken die staan te gebeuren en waarvoor op de toekomst gerichte plannen zijn. Maar namens de SGP wil ik deze korte eerste termijn toch inzetten met dingen die al hadden moeten gebeuren. Het college had ons, overeenkomstig zijn eigen toezeggingen, moeten informeren over belangrijke financiële overzichten op het terrein van het onderwijs en op het terrein van de subsidies. Het college had ons niet aan het lijntje moeten houden. In de tien punten tellende bijlage bij de schriftelijke versie van onze algemene beschouwingen, hebt u het gedetailleerd kunnen lezen.

40

Bezien we de naaste toekomst in het perspectief van de begroting, alles uiteraard voor zover we dit als mensen kunnen overzien, dan zijn er enkele majeure thema's en onderwerpen aan te wijzen, zoals daar zijn armoedebestrijding, een openluchtwembad, Drechtwerk en natuurlijk niet te vergeten de tram. Toch zullen we daar vandaag waarschijnlijk niet zo diep op in gaan omdat we de bijbehorende raadsvoorstellen nog niet ontvangen hebben.

45

50

Maar er zijn nog voldoende onderwerpen waar we het bij deze begrotingsbehandeling wel over kunnen en hopelijk ook zullen hebben. De onderwerpen die wij voor onze algemene beschouwingen de moeite van het opschrijven waard vonden, zijn onder andere: de juridische kwaliteitszorg ook in relatie tot deregulering, intergemeentelijke samenwerking, vaart brengen in het actualiseren van beheersplannen en het duurzaam beheer van de openbare ruimte. Maar ook de kaderstellende bevoegdheid van de raad over ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij gedacht moet worden aan Nieuw-Reijerwaard en herstructurering van bestaande

bedrijventerreinen. En zeker niet te vergeten de kwaliteit van het onderwijs, met dit keer opnieuw speciale aandacht voor het basisonderwijs omdat na heldere uitspraken van de raad bij twee voorgaande begrotingen er nu toch weer een bezuinigingsvoorstel ligt.

- 5 Een thema wat ons ook zeer bezighoudt, is de veiligheid. De stuurgroep Veilig Ridderkerk heeft een tienpuntenplan opgesteld, waarbij een van de punten de start van een project "Normen en Waarden" is. Een goede keuze van deze stuurgroep omdat het er veel van weg heeft (of had?) dat de inhoudelijke keuzen op het terrein van waarden en normen verplaatst zijn (of waren?) naar het privé-domein en we ons in het publieke domein tevreden moeten (of moesten) stellen met een schrale en vooral procedurele ethiek. En heeft nu juist deze privatisering van goed en kwaad niet bijgedragen aan een samenleving waarin kleine en grote ergernissen tot het dagelijks leven zijn gaan behoren? Als dat zo is, dan is het dus meer dan tijd om te kiezen. Te kiezen voor een gemeenschappelijke beginsel-ethiek, voor vaste waarden en normen. Dat is meer dan bij de burgers te rade gaan, zo van: "Zeg het maar, hoe had u het gewild?" Naar de opvatting van de SGP-fractie schiet zo'n 'grootste-gemene-deler-benadering', tekort omdat daarmee de norm in mensen wordt gelegd waardoor juist chaos en verwarring ontstaat. Immers, iedereen vindt wel iets anders. De SGP-fractie wijst dan ook vrijmoedig op het gezag en de universele waarde van de tien geboden die God in de Bijbel gegeven heeft, op Zijn gebod om Hem en de naaste lief te hebben. Deze geboden zijn bedoeld voor het welzijn van alle mensen. Bescherming van het leven, van eigendom, het spreken van de waarheid, de norm van eerbaarheid en trouw, de zondag als haven van rust en bezinning, geen ontoring van de naam van God in woord of beeld. Het zijn maar enkele voorbeelden van Gods goede geboden die dag-in-dag-uit bij de tijd zijn. En daarom wordt ook van de overheid een keus gevraagd. Overheidshandelen is immers per definitie normatief van aard. Maatschappelijke keuzen berusten altijd op een mens- en wereldbeeld, welke dan ook. En daarom zijn er ook beschermende instituties zoals gezin, kerk, school en verenigingsleven. En daarom ook hecht de SGP-fractie zo zeer aan de opvoeding in de thuissituatie die door geen enkele vorm van opvang - hoe goed bedoeld ook - geëvenaard kan worden. Voor de goede orde vermeldt zij dat dit alles niet uitsluit, maar juist insluit, dat de SGP-fractie graag initiatieven steunt die de leefbaarheid van Ridderkerk en de algemene publieke moraal daadwerkelijk verbeteren. Het betekent echter ook dat, wat de SGP-fractie betreft, de discussie over dit onderwerp fundamenteeler is dan een beperking van de discussie tot algemeen aanvaarde fatsoens- en omgangsnormen, al valt ook daarin al heel veel te verbeteren. En laat duidelijk zijn dat ook SGP'ers de wijsheid niet in pacht hebben, maar wel mogen en willen wij wijzen, met het oog op het welzijn van ons allen, naar de geboden die ons als bron van alle wijsheid gegeven zijn. En tegen deze achtergrond wensen we het college, alle mederaadsleden en alle Ridderkerkse ambtenaren toe dat God ons wijsheid zal geven om in de uitoefening van onze taken die beslissingen te nemen die tot Gods eer en in het echte belang van onze inwoners zijn.
- 40 Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Den Ouden. Mevrouw Ripmeester van de PvdA.

- 45 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. Solidariteit is een springlevend begrip. Actueler dan ooit. We moeten allemaal veel van onszelf maar ook van de overheid. Voor sommigen is dat koren op de molen, zij zijn zoals dat heet mondig. Voor sommige anderen ligt dat niet zo eenvoudig. Met bescheidenheid, een laat-maar-praten-houding en respect voor andermans gevoelens zijn generaties grootgebracht en dat staat soms op gespannen voet met de maatschappelijke eisen van nu over mondigheid en zelfredzaamheid.
- 50

Wij vinden dat het de taak van de politieke fracties is om al die geluiden van al die mensen wel te laten horen. Dus in gesprek gaan... ook met het stilste of netste jongetje van de klas

en blijven toetsen of ieders mening telt of kan tellen.

5 Daarom zijn wij blij met de evaluatie van de participatie-instrumenten waarbij wij kunnen kijken of alles gaat zoals we dachten. Ook omdat we gelijk stilstaan bij de rollen van raad en college ten aanzien van participatie zowel onderling als met de inwoners. Het gemeentebestuur is immers solidair in het streven naar het beste voor Ridderkerk. En daarbij hoort een goede samenwerking, opbouwende participatie als u wenst. Niet alleen focussen op de verschillen en wat de ander beroerd doet, maar zoeken naar de weg naar verbetering.

10 Voor de Partij van de Arbeid is de zorg voor minima en kwetsbaren altijd belangrijk geweest. Ook zij moeten heel veel, terwijl er vaak weinig begrip is voor hun vertrekpunt. Welzijn van minima willen wij ook bevorderen, naast goed beleid, door toegang tot de Rotterdamse dierenarts voor de minima. Nu brengt ziekte van een huisdier naast emoties, ook veel financiële zorgen mee. Met een kleine bijdrage willen wij de toegang tot de
15 dierenarts voor de minima garanderen. Je moet wel wat betalen maar het kost je niet jouw kop of de kop van je huisdier.

20 De gehandicaptenraad heeft meermalen aangegeven dat mensen met een beperking veel meer afhankelijk zijn van preventieve maatregelen. Op dat punt zijn zij kwetsbaar, gelukkig zijn zij verder via de gehandicaptenraad wel mondig. Zij deden het voorstel om brandmelders beschikbaar te maken voor mensen met een beperking die dat niet kunnen betalen. Daarover dienen wij dan ook een voorstel in.

25 In Ridderkerk hebben we te maken met een dubbele vergrijzing. De ouderen worden ouder en de jongeren trekken weg. Misschien ook door het gebrek aan starterwoningen. Wij denken dat een werkgroep Vergrijzing kansen en knelpunten in kaart moet gaan brengen. Kansen omdat de ouderen van nu niet te vergelijken zijn met de bejaarden van vroeger. Deze senioren zijn hoofdleveranciers van mantelzorgers en vrijwilligers en leveren dus een belangrijke bijdrage aan het welzijn in Ridderkerk.

30 Omdat nu al verwacht wordt dat in 2025 een kleine 40% boven de 75 jaar is, en ouderdom met gebreken komt, hebben wij geen glazen bol nodig om te zien dat aangepaste woningen geen wens meer zijn maar een noodzaak worden. En de tijd vliegt. Vandaar ons voorstel om nieuwbouw voor 85% volgens het woonkeurmerk op te leveren, een soort rollator-proof is dat.
35

Minder jonge mensen, minder kinderen.
Kinderen willen we graag veilig en gezond groot laten worden. Dus lekker veel bewegen, buiten in het groen, sporten en fietsen.
40 De veiligheid op schoolroutes kan duidelijk verbeteren, dat komt dan ook weer ten goede aan de meer ervaren senior. Volgens een inwoner lijkt het naar school brengen nu soms meer op wild water varen, Je stapt in of op, hoopt er het beste van en neemt de schade op na afloop, het gaat vaak goed, maar of je dat nu veilig moet noemen ...
45 Daarom, de heer van Houcke vermeldde het al, een amendement om het welzijn en de veiligheid van kind en ouder in het verkeer nu werkelijk en op korte termijn te bevorderen.

[Anna Sophia overhandigt de burgemeester een document]

50 *Applaus*

Voor de Partij van de Arbeid is werk en behoud van werkgelegenheid belangrijk. Dus ondernemingen behouden voor Ridderkerk. Er is een wens om te gaan ondernemen.

Ook bij jongeren en mensen met een uitkering. Maar huisvesting en het eerste personeelslid zijn vaak grote struikelblokken.

Om aan die twee gehoor te geven en om een interessante wijk een extra impuls te geven, stellen wij voor om een startersplein in te richten en wat ons betreft op het Colijnplein. Lekker dicht bij het centrum en dicht bij de scholen voor stages en werkervaringplekken.

Ridderkerk is gelukkig geen arme gemeente. In deze begroting wordt voorgesteld om de rioolrechten en de afvalstoffen ineens flink te verhogen.

Als PvdA zijn wij voor kostendekkendheid van tarieven, maar deze stijging ineens willen wij tot meer normale proporties terugbrengen. Zeker omdat als redenen werden genoemd een verkeerde raming van de gemeente en wegvallen van dividend. De aandelen zijn inmiddels verkocht en de opbrengst is gestort in de algemene middelen.

Langzamer stijgen van tarieven kost geld maar dat kan betaald worden uit die pot. Een gemiddeld gezin hoeft dan niet ineens honderden euro's per jaar extra te betalen. Dan hebben de inwoners niet alleen het zuur maar ook een deel van het zoet. Daarom ons amendement.

Een belangrijke oorzaak voor het afhankelijk worden van de voedselbank is een torenhoge schuld. Wij zijn dan ook erg blij dat het college naar aanleiding van onze informatie subsidie heeft aangevraagd en dat die toegekende €57.000,- voor schuldsanering wordt ingezet.

Ook dank voor het Sociaal Noodfonds, een fonds waar in geval van nood uit kan worden geput vooruitlopend op de resultaten van de procedures. Juist in geval van acute nood moet een gemeente immers haar sociale gezicht kunnen laten zien.

Samen kunnen we het voor elkaar en beter krijgen. Samen staan wij sterk voor wonen, welzijn en werk.

De voorzitter: We zijn aan het einde van de eerste termijn van de raad. Ik nodig het college uit om zijn highlights aan u over te brengen. Als eerste de heer Zwiers, daarna mevrouw Van den Berg, mijnheer Den Boef, de heer De Koning en mevrouw Hermans.

Wethouder Zwiers: Voorzitter, de begroting is altijd een moment van bezinning, terugblik en vooruitblikken. Ook altijd gehoord hebbende en bij mezelf voelend een nerveus geheel om mee te beginnen. Ik wil beginnen met een terugblik. Het eerste volledige begrotingsjaar. Ik kijk naar de programma's waarvoor ik verantwoordelijk ben.

Educatie

Ik heb gekeken naar het coalitieakkoord. Mijn speerpunt is dat geen jongere tot 23 jaar afhankelijk is van een uitkering. Je werkt of je zit op school. Dat is voor mij een leidend verhaal. Het tot stand komen van een regionaal meld- en coördinatiepunt maakt het mogelijk om de groep 18+ beter in beeld te brengen. De kwalificatieplicht bij leerplicht maakt dat het grijze gebied van de leerplicht, tussen 16 en 18 jaar, verdwenen is, waardoor ook daar de leerplicht beter te handhaven is.

De praktijkschool is gestart, dat was voor de groep waarmee we in het normale onderwijs wat moeite hadden. Het onderwijs blijft wat mij betreft de grootste vindplaats van jongeren. Van baby op het consultatiebureau tot zelfstandig burger is een lange weg, die alleen succesvol kan zijn als alle ketenpartners met elkaar samenwerken. Dit zijn allemaal onderdelen in het beleid om mijn doel te halen.

Natuurlijk is de materie weerbarstig. Het koppelen van alle instanties, weten we uit de

jeugdhulpverlening, is lastig: maar het is wel mijn prioriteit.

Het is duidelijk in beweging. De jongerenraad begint body te krijgen. De activiteiten van de SRS worden goed bezocht, de samenwerking tussen SRS, ToBe en andere organisaties in het kader van de brede school laten in dat kader zien dat de sluitende aanpak gestalte begint te krijgen.

5

Welzijn

Als ik naar dit programma kijk ben ik ook niet ontevreden. De targets die we in het coalitieakkoord hebben gesteld, staan voor vier jaar. Dan rekenen we af.

De vraag zou kunnen zijn of we op schema liggen. Ik antwoord daarop met volmondig ja.

10 De Wmo kreeg een lastige start. De aanbesteding is technisch goed verlopen. Er was veel onrust. In Ridderkerk krijgen de mensen de zorg die ze nodig hebben en we hebben geen wachtlijsten.

15 Het mediation-traject was succesvol. Nee, dit was geen brevet van onvermogen, maar in elkaar investeren. Daar plukken we nu de vruchten van. De samenwerking met de Wmo-adviesraad is uitstekend. Deze week is het Wmo-beleidsplan besproken. Daarover zijn meningen op een gezond niveau gewisseld. Het advies komt eraan. Dat is winst!

20 Lokaal hebben we het goed op orde, maar de ontwikkelingen die landelijk zichtbaar zijn, de verschuiving tussen HH1 en HH2 baart ons wel zorgen. We moeten met elkaar zorgen dat mensen die zorg behoeven, passende zorg krijgen. We moeten ook zuinig zijn op mensen die in de zorg werken: zij mogen niet verloren gaan voor de zorg.

Vorige week hebben wij onze zorgen uitgesproken aan staatssecretaris Bussemaker. De middelen die nodig zijn voor het beleidsplan, zijn uiteraard verwerkt in de begroting.

25 Ook de wijkoverleggen krijgen steeds meer een plek in de gemeente. Ze blijven in ontwikkeling. In de diverse wijken zijn ontwikkelingen gestart. Door te investeren gebeuren er ook heel fraaie dingen en voorkomen we dat de problemen ontstaan, of we kunnen ze van tevoren oplossen. In ieder geval is de sociale samenhang in een duidelijke verbetering.

30 Het stimuleren van vrijwilligerswerk vraagt continue aandacht. Het initiatief om alle 62- en 63-jarige inwoners persoonlijk te benaderen om te kijken of daar mogelijk vrijwilligers bij zijn, vind ik een voorbeeld van een actie om niet af te wachten maar actief op zoek te gaan. We mogen niet vergeten dat al heel veel mensen vrijwilligerswerk doen. Vandaar ook de aandacht in de Wmo voor deze specifieke groep en voor de mantelzorgers.

35 De fusiebespreking tussen SWOR en Dynamiek, om te komen tot een sterke welzijnsstichting, vind ik een prima ontwikkeling. Ik heb er vertrouwen in dat we hier een uitstekende partner krijgen, want voorzitter, we zijn op zoek naar partners. Ook met de SRS spreken we daarover. De inzet van deze stichting op velerlei gebied is merkbaar. Als voorbeeld mag dienen de brede school, waarin de SRS op het gebied van sport en bewegen en accommodaties genoemd mag worden als een maatschappelijke partner. Ze zijn onmisbaar geworden.

40

Voorzitter, nu naar de vragen van de diverse partijen. Ik geef een algemeen overzicht.

Wat een heikel punt is, is de afschaffing van de bijdrage materiële instandhouding. Voorzitter, deze vraag wil ik koppelen aan de vraag van het zwembad en de bewegingsaccommodatie. Die van € 1,9 miljoen: weet u dat nog?

45 U hebt als raad in de commissie terecht kritiek geuit over het feit dat het zwembad al in de begroting staat. Zonder een raadsvoorstel. U hebt daar al een brief over gekregen. Geen onderbouwing dus. Maar, voorzitter laten we dan consequent zijn. Ook onder de € 70.000,- van de materiële instandhouding, zit geen onderbouwing.

U hebt vorig jaar dit bedrag gehandhaafd, maar er zit geen prestatieverplichting aan vast.

50 Overigens krijgen de scholen zelf de rijksbijdrage.

Hetzelfde geldt in principe voor de € 1,9 miljoen voor de bewegingsaccommodatie. Natuurlijk is dit vorig jaar door u verhoogd van € 1,2 naar € 1,9 miljoen. Ook hier geen prestatieverplichting! De SGP heeft een punt. De terugblik tussen aanhalingstekens "aan het lijntje", nuanceer ik een

beetje. U krijgt van mij altijd de reden waarom er vertraging is, en ik vertel ook nog eens een keer wat de redenen zijn waarom het zo is gegaan. Koppelen van zaken is niet altijd handig gebleken, dat weet ik nu ook. Maar, laten we vooruitzien om te kijken of we daar met elkaar uit kunnen komen.

5 Nog even terug naar de opmerking over de prestatieverplichting.

Bij de bezuiniging op vrijwilligers- en ouderenbeleid, geldt eigenlijk hetzelfde. Het bedrag van € 100.000,- op ouderenbeleid kan afgeraamd worden, omdat het huidige beleid gewoon door kan gaan. Dit geldt ook voor de aframing op vrijwilligerswerk. Aan deze bedragen hangen geen prestatieverplichtingen. We blijven dus gewoon doen wat we doen. Laten we nu afspreken dat we wel ruimte maken, we willen graag allemaal het zwembad. Laten we pas middelen beschikbaar stellen als aan de voorwaarden wordt voldaan: via de koninklijke weg van het raadsbesluit.

Kostenbeheersing onderwijshuisvesting

15 Mijnheer Den Ouden, ik heb een blaadje overgeslagen en ik kom nog even terug op dit onderwerp.

We gaan verder. De SGP, maar ook andere fracties vragen naar duidelijkheid over deze problematiek. Inderdaad mijnheer Den Ouden, u achtervolgt mij al een tijdje hiermee. Laten we vandaag duidelijk zijn. Het college heeft zich hier lang mee beziggehouden en kwam tot de conclusie om dit integraal aan te pakken. Dus, samen met de actualisatie van het Integrale Huisvestingsplan, de notitie Kostenbeheersing en de ontwikkeling in de situatie in de gebouwen naar aanleiding van het teruglopen van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. Ik stel u voor om in januari 2008 een avond te plannen waarin onderwijshuisvesting in brede zin aan de orde komt. Dat is wat ik bedoelde met de opmerking van de SGP over "aan het lijntje houden". Dus, laten we alstublieft vooruitkijken.

De Maximaschool: net van start en nu alweer een bezuiniging van € 20.000,-: hoe kan dat nu? Het bedrag is arbitrair, dat geef ik toe, maar uit solidariteit werd ook hier gezocht naar een bezuiniging. Ik verwacht dat de Maximaschool in 2010 als ondernemende school zelf een geldstroom genereert. De bezuiniging heeft geen invloed op de kwaliteit. Bij de selectie van de directeur heeft het ondernemerschap een grote rol gespeeld. Nu zijn er al signalen dat de school op dit gebied een succesje haalt. Ik mag aannemen, dat doe ik met een knipoog, dat de raad mijn kindje tot een volwassen Maxima wil zien ontwikkelen.

35 De Burcht

Op 31 oktober 2006, ik noem deze datum bewust, is door Gedeputeerde Staten het bestemmingsplan "Slikkerveer" van kracht geworden. Op 25 juli jl. haalde de Raad van State een streep door de rekening. Bouwaanvragen die in de tussenliggende periode werden ingediend, konden worden gehonoreerd. De Burcht was niet in staat om binnen deze periode een volwaardig bouwplan in te dienen. Daarom moest er een aparte procedure gevolgd worden.

Inhuren van personeel

45 Het inhuren van personeel gebeurt alleen op openstaande vacatures. Het blijft altijd binnen de capaciteit. Ik denk dat we ons dat met elkaar moeten realiseren.

Voorzitter, dit college doet er toe. Mijn diepste wens is dat we met respect argumenteren en het belang van Ridderkerk met het motto jeugd en samenleven steeds weer voor ogen houden. Volgende week donderdag is het in Nederland de Dag van Respect. Deze vergadering had een week later mogen plaatsvinden, wat dat betreft.

50 Laten we dat met elkaar voor ogen houden.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, wethouder Zwiers. Het woord is aan wethouder Van den Berg.

Wethouder Van den Berg: Voorzitter, de thema's Jeugd en Samenleven komen wel in het bijzonder aan de orde in de programma's "Geen kind aan de kant" en "Ridderkerk Werkt".

5 Tijdens het achterliggende jaar zijn beide programma's opgesteld, door u via een startnotitie goedgekeurd. En nu zijn we volop bezig met de uitwerking ervan. 2008 wordt daarbij een cruciaal jaar.

Allereerst een aantal opmerkingen over Jeugd en Zorg.

10

U hebt onlangs de lokale jeugdagenda "Geen kind aan de kant" vastgesteld. Een ambitieus programma dat is opgesteld samen met een breed scala van Ridderkerkse organisaties. De uitvoering van een aantal onderdelen is al in gang gezet. In 2008 zullen we ons vooral richten op de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin, in gezamenlijkheid met onze lokale en stadsregionale partners. We hebben afgesproken hierbij eerst te kijken welke functie dit centrum moet krijgen. Daarna komt de vraag welke partijen fysiek in een dergelijk centrum moeten zitten en wat een geschikte locatie zou zijn. Zelf zie ik een soort groeimodel voor me. We zullen moeten werken aan een Centrum voor Jeugd en Gezin dat:

15

§ zicht heeft op jeugdigen en ouders;

20

§ laagdrempelig is en ondersteunend;

§ tijdig de juiste hulp biedt;

§ het principe één gezin, één plan hanteert.

Binnenkort gaan we aan de slag met Multisignaal, het systeem waarmee risicosignalen rond kinderen worden gekoppeld. Bij dat systeem zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de privacy. Voor de invulling van het elektronisch Kinddossier is dat nog niet duidelijk. De Tweede Kamer en de minister moeten het eerst nog eens worden welke gegevens hierin verwerkt worden. Uitgangspunt binnen de stadsregio is dat het kind centraal staat. Dat geldt voor het vast te stellen beleid, maar ook voor de gebruikte systemen.

25

30

In de begroting wordt geld vrijgemaakt voor de bestrijding van armoede. Hierover heeft een aantal maanden geleden een rondetafelconferentie plaatsgevonden. Die conferentie is de input voor een nota Armoedebestrijding die u binnenkort aangeboden wordt. De onderdelen van die nota staan in grote lijnen aangekondigd, de inhoud ligt nu voor ter advisering bij het sociaal platform en het klantenplatform. Als gemeente zijn we inmiddels bezig – samen met het klantenplatform – om aanvraagformulieren te vereenvoudigen. Maar ook hulp bij het invullen kan nodig zijn. Voor de doelgroep moeten de voorzieningen bekend zijn en bovendien goed bereikbaar. We benoemen in de nota een aantal kwetsbare groepen, bijvoorbeeld 65+'ers. Maar ook de (groeierende groep) kinderen van ouders in een schuldhulpverleningstraject. En daarnaast zijn dat jongeren, waarvan we zien dat zij steeds vroeger in (steeds grotere) schulden belanden. Belangrijk bij ons beleid is dat we niet alleen inzetten op financiële voorzieningen, maar vooral ook kijken hoe we de doelgroep kunnen betrekken bij de samenleving. Dat kan via betaald of vrijwilligerswerk zijn, maar bijvoorbeeld ook via de mogelijkheden die het maatschappelijk participatiefonds biedt.

35

40

45

Participatie is ook aan de orde bij de Wmo. Rond de thuiszorg blijft ons uitgangspunt dat iedereen de zorg krijgt die nodig is. En even terugkijkend: dat kunnen we gelukkig over 2007 ook concluderen. Om enige rust te creëren, hebben we in Ridderkerk ook 2008 als overgangsjaar bestempeld, waardoor de herindicatieoperatie wat gelijkmatiger kan verlopen. Daardoor krijgen thuiszorginstellingen meer ruimte om zaken te regelen voor hun personeel.

50

De alfaconstructie bestond al onder de AWBZ en is toegestaan binnen de Wmo. Wel moet onder ons huidige contract de continuïteit van zorg gewaarborgd blijven. Binnenkort zullen we ons moeten bezinnen op de vraag of en zo ja, hoe de nieuwe aanbesteding na 2008 gaat plaatsvinden. Er zijn door de invoering van de WMO nieuwe problemen aan het licht

gekomen. We zijn daarover ook in gesprek met de organisaties. Dat vraagt van ons heldere beleidskeuzes, waarvoor we voorstellen doen bij de WMO-nota (bijvoorbeeld verbinding welzijn en zorg: hoe regelen we een en ander?). Daarnaast is in de 3e programmamonitor al aangekondigd dat we waarschijnlijk in de jaarrekening 2007 kunnen melden dat we een
 5 bedrag van €1,2 miljoen incidenteel beschikbaar houden. Daarvoor moeten we dan een keuze maken waarvoor we dat geld willen bestemmen, waarbij u vorig jaar hebt aangegeven dat dit in ieder geval binnen de WMO blijft.

Verder vinden we het belangrijk dat onze verplichtingen in het kader van – ik noem het nog maar even de oude WVG – worden nagekomen. In dat kader hebben we opnieuw samen
 10 met Woonvisie het plan opgezet om de komende jaren diverse galerijflats op te knappen waardoor zij toegankelijk worden voor rollators en andere hulpmiddelen. Ook willen we in 2008 bezien – samen met de platforms en Woonvisie (maar ook projectontwikkelaars) – wat onze mogelijkheden zijn om nadrukkelijker in te zetten op aanpasbaar bouwen. Nu is nog onvoldoende in beeld wat onze instrumenten daarvoor zijn.

Voor de Wijzerplaats is belangrijk wat de uitkomsten van de evaluatie zijn. Is dit loket bij de Ridderkerkers voldoende bekend? En zo niet, hoe kunnen we dat verbeteren? We zien wel meer aanvragen van voorzieningen, dus de doelgroep lijkt haar weg aardig te vinden. Maar hoe geldt dat over heel Ridderkerk bezien? In de WMO-nota die de raad in 2008 bespreekt komt dit aan de orde, naast de aandacht voor extra inzet op de ondersteuning van
 15 mantelzorgers en dergelijke wat ook steeds noodzakelijk blijft.

Wat betreft het programma “Ridderkerk Werkt” staat er voor het komende jaar een aantal activiteiten op de planning. Uit uw bijdragen proef ik een zeker ongeduld over de voortgang. Dat bevestigt ons extra in de overtuiging dat we met de juiste dingen bezig zijn. Het lijkt mij
 25 wel verstandig om eerst de onderdelen die in de startnotitie zijn vastgesteld uit te voeren, voordat we allerlei nieuwe initiatieven ontplooien. Ons beleid is erop gericht de uitdagingen van een sterke economie én een sociale gemeente te combineren. Dat kunnen we niet alleen, vandaar dat we werken aan een betere relatie met onze ondernemers.

In de eerste plaats hebben we in samenwerking met de stadsregio (het REO) een quick scan uitgevoerd naar de mogelijkheden voor herstructurering op Donkersloot, een breed gedragen
 30 wens van de raad. De uitkomsten daarvan komen zeer binnenkort naar u toe en zullen de basis vormen voor het debat over dit onderwerp. De uitkomst ervan zal ook meegenomen worden bij de te ontwikkelen economische visie. Daarin gaan we onder andere ook in op de positie van starters in onze gemeente. Wat hebben zij nodig of welke belemmeringen
 35 bestaan er voor hen om zich te vestigen binnen onze gemeentegrenzen?

Iets wat daarmee samenhangt, is de gewenste versterking van de lokale arbeidsmarkt. Een onderdeel daarvan is het contact tussen gemeente en ondernemers te versterken, elkaar weten te vinden als dat nodig is. Het onlangs ingezette parkmanagement moet daar ook een
 40 bijdrage leveren. Ook de regisseur werk moet het scharnierpunt worden tussen onze organisatie en lokale werkgevers: weten welke vacatures er zijn en weten welke personen wij kunnen aanleveren. U vraagt aandacht voor een ondernemersloket. Terecht. Maar het lijkt mij hierbij verstandig als we de wensen van de ondernemers kennen, voordat we iets optuigen. Als het gaat om een snel inzicht in contactpersonen, bijvoorbeeld via een link op de site, dan is dat snel te regelen. Als er aan meer behoefte is, moeten we kijken naar de
 45 mogelijkheden.

Een onderdeel van ons beleid dat de komende tijd meer aandacht vraagt, is de verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt (‘Aangesloten werk’). Daarbij komen vanzelf de vragen aan de orde hoe wij beter op vacatures en dergelijke kunnen inspelen en welke
 50 ontwikkelingen er in onze regio spelen. Welke kansen zijn er?

Onze inzet voor een goed functionerende Sociale Dienst blijft onverminderd staan. Daar is het afgelopen jaar keihard voor gewerkt. De uitgevoerde bestandsanalyse moet ons nu helpen om de uitstroom te verbeteren, naar een re-integratietraject of werk. Daarnaast zullen we onze poortwachtersfunctie blijvend streng invullen. Zomaar een uitkering verstrekken is

er al lang niet meer bij. Van iedereen die dat kan, wordt gevraagd dat er gewerkt wordt. In een betaalde functie, dan wel een vrijwilligersfunctie. Hopelijk bieden de participatieplaatsen waarvoor nu een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer ligt, ons ook verdere handvatten om de uitstroom te verbeteren.

5

In 2007 is onze samenwerking van de Sociale Dienst met Albrandswaard gestart. Dit heeft best tot praktische strubbelingen geleid, maar inmiddels heeft iedereen en alles zijn weg aardig gevonden. De synergie van de samenwerking moet zich het komende jaar verder ontwikkelen. Aan het einde van 2008 staat een evaluatie van onze samenwerking op de agenda. Dat is het moment waarop we die winstpunten hopelijk kunnen beoordelen. Dat deze samenwerking voldoende ruimte voor eigen beleid biedt, laat ons armoedebeleid wel zien.

10

Tot slot Drechtwerk, een onderwerp waarover veel vragen bestaan. En terecht, er speelt nogal wat. We zijn momenteel een van de weinige gemeenten die voldoet aan de verplichtingen die vastgelegd zijn in een convenant. En daar zijn we trots op. We willen er alles aan doen om iedereen met een SW-indicatie een zichtbare plaats in onze samenleving te geven. En daar hebben we graag geld voor over. Dat betekent echter niet dat we onbeperkt geld kunnen blijven storten in een bedrijf waarbij we steeds meer het gevoel krijgen onvoldoende sturing te kunnen geven aan onze WSW-verplichtingen. We komen daar bij de behandeling van de voorgestelde begrotingswijziging 2007 op terug. Bij de lange termijndiscussie moeten de financiële én organisatorische consequenties van uitreden in beeld zijn. Maar tegelijkertijd moet de discussie gevoerd worden waar wij met onze sociale werkvoorziening heen willen. De andere gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling zijn het er gelukkig inmiddels over eens, dat die discussie gevoerd moet worden in het eerste kwartaal van 2008. Voor al onze Ridderkerkse Drechtwerk-mensen moet duidelijk zijn dat dit een bestuurlijke en organisatorische discussie is. Hun belang én de zekerheid van hun plaats in onze gemeente en regio blijft ons uitgangspunt van de discussie.

15

20

25

30 **De voorzitter:** Dank u wel, wethouder. Wethouder Den Boef.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, alweer zes jaar mag ik wethouder zijn van deze dynamische gemeente aan de zuidkant van de regio, waarvan wij deel uitmaken. Ik zeg dat niet voor niets, want we leven niet op een eiland maar maken deel uit van een regio waar veel gebeurt op economisch gebied, maar ook op het gebied van wonen, verkeer en groenontwikkeling. Op al deze gebieden wordt samengewerkt, worden afspraken gemaakt en belangen afgewogen. Ik ben er trots op wethouder te zijn van deze mooie gemeente en mag soms letterlijk mijn steentje bijdragen aan de nieuwbouw van mooie projecten.

35

Dat gebeurt wel onder woningbouwafspraken met andere gemeenten in de regio over aantallen en bereikbaarheid, maar ook met onze eigen corporatie Woonvisie, waarmee een goede samenwerking onontbeerlijk is. Op die goede samenwerking wordt veel inzet gepleegd.

40

Daarnaast dringt u aan op extra inzet voor jonge gezinnen en starters. Bij veel nieuwe projecten lukt dat ook. Ook voor Slikkerveen-Zuidoost zijn daarover afspraken gemaakt. Overigens, de slaagkans voor startende huurders in Ridderkerk steekt gunstig af ten opzichte van de overige regiogemeenten. Nu wordt de bouwopgave tot 2010 gerealiseerd en ik ga ervoor om de afgesproken aantallen te halen en toch is het goed na te denken over onze opgave na 2010.

45

Hoe geven we een zo goed mogelijke invulling aan de schaarse gebieden die we nog hebben, rekening houdend met de plaatselijke woonwensen en een opererende open woningmarkt?

50

Met de RAS-rapportages van 2005-2006, zal het college zoveel mogelijk ontwikkelingen in beeld brengen. Dan gaan we met elkaar in overleg of er nog een onderzoeksvraag naar woonwensen openstaat en welke vraag de raad beantwoord wenst. We zullen dan ook moeten beantwoorden waar in Ridderkerk nog mogelijkheden liggen om tegemoet te komen aan de woonwensen. We willen dit jaar de gegevens bijeenbrengen en begin 2008 daarover met u van

gedachte wisselen. De vraag hoe om te gaan met de bovengemiddelde ontgroening en vergrijzing, kunnen we dan ook met het voorgaande meenemen. We zijn er niet op uit om onze oudere inwoners de gemeente uit te jagen. We blijven ervan uitgaan en zien ook dat oudere inwoners vanuit een eengezinswoning willen verhuizen naar een appartement met lift.

5 Woonvisie is begonnen met een proef om ouderen van een eengezinswoning te stimuleren te verhuizen.

De ontgroening vindt vooral plaats daar waar onze jongeren uit zijn op een nieuwe, niet te dure eengezinskoopwoning. De herstructureringslocaties bieden daar nauwelijks financiële ruimte voor. Daarom willen wij graag met u van gedachte wisselen over de mogelijkheden die er
10 wellicht wel zijn en wat daarvan de financiële consequenties zijn.

Ook zullen we bij nieuwbouw moeten komen tot afspraken op levensloopbestendig bouwen. Goed wonen doe je in een aantrekkelijke omgeving. Buitenstaanders zijn vaak verrast dat Ridderkerk zo'n groene gemeente is met een aantrekkelijke, gevarieerde beplanting. Uit eigen
15 ervaring weet ik dat dit onderhouden en aangelegd wordt door hardwerkende medewerkers met hart voor hun wijk. Zij doen wat binnen de afspraken kan en vaak nog wat meer. Toch gaan we het komend jaar het werken met beeldkwaliteit verder uitwerken. Het afgelopen jaar is de aandacht voor de geluidskwaliteit, CO₂-uitstoot en geluid toegenomen. Dit niet in de laatste plaats door de film van Al Gore, die we ook aan leerlingen van het voortgezet onderwijs hebben laten zien.

20 In Ridderkerk is een adviesraad Lucht aan de slag gegaan. Ze hebben in een Deltaplan voor lucht een groot aantal adviezen gegeven waarvan een aantal is meegenomen in ons plan van aanpak. Vooral op het gebied van bewustwording en voertuigen van de gemeente, hebben we een stap gemaakt. Ook geven wij als gemeente enige subsidie voor zonneboilers en doen we
25 mee met een energieloket voor advies over woningisolatie. Juist met dit onderwerp luchtkwaliteit ervaar je dat de lucht boven Ridderkerk geen plaatselijk eigendom is. Het overgrote deel van de vervuiling komt van buiten en dus is regionale samenwerking onontbeerlijk. De eerste aanzet daartoe heeft plaatsgevonden. Regionaal sta je ook sterker als het gaat om bijvoorbeeld 80 km op snelwegen. Gelukkig is de luchtkwaliteit bij ons nog niet zo
30 dramatisch als in sommige grote wereldsteden. Kinderen kunnen en moeten buiten spelen en dat kan ook. Toch moeten we er alles aan doen om buiten de natuur- en recreatiegebieden die nu worden aangelegd, in één geval zelfs met speelbos, ook te zorgen voor voldoende speelgelegenheid binnen de bebouwing.

35 De afgelopen jaren is ook een nieuw Streek- en Structuurplan door de stadsregio en provincie opgesteld. Een doorkijkje tot 2020, vandaar RR2020.

Voor Ridderkerk was de discussie over Nieuw Reijerwaard van groot belang, met als resultaat een ster op de kaart als zoekgebied voor nieuw bedrijventerrein. Het college is in overleg met
40 alle partijen om te zien hoe hier op een zorgvuldige manier mee kan worden omgegaan. Begin 2008 komt het college met een voorstel, dan is ook het onafhankelijke advies beschikbaar.

Voorzitter, op wijkniveau is het wijkontwikkelingsplan een uitstekend instrument om een stap
45 voorwaarts te maken met je wijk. Het is goed om te kijken hoe we het gebruiken, maar ik zie nu al uit naar het nieuwe WOP Bolnes en dat geldt ook voor het wijkoverleg. Zo kun je echt een stap voorwaarts maken met je wijk. Voorzitter, ik heb veel onderwerpen genoemd waarover zeker nog niet het laatste woord is gesproken.

Ik wens u allen gezondheid en kracht toe om met elkaar het beste voor Ridderkerk te bereiken.

50 **De voorzitter:** Dank u wel, wethouder Den Boef: wethouder De Koning, het woord is aan u.

Wethouder De Koning: Voorzitter, dank u wel. Ik wil vier onderwerpen uit mijn portefeuille met u bespreken. Watermanagement, Slikkerveer, Verkeer en vervoer en ik wil afsluiten met

Financiën, omdat altijd eerst het beleid en daarna het geld aan de orde is.

Verkeer en vervoer.

5 We hebben speerpunten afgesproken. Dat geldt ook voor mij als het om dit onderwerp gaat.
Dat speerpunt is het beleid te verbeteren als het gaat om verkeersveiligheid, te doen samen
met de beleving voor de inwoners in het algemeen en specifieke verkeerssituaties in het
10 bijzonder. Dat betekent dat je maatregelen neemt vooraf, samen met de inwoners. Eerst gaan
we met inwoners aan de slag en daarna gaan we wat doen. Dat heeft dit jaar heel goed
gewerkt. Het resultaat mag gezien worden op de Rijksstraatweg tussen de Voorweg en de
15 Noldijk, waar de situatie is verbeterd. Het resultaat mag gezien worden en fietst u daar vooral
eens overheen. De weg is vooral bedoeld voor fietsers. Het zou mooi zijn als je dat als
meetpunt kunt nemen. Bijvoorbeeld als je zegt dat ten minste 50% van de omwonenden vindt
dat de genomen verkeersmaatregel in zijn omgeving logisch is. Dat kan van alles zijn: de
15 huidige situatie, een nieuwe situatie of een situatie waarover verschillend wordt gedacht. Het
gaat om de input van de inwoners. We zien daar ook een belangrijke rol voor het wijkoverleg.
Die vullen ze voor een groot deel ook al in. Iedere inwoner heeft verstand van verkeer en
verkeersmaatregelen. Dat is voor dit college reden te meer om daadwerkelijk in de buurt te zijn.
Hoe gaan we dat doen? Ik noem een aantal concrete dingen.

20 In het voorjaar 2008 krijgt u de module “Langzaam Verkeer”. Waarin aandacht voor fietsroutes.
Ook voor allerlei knelpunten die zijn ingebracht door de inventarisatie die momenteel plaatsvindt
door de basisscholen, de wijkoverleggen (we hebben er al 133 van hen), de inwoners via een
oproep in het Gemeentejournaal van vandaag en ook de fracties in de raad hebben zojuist een
25 mooie aanvulling daarvoor gegeven. Dank daarvoor. We nemen dat mee in de module
“Langzaam Verkeer”. Ik zeg er wel ontdeugend bij, dat dit natuurlijk al beleid is. We gaan alleen
in het voorjaar daar flink de highlights op leggen.

30 Een aantal oversteekplaatsen in Ridderkerk is gesignaleerd, samen met het wijkoverleg en die
we gaan markeren door meer borden en meer verlichting, dus veiliger maken.

35 Nog zo'n punt is dat bij De Klimop en De Piramide een verkeersleerkracht aan het werk gaat.
Deze leerkracht gaat leerlingen kennis van verkeer bijbrengen maar vooral zelfredzaamheid.

40 Wij willen volgend jaar een studie gaan doen om te kijken of we beleid kunnen maken voor het
weren van vervuilende vrachtwagens uit het centrum en dichtbevolkte gebieden in Ridderkerk.

45 In de wetenschap van de filedruk van A15 en A16 gaan we toch iets doen, want dat heeft
duidelijk zijn weerslag in Ridderkerk. Het sluipverkeer neemt zienderogen toe. We meten dat al.
We kijken hoe zich dat ontwikkelt en waar. Het zou best op termijn kunnen gaan leiden tot
50 gerichte maatregelen. Inwoners van Ridderkerk die aan het verkeer deelnemen, moeten niet of
zo min mogelijk gehinderd worden door dat sluipverkeer.

Gerichte verkeersmaatregelen, daarover denken wij heel breed. Dat zou een kleine maatregel
of een draconische maatregel kunnen zijn. Daar schrikken we op voorhand niet van terug. We
45 gaan er op studeren: alle inwoners van Ridderkerk hebben hier verstand van.

Ten slotte het openbaar vervoer. Eerst de bus.
Momenteel wordt hard gewerkt aan het vergeven van de concessies van de buslijnen vanaf
december 2008. Daarover zijn discussies gaande in de stadsregio. Ik neem daar van harte aan
50 deel en probeer de buslijnen in Ridderkerk zoveel mogelijk verbeterd te krijgen. Het lukt wel als
het gaat om routes en tijden. De marges zijn klein. We zetten ons daarvoor in.

Over verkeer en vervoer hebben we dit jaar nog een discussie te aan over de hoogwaardige

openbaarvervoersverbinding in de vorm van een tramverbinding naar Rotterdam Centrum. Hoe die uitkomst ook zal zijn, het zal in 2008 voor het gemeentebestuur leiden tot veel aandacht voor de invulling van het besluit dat u gaat nemen.

5 Ik stel voor daar vandaag niet over te praten, die gelegenheid krijgen we nog. Ik weet dat we maar al te graag en vaak worden uitgedaagd om dat wel te doen.

Watermanagement

Het gemeentelijk waterplan komt eraan. In het voorjaar, februari of maart, zal het gemeentelijk waterplan aan uw raad worden aangeboden.

10 Er moet beleid gemaakt worden op het gebied van de waterkwaliteit en de kwantiteit in periodes van wateroverlast. De Europese regelgeving verplicht ons ook daartoe. We vinden het ook nodig. Het is de bedoeling deze behandeling te combineren met het gemeentelijke Rioleringsplan. Ik ga een klein beetje richting de portefeuille van mijn collega Den Boef: we gaan het gewoon samen doen. Deze onderwerpen hebben veel raakvlakken en het leek ons
15 slim ze samen aan u aan te bieden. Ik zeg erbij dat niet uigesloten is, dat dit weerslag kan en zal hebben op alle kosten die ermee gemoeid zijn en dat betekent dus ook gevolgen voor het tarief in 2009. We hebben niet stilgezeten. De ergste overlast bij zware regenbuien hebben we onder controle, vooral in de Mauritsweg, waar verbeteringen zijn aangebracht. Water heeft een prominente plek gekregen in het stedenbouwkundige plan voor Slikkerveen-Zuidoost, want daar
20 is ook sprake van overlast. Overigens wordt in alle ruimtelijke plannen, bij elk woningbouwplan rekening gehouden met water.

Slikkerveen.

25 Herstructurering van Slikkerveen-Zuidoost. We werken nauw samen met Woonvisie. We hebben met Woonvisie een heel ambitieus doel gesteld. Op 1 januari 2010 willen we klaar zijn in Slikkerveen-Zuidoost. Dat is iets meer dan twee jaar na nu. Elke dag dat we deze einddatum naderen, wordt deze ambitie nog groter. We proberen deze datum te halen. Die sluit ook aan bij de woningbouwinspanning van het college, waarover collega Den Boef al iets heeft gezegd. Er is een strak stappenplan gemaakt waar we elkaar op kunnen aanspreken als dat moet. Het
30 gaat in overleg en in gecoördineerde samenwerking met elkaar, het gaat zeer gestroomlijnd en naar beider tevredenheid.

De bewoners worden op korte termijn geïnformeerd over het stedenbouwkundige plan. We hebben momenteel een datum voor een informatiebijeenkomst in gedachten, samen met Woonvisie. Dat zal op 12 december 2007 zijn.

35 Ten slotte de financiële kant van de zaak.

De financiële vertaling van de ambities uit het coalitieakkoord en de ervaring bij de begrotingsbehandeling van vorig jaar, hebben geleid tot een meer gerichte werkwijze. We hebben gekeken naar nut en noodzaak van taken en projecten in verhouding tot de
40 doelstellingen in het coalitieakkoord en de daaraan verbonden inspanningen en kosten. Verder is de wijze van budgettering doorgelicht, vooral hoe deze zich verhoudt tot de werkelijk te verrichten uitgaven. We hebben geprobeerd deze twee dichterbij elkaar te brengen. In jargon gezegd: één keer en dan maar niet meer, dan heb je het over heroverwegingen, dan wordt het weer bezuiniging genoemd en ook het begrip onderuitputting speelt daarin een rol. Scherper
45 budgetteren dus. Dat klinkt simpel en logisch, maar dat geeft een kans dat je te risicovol budgetteert. Dat is de andere kant van die medaille. Een grotere kans op kostenoverschrijding. Je kunt tenslotte niet alles van tevoren inschatten. Daar zul je als gemeentebestuur attent op moeten zijn. Daarnaast is dit een andere manier van budgetteren, die op een andere manier
50 gaat dan we tot nu toe gewend zijn, waar gewinning voor nodig is. We werken in het gemeentehuis met mensen. Die gewinning brengt met zich mee dat je financiële ruimte moet hebben, om alles te kunnen doen. Enerzijds om risicovol budgetteren in de praktijk te brengen en anderzijds om elkaar de gelegenheid te geven om aan de andere werkwijze te wennen. Dat is de reden dat de post onvoorzien in 2008 en 2009 hoger is gemaakt. We hebben dat er hard

voor nodig.

Er is gerichter gewerkt aan het resultaat van de jaarrekening, dat vlakbij het resultaat van de begroting ligt. Dat is mijn streven. Bovendien kunnen we zo permanent de begroting actueel houden en in overeenstemming met het voorgestane beleid. Zo, mijnheer Onderdelinden, is er geen stofkam meer nodig.

Er is nadrukkelijk rekening gehouden met wat wel en niet reëel is: dat is mede gericht op de capaciteit van de organisatie. Er is heel veel kwaliteit in deze organisatie en ik hoop met deze opmerking ook LR enigszins tegemoet te komen.

De inkomstenkant

We hebben financiële ruimte weten te vinden door een aanpassing van de werkwijze rond de rentevoet voor de vrije reserve. De reserve in ons voorstel blijft op het niveau van de prijsindex. Elk jaar weer. In waarde blijft die dan hetzelfde.

De reële verhoging, dus iets daarboven, is niet nodig, want de reservepositie is op peil.

We letten wel op de verhouding inflatiestijging en rentetoevoeging. Ik onderdruk een ondeugende politieke opmerking dat het wel eens zo zou kunnen zijn dat dat gaat veranderen. Aan de inkomstenkant hebben we ook wat ruimte gevonden door het verantwoord uitstellen van investeringen. De telefooncentrale is daar een voorbeeld van. En we hebben beperkte ruimte gevonden in de vorm van parkeertarieven. Het bedrag verhoudt zich tot de tarieven in de omgeving. Ridderkerk blijft relatief lage tarieven hanteren en bij alle winkelcentra is en blijft het mogelijk om gratis te parkeren. De kosten van onderhoud van parkeerplaatsen en garages stijgen sneller dan de inflatie. De opbrengsten zijn lager dan geraamd.

De laatste keer dat de tarieven zijn aangepast was 2005. Alleen al de inflatiecorrectie maakt deel uit van de voorgestelde tariefswijziging. Het karakter van de stijging van het parkeertarief is kostendekkendheid. Niets meer dan dat.

We gaan in 2008 serieus werk maken van het hele proces van financiële verslaglegging.

In het jargon heet dat de planning- en controlcyclus. We willen de raad, als belangrijkste afnemer van deze stukken, daar nadrukkelijk bij betrekken. Gezamenlijk formuleren we dan een doel. Gezamenlijk formuleren we de middelen die daarvoor nodig zijn en daarvoor moeten worden ingericht.

We hebben al iets gedaan in die richting: de werkgroep KAS is daar een goed voorbeeld van. Ik ben blij te mogen constateren dat dat systeem werkt en dat iedereen daar eigenlijk tevreden mee is. Het is een goede opstart om daarmee verder te gaan. Ook de schriftelijke vragen, het waren er 203, zijn snel behandeld. Dat is een goed voorbeeld van hoe het efficiënter kan. Het college bedankt de SGP voor haar waarderende opmerkingen daarover.

Tot slot, net zoals bij de vorige begroting behandeling geldt ook voor deze begroting wederom een strak financieel kader. Dat is een sluitende begroting, met onder de streep een positief saldo. Dat is een begroting waarbij incidenteel geld wordt ingezet voor incidentele doelen. Niet voor structurele doelen, want dan maak je een economische fout.

Het derde is dat de begroting vanaf 2010 en dus ook 2011 geheel op eigen benen staat, zonder dat we daar het strategisch investeringsbudget voor gebruiken. Zonder dat we een extra beroep doen op de reserves. Ik ben blij met de opmerking van de heer Onderdelinden van zojuist en ik vraag uw aandacht voor dit strakke financiële kader. Ik ga u nog niet vermoeien met cijfers, maar het is essentieel dat we dat vanmiddag en vanavond allemaal heel scherp in de ogen houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, wethouder De Koning. Dan is het nu mijn beurt.

Dames en heren, ook vorig jaar heb ik in mijn bijdrage gewezen op de 21-minutenenquête van het NRC.

Ook dit jaar wil ik op die manier beginnen, want ook dit jaar is er weer een nieuwe 21-minutenenquête gehouden, met als meest schrijnende uitkomst dat we behoorlijk gelukkig zijn in een behoorlijk ongelukkige samenleving. Dat is een curieuze discrepantie.

5 Dat geldt ook voor Ridderkerk. In Ridderkerk zie ik ook in de samenleving, organisaties en personen en individuen, deze ogenschijnlijk waanzinnige tegenstelling. Die wil ik illustreren aan de hand van een ervaring van vorige week. Een meneer, de heer X, die ik op een zondag op een indrukwekkende manier zie zingen in een heel mooi koor. Hij stond daar geweldig fors binnenkomende teksten op bijna vertederende wijze te zingen. Een van de volgende dagen zit hij aan tafel om zijn persoonlijk belang te zetten ten opzichte van het algemeen belang. Hij redt
10 het niet helemaal. Hij gaat terug naar zijn woonomgeving en steekt letterlijk en figuurlijk zijn middelvinger omhoog naar zijn bureaus. Ik krijg die twee beelden niet bij elkaar en ik vraag me af waar hem dat in zit.

Daar moeten we het met elkaar over hebben. Ik wordt er droevig van, want ook vorig jaar heb ik vanuit mijn positie van burgemeester geprobeerd het gesprek hierover op gang te brengen. Ik
15 ben met een aantal van u van mening, dat er kennelijk te weinig zichtbare stappen zijn gezet door ons allen als samenleving, om dit van de agenda af te voeren.

Dat zal wat mij betreft ook niet gebeuren

Als burgemeester van Ridderkerk zie ik, als ik naar onze gemeenschap kijk, een parallelle
20 samenleving. We zitten voelbaar en zichtbaar teveel in onze eigen koker. Het gaat mij daarbij niet alleen om scheidslijnen tussen religieuze zuilen. Het gaat ook over andere gemeenschappen in Ridderkerk. Natuurlijk roepen wij ook als college dat wij de gemeenschapszin in onze samenleving vooral willen herwaarderen en zelfs willen ondersteunen, maar het kan niet zo zijn dat we vanuit de verschillende gemeenschapjes met de rug naar elkaar toestaan. Dat is wel mijn grote zorg.

Ik zie een toenemende polarisatie in houding, in gedrag en in gesprek. Ik zie ook wangedrag bij
25 onszelf onder de Ridderkerkers. Maar, nog te vaak ervaar ik dat het niet bespreekbaar is dat wangedrag in woord, daad of houding met de mantel der liefde wordt toegedekt.

Onbespreekbaarheid lijkt een rode draad. Te vaak hoor ik als ik sleutelfiguren in onze
30 samenleving erop aanpreek of een appel op hen doe om hier iets in te betekenen, dat het niet over Ridderkerk gaat, "zo zijn we niet in Ridderkerk".

Ik zie het ook terug in het maatschappelijk gesprek. Of het nu tussen instituties gaat, op straat,
35 in de winkel of in de politiek en het bestuur. Gesprekken verlopen te vaak op een te scherpe conflicterende toonzetting. Dat slaat terug op onze samenleving. We vinden het op straat, in de krant, we horen het op de radio en we zien het ook in het politieke debat.

Alles lijkt georganiseerd rond tegenstelling. Natuurlijk, verschillen mogen er zijn, verschillen
moeten er zijn. Laten we daar ook zuinig op zijn. Maar als dit het samenleven in de weg staat, moeten we erover spreken.

40 Dames en heren, we zijn een ongelukkige samenleving. Laten we het aandurven om er op die manier naar te kijken. Gisteren hoorde ik op een cursus, dat je ieder gesprek dat je met een ander aangaat zou moeten voeren op een manier alsof het je laatste gesprek was, wil het er toe
doen, wil het verschil maken op ieder moment, put je kansen uit. Dames en heren, ik daag u uit om iedere raadsvergadering te voeren alsof het uw laatste raadsvergadering is. Wil van
45 betekenis zijn voor deze samenleving.

U kunt dat. U hebt de mogelijkheden daartoe, u kunt het verschil maken omdat u het in uw
macht hebt om vanuit moreel leiderschap en publiek leiderschap er toe te doen. Om uw boodschap te adresseren en om te sleuren en trekken op een positieve manier aan de
samenleving. U hoort hier geen professioneel pessimist praten. Als ik dat zou zijn, dan zou ik dit
50 vak niet hebben gekozen. Ik zie hoop en kansen in onze samenleving. Ik zie kansen in u allemaal. Individueel, fractiegewijs, maar ook als collectieve raad. U kunt een fundamentele rol spelen in onze ongelukkige samenleving. Dat betekent dat we moeten durven wegspringen van polarisatie, conflictering en zelfs, mensen, ik zeg dit omdat een aantal van u er op heeft

gewezen in uw schriftelijke bijdrage of mondeling, zelfs voorbij het dualisme. Het dualisme is geen doel op zich, het is een instrument om het gesprek op gang te houden en naar elkaar om te zien, of dat in inspirerende zin is of in controlerende zin, dat is mij om het even.

5 Dames en heren, ik breng deze zorg vandaag niet voor niets in uw midden. Op dit moment wordt het Gemini College blauw geverfd, met politie. Puur repressie. Ik word daar heel verdrietig van. Afgelopen maandag vond een grote vechtpartij plaats op het Dillenburgplein. Daar waren jongeren bij betrokken die niet uit Ridderkerk komen en er waren jongeren bij betrokken die wel uit Ridderkerk komen. Ook onze jongeren gaan strepen en grenzen over. Die Ridderkerkse jongeren waren een aantal kinderen van het Gemini College. Ik heb het heel bewust over kinderen.

10 Die noodzakelijke inzet van vandaag bestaat onder andere uit het controleren van kluisjes en gerichte selectieve gesprekken en onderzoeken in een aantal klassen op het Gemini College. Die noodzakelijke inzet met alles wat daarbij moet horen, toont in alle scherpste het gat in onze samenleving wat wij bieden aan de samenleving maar ook ongeluk in onze Ridderkerkse samenleving. Dat moeten we bespreekbaar durven hebben. De oplossing zit hem niet in het blauw verven van de school. Dat is een oplossing achteraf. Je begint aan de achterkant. Ik deel het verdriet van de directeur van het Gemini. Ik ben het volstrekt met hem eens als hij zegt dat dit niet het probleem is van het Gemini, maar een probleem van de samenleving.

15 Zo hoort het ook: wij zullen het ons met zijn allen aantrekken. Het onderwijs, zo begreep ik van de directeur en dat geldt ook voor de directie van het Farel College, is in toenemende mate het putje als het gaat om de zorgen van de samenleving. Alles waar wij als ouders en politici en bestuurders niet uitkomen, wordt bij het onderwijs gedumpt. Maar het gaat om onze kinderen, een volwaardige plek voor onze kinderen in de samenleving en de toekomst van onze samenleving in zijn totaliteit. Daar laten we behoorlijke steken vallen. Het blauw verven van het Gemini College is daar toch wel het levende bewijs van.

20 Dames en heren, het probleem zit hem niet op het Gemini College, ook niet op het Farel College. Niet bij onze basisscholen. Daar zit ook niet het begin van de oplossing. Het begin van de oplossing zit hier, bij u, bij ons, bij mij, bij u op de tribune en bij de mensen in de samenleving

25 Dames en heren, ik daag u uit en ik weet dat het uitdagend is, maar u kent mij: ik doe het. Ik daag u uit om ook de scherpste erin te brengen om zo snel mogelijk, vanmiddag, zo snel mogelijk na de schorsing, een klap te geven op de begroting die financieel goed in elkaar zit, waar u een heleboel zaken uit uw eigen politieke ambitie en idealen in ziet, die ziet op jeugd en samenleven, om daarmee de rest van de dag vrij te maken om het verder vandaag te hebben, waar we het verder over moeten hebben. Dat is ongeluk in onze samenleving. Het verdriet in onze samenleving, maar vooral wat wij eraan kunnen bijdragen om het verschil te maken.

30 Ik zou wensen dat we vandaag het gesprek op straat aangaan, liefst op het Gemini om daar de mensen bij te staan en een oplossing te vinden voor deze vervelende ontwikkelingen in onze Ridderkerkse samenleving. U hebt in uw algemene beschouwingen ontzettend veel vragen gesteld. Ik ga ze nu niet beantwoorden. Dat hoeft ook niet, omdat we het met elkaar eens zijn over een heleboel antwoorden op de vragen. Een heleboel oplossingen die u bij het stellen van uw vragen hebt aangereikt, kunnen best worden meegenomen. Ze zijn zinnig en doen er volstrekt toe en zullen door ons bestuur worden overgenomen. Op een later moment kunnen we daar wat mij betreft wel over spreken. Ik neem ze zeer serieus.

35 Ik vraag u wel met elkaar te kijken naar een suggestie die ook uw existentie aangaat, dat is het voorstel van Ridderkerks Belang om tot een burgerjury over te gaan.

40 Dames en heren, dan gaat het voor u over de vraag of de burgerjury of de raad. Als u die suggestie overneemt, zegt u in feite: "Geachte samenleving, over een aantal belangrijke, fundamentele, politieke dilemma's zijn wij niet in staat het antwoord te formuleren, wij komen er

niet uit, helpt u ons". U laat de burgerjury uw taak overnemen. Dat scheelt kosten, zeg ik dan plagerig en we geven vanuit Ridderkerk meteen een antwoord dat ook op landelijk niveau wordt gehouden: kleinere raden. Maar ik weet niet of het op deze manier moet; ik weet niet of u daar gelukkiger van wordt. Dus daar zou ik maar over nadenken. Nogmaals, uw vragen, uw opmerkingen doen er allemaal toe. Ik neem ze serieus. Ik zou ook generiek kunnen zeggen dat ik ze allemaal de moeite waard vind om daar met elkaar goed over na te denken en soms zelfs ook rechtstreeks over te nemen. Overigens, met een aantal punten zijn we ook al bezig. Waar het mij om gaat is dat u, wij, de hele samenleving er met passie in zit. Dat we het met elkaar durven hebben over onze idealen. Ook over de politieke idealen, ons gedroomde wereldbeeld, onze gedroomde visie op mens en samenleving. Op die manier zullen de zaken waar het werkelijk om gaat niet langer onbesproken blijven en zullen we bezig gaan op een goede manier met de vraagstukken in onze samenleving.

Dames en heren, nogmaals, ik ben een enorme optimist. Ik nodig u uit om met mij op pad te gaan en met het college om met de samenleving in gesprek te gaan. U staat daarin niet met lege handen. Ik wil u als verbeelding daarvan een rugzakje meegeven. Heel vaak wordt aangegeven dat rugzakjes die in diverse dossiers aan ouders of aan kinderen of minder valide mensen worden meegegeven, een sleets begrip is geworden. Niets is minder waar, want u stopt er in wat u er zelf graag in wilt hebben. Ze lijken leeg, u krijgt er straks allemaal een, ze lijken leeg, maar dat is schijn. Ik heb de vrijheid genomen, om in uw persoonlijke rugzakje uw persoonlijke idealen, of ze nu gewoon puur vanuit uw mensbeeld zijn of vanuit de politieke gedrevenheid, te stoppen en ik hoop dat u met dat volle rugzakje straks de samenleving ingaat en het gesprek aangaat en het verschil durft te maken. Vandaag kan het beginnen. Dank u wel.

[de voorzitter neemt weer plaats achter haar tafel]

We zijn aan het einde van de eerste termijn. We gaan nu de pauze in. Ik wil u voorstellen om om 14.30 uur weer bij elkaar te komen, in plaats van 15.00 uur. Dan begin ik met de reactie van het college op de verschillende moties en amendementen. Daar hebben we iets meer tijd voor nodig, want het zijn er 41. Zoveel heb ik er in mijn bestuurlijke loopbaan nog nooit bij elkaar gezien.

U kunt zich vinden in het naar voren halen van de tweede termijn? Dat is het geval. Dank u wel. Ik schors de vergadering.

[Schorsing]

4. Tweede termijn raad en dual debat

Dames en heren, goedemiddag. Welkom. Ik heropen de vergadering. We hebben besloten om 14.30 uur verder te gaan met een reactie van het college op de moties en amendementen. Ik zie de vinger van de heer Onderdelinden: gaat uw gang.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik ben volgens het schema natuurlijk helemaal niet aan de beurt. Toch een opmerking vooraf.

Wij waren onder de indruk van uw betoog. U riep op om het daar niet nu en later alleen over te hebben en ook de begrotingsbehandeling er als het ware bij te laten. Ik denk dat het goed is dat wij dit ter harte nemen en een ordedebatje voeren. Van niet meer dan een paar minuten. Ik kijk even naar mijn collega's. Zullen we dit een vervolg geven zoals dat te doen gebruikelijk is of zullen we gezien het beheerst emotionele betoog van de burgemeester dat diep ingrijpt, gewoon verder gaan alsof er niets gebeurd is of kijken we elkaar even aan en doen we het op een andere manier, zoals we weliswaar niet eerder hebben meegemaakt? Maar toch. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is een uitnodiging aan uw collega's. Mijnheer Van der Spoel.

5 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ook wij zijn onder de indruk van uw betoog. Dat hebben wij ook gevlochten in onze tweede termijn. Ik wilde voorstellen dat iedereen dit in de tweede termijn meeneemt.

10 **De heer Japenga:** Wij hebben het er ook over gehad en wij vonden inderdaad dat we wel moeten doorgaan vanmiddag, maar dat wij ons dan wel mede moeten laten leiden door uw woorden. Dank u wel.

15 **De heer Los:** Voorzitter, wij hebben er ook over gesproken, maar wij vinden dat een degelijke behandeling van de begroting met alles wat er bij hoort aandacht moet krijgen. Het gaat over een heel jaar inzet en daar moeten we toch de aandacht aan geven die we eraan horen te geven.

20 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, wij zijn onder de indruk, maar ook verward. Dat is misschien kenmerkend voor dat wij elkaar niet altijd goed verstaan. Ik sluit mij aan bij andere fractievoorzitters die zeggen dat dit is voorbereid. Ik wilde ook doorgaan. U hebt de discussie geopend, of misschien voortgezet. Maar we gaan binnenkort toch met elkaar praten en ik wou dat graag daarvoor bewaren om mede met uw voorzet en uw aanzet verder deze discussie te voeren.

25 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel voor uw oproep. Natuurlijk steunen wij de stap op weg naar verbetering en eigenlijk ook wel voor een zo kort mogelijke begrotingsraad, maar niet om nu een klap te leggen op de begroting die al is voorbereid. Ook omdat wij nu de koppeling zien naar het beste voor Ridderkerk, dat wij ook proberen te bereiken met het afwegen van deze begroting.

30 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, de heer Onderdelinden zei doorgaan en ik weet niet of ik hem nu goed citeer "alsof er niets gebeurd is". Dat was niet zijn suggestie, maar dat gevoel hebben wij natuurlijk geen van allen. Maar ik denk dat het kan, rekening houdend met wat u inbracht desondanks de begrotingsbehandeling op een ingetogen wijze te vervolgen, zodat we tot een afronding van de begrotingsbehandeling kunnen komen, vandaag.

35 **De voorzitter:** Mijnheer Onderdelinden, u was de initiatiefnemer van het ordevoorstel, ik bedoel de herhaling van het ....

40 **De heer Onderdelinden:** Ik kan me in de gemiddelde antwoorden zeker vinden, maar ik kijk u ook even aan of u allerlei andere moverende redenen nog zou hebben op dit moment om te zeggen dat we het niet moeten doen. Dan moeten we dat serieus nemen, maar ik heb wel het gevoel dat we moeten doorgaan, met inachtneming van. Maar het is zo lastig om zaken die vandaag zo spelen en in het algemeen, om die alleen maar centraal te stellen en dan al die andere punten voor ons als raad te laten. Dat is voor ons het lastige. Laten we proberen om er met zijn allen een goed debat van te maken, waarbij we elkaar tegemoetkomen op de punten die u noemde.
45 Dank u wel.

50 **De voorzitter:** Mijn ordevoorstel is overigens niet gedaan in de zin van het mogelijk veronderstelde niet respecteren van uw inbreng, want ik weet hoeveel werk het is en hoeveel plezier het geeft om algemene beschouwingen voor te bereiden. De actie is niet alleen ingegeven door de actie op het Gemini van vandaag, maar meer het achterliggende verhaal. Ik nodig u uit om vooral daarover het gesprek te voeren, waarvan ik het gevoel heb dat dat vooral

substantieel is in uw werk als raad. Als we elkaar beloven dat we niet vandaag uitgebreid maar er op een ander moment, een goed gesprek over voeren, niet alleen met elkaar maar ook met de rest van de samenleving, zodat we ook onze rol op een andere manier kunnen gaan waarmaken, dan ben ik een tevreden burgemeester.

5

De heer Meij: Volgens mij ging het in brede zin om veiligheid, maar volgens mij ging het er u ook om, dat we als raad op hoofdlijnen moeten controleren en sturen en met elkaar in debat gaan. De vraag is nu in hoeverre dat met elkaar te maken heeft. De tweede vraag is of ik het juist heb dat die twee lijnen door uw betoog liepen: twee aparte thema's eigenlijk. Zijn wij als raad wel met de hoofdlijnen bezig en met de dingen die ertoe doen en daarnaast hebt u het over veiligheid, in dit geval concreet over een school maar dat kan natuurlijk overal gebeuren.

10

De voorzitter: Mijn bijdrage ging in concreto niet zozeer over veiligheid, maar meer over dat wat er aan ten grondslag ligt. Als je met elkaar een samenleving bereikt waarin je op een fatsoenlijke inspirerende manier met elkaar omgaat, waaruit ook respect blijkt, dan creëer je een andere veiligheidssituatie. Dat linkt wel aan het vraagstuk jeugd en veiligheid. We mopperen enorm over onze jeugd. Jeugd zoekt grenzen en overschrijdt ze. Het geeft geen pas om alleen maar repressief op te treden naar de jeugd terwijl we onze eigen verantwoordelijkheid als ouders en als samenleving in toenemende mate vergeten. Ik heb een tekening op mijn kamer hangen van twee ouders die lui achterover op een bank liggen en tegen elkaar zeggen: "we moeten eens gaan opvoeden". De een zegt: "we moeten gaan opvoeden" en de ander zegt: "hoezo, we betalen toch belasting?". Dat is een beetje de hoofdlijn in het hele verhaal. We moeten weer in een actieve stand komen te zitten, niet alleen als overheid, maar ook als samenleving. Wij als onderdelen van die overheid kunnen daar een begin aan geven. Mijn betoog is niet zozeer een kwalitatief oordeel over de raad die meer op hoofdlijnen moet gaan besturen. Mijn appèl was meer van zullen we het hebben over zaken die er in de samenleving toe doen. Niet dat ik daarmee een diskwalificatie geef aan alle overige onderdelen waar u zich over hebt gebogen in uw bijdragen. Gezien het verdriet van de samenleving, moeten we daarmee bezig zijn.

15

20

25

30

U hebt aangegeven dat u bereid bent om met elkaar het gesprek daarover te gaan voeren. Daarover ben ik gelukkig. Mag ik constateren dat de raad heeft besloten het debat over de begroting te willen voortzetten met de kans om te reageren op de inbreng in eerste termijn? Ik hoop dat we afspreken dat we een effectieve adequate begrotingsbehandeling te hebben, zodat we vanavond rond 23.00 uur een vastgestelde begroting hebben.

35

Dat klopt? Dan gaan we over tot het volgende punt.

De reactie van het college op de moties en amendementen. Ik geef het woord aan wethouder De Koning.

40

Wethouder De Koning: Voorzitter, dank u wel. U noemde 23.00 uur. Eerder mag natuurlijk ook. Het college heeft de moties en amendementen besproken. Wij geven de reactie per amendement en per motie.

45

Op cijfermatige volgorde. Ik begin met de amendementen.

Nr. 20: overnemen.

Nr. 21: ontraden.

Nr. 22: ontraden.

50

Nr. 23: ontraden.

Nr. 24A: ontraden.

Nr. 24B: ontraden.

Nr. 25: dit wordt door het college al uitgevoerd: we zijn er al mee bezig.

Nr. 26: dit wordt door het college al uitgevoerd.

Nr. 27: ontraden.

Nr. 28: overnemen.

5 Nr. 29: dit is een verhaal apart. Ik koppel haar aan amendement 33 over de materiële
instandhouding van het onderwijs. Dit zijn twee gelijksoortige amendementen qua financiële
techniek. In de begroting is een bedrag opgenomen waarvoor we nog beleid gaan maken. Het
college stelt nu voor om deze beide amendementen op technische gronden over te nemen met
de voorwaarde dat dit geldt voor alle gelijksoortige voorstellen, zodat we consequent handelen.
10 Ten tweede dat het niets zegt over de inhoud van het amendement over het zwembad of over
het onderwijs. Dat komt terug en dat gaan we behandelen. Wij weten dan dat wij deze discussie
met elkaar gaan voeren. Wij weten dat als wij een debat gaan voeren en de uitkomst zal zijn (ik
neem het zwembad als voorbeeld) dat er inderdaad een openluchtzwembad in Ridderkerk
wordt aangelegd, dat daar geld voor nodig is. Wij stellen voor de post onvoorzien te verhogen,
zodat u als raad ook de ruimte hebt als zodanig te handelen. Dat ten aanzien van amendement
15 29 en 33.

Nr. 30: ontraden.

Nr. 31: ontraden.

Nr. 32: ontraden.

Nr. 33: dit is al besproken.

20 Nr. 34: ik leg amendement 36 hiernaast. Het college onderkent de zorg die door de vele fracties
is uitgesproken over de toename van de lokale lasten. We hebben gekeken hoe we het midden
kunnen vinden tussen enerzijds het feit dat zowel de afvalstoffenheffing en het rioolrecht
kostendekkend zijn en staand raadsbeleid waar we niet aan moeten tornen, anderzijds kijken
hoe we op een slimme manier kunnen omgaan om de lokale lasten in 2008 wat gematigder te
25 verhogen. Wij hebben daar een idee over. Het is zo dat wij willen voorstellen om de
afvalstoffenheffing te doen zoals is voorgesteld. Wat betreft de rioolrechten is er een bijzondere
situatie: volgend jaar gaat uw raad het gemeentelijk rioleringsplan vaststellen. U wordt dan
gevraagd om voor een periode van twintig jaar te komen tot een vaststelling van het tarief en
een egaliseringsreserve. Wij kunnen ons voorstellen dat het rioolrecht voor 2008 zou kunnen
30 worden verhoogd met uitsluitend de inflatoire verhoging van 3,1% en dat we de rest van de
voorgestelde verhoging meenemen bij de behandeling van het Rioleringsplan aan het begin
van 2008. Ik zeg er wel bij dat dit een uitstel van de verhoging zal zijn. Kijkend naar het
kostenplaatje zult u ervan overtuigd moeten raken dat er ergens in de periode nog een
verhoging nodig is. Wij kunnen ons voorstellen dat wij dat doen na 2008.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Voorzitter, de wethouder stelt voor om het zo te doen. Bedoelt hij zoals
in het amendement of zoals voorgesteld in de begroting?

40 **Wethouder De Koning:** Ik bedoel zoals in de begroting als het gaat om de afvalstoffenheffing.
Als het gaat om de rioolrechten, is het een gewijzigd geamendeerd voorstel van het college.

Nr. 35: overnemen met een amendering: er staat het oordeel van de burgers over de
vertegenwoordiging van de gemeenteraad is minimaal een 6 per 2010. Wij willen dit
aanscherpen naar een 7.

45 Nr. 36: dit hebben we al besproken.

Nr. 37: dit amendement heeft ons niet bereikt.

Nr. 38: ontraden.

50 Nr. 39: ik denk dat in mijn eerste termijn duidelijk is geworden dat veilige schoolroutes een flink
onderdeel van ons beleid zijn. Wij doen dit al met uitzondering van het eerste aandachtstreepje
onder "wat te doen in 2008". De twee volgende aandachtstreepjes vinden wij prima, maar een
onderzoek doen naar veilige routes lijkt ons overbodig. We zijn al met alle groepen van de
gemeenschap in Ridderkerk hierover in gesprek. Onderzoek doen en een rapport schrijven
door een extern bureau lijkt ons overdone.

Wethouder Zwiers: Bij nummer 33 noemde wethouder De Koning dat dit amendement wordt overgenomen, maar het advies van het college is om dit niet over te nemen, om dezelfde technische redenen die net genoemd zijn bij nummer 29.

5

Wethouder De Koning: Amendementen 29 en 33 worden overgenomen met de gestelde voorwaarden.

De heer Den Ouden: De portefeuillehouder stelt voor nummer 33 te ontraden. Dat is het tegenovergestelde van overnemen.

Wethouder Zwiers: Nummer 33 wordt niet overgenomen, met dezelfde redenering. Als u het amendement goed leest, ziet u dat er een tegenstelling in zit waardoor je de ene over kunt nemen met dezelfde verklaring. De andere heeft een andere insteek waardoor je hem overigens kunt ontraden. Dus, nee, ik, hoor van u wel in tweede termijn of het dan duidelijk is.

15

Wethouder De Koning: Excuses voor de verwarring.

De moties:

20

Motie 44: ontraden.

Motie 45: het college stelt voor 2 en 3 te ontraden en bij 1 stellen wij voor een grote schoonmaakactie te houden en een einde te maken aan het geklieder door de gemeente heen. Het college stelt voor om voor deze actie, mede indachtig de oproep van de burgemeester van vanmorgen, gezamenlijk – raadsleden en collegeleden – het initiatief te nemen. We hebben al een busje gekocht, dus we kunnen zo aan de gang.

25

Motie 46: daar zijn wij al mee bezig.

Motie 47: dat doen we in feite al: deze motie is overbodig.

Motie 48: overnemen.

30

Motie 49: ontraden.

Motie 50: het college acht dit een zaak van de raad.

Motie 51: overnemen.

Motie 52: is al in ons beleid opgenomen.

Motie 53: dit is onderdeel van het Wmo-beleid en doen we al.

35

Motie 54: dit doen we al.

Motie 55: ontraden.

Motie 56: ontraden: het college deelt de mening van LR en vindt het ook van groot belang om het openbaar vervoer in Ridderkerk te stimuleren.

Motie 57: ontraden.

40

Motie 58: ontraden.

Motie 59: dit beschouwen we als steun in de rug: we doen dit al.

Motie 60: ontraden, met de kanttekening dat je van hondenbelasting geen doelbelasting mag maken, omdat dit een algemeen dekkingsmiddel is. Dus aangezien gevraagd wordt om een doelbelasting en dat daaraan allerlei dingen zijn gekoppeld, ontraadt het college deze motie.

45

Motie 61: ontraden.

Motie 62: ontraden.

Motie 63: overnemen.

Motie 64: overnemen met de aantekening dat wij vier jaar geleden eenzelfde actie hebben gedaan met een zeer gering succes. Wij zullen actie nemen, maar op een bescheiden niveau.

50

Voorzitter, ik ben door de moties heen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder De Koning. Ook de heer Dijkhuizen is overigens sinds de

schorsing in ons midden. Mevrouw Nooijen is vanmiddag afwezig. Zij komt vanavond weer in onze raad. We gaan naar de tweede termijn. Ik nodig u uit om met elkaar in debat te gaan. Elke fractie krijgt vijftien minuten tijd, waarbij ruimte is voor een korte interruptie.

- 5 **De heer Dijkhuizen:** Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met onze motie over overlastgevende hangjongeren. De motie wordt ontraden, dat vinden we jammer, want de laatste tijd is er veel overlast. Op het moment dat de politie de ouders van deze jongeren waarschuwt, bijvoorbeeld schriftelijk, wordt er vaak niets aan gedaan. Dat betekent dat het de ouders verder niet interesseert.
- 10 De enige manier om deze groepen uit elkaar te krijgen, is een straatverbod of een rondhangverbod uit te vaardigen. Wij denken dat dit succes zal hebben. Met name in Drievliet waar de laatste tijd heel veel rottigheid is. Ik heb daar al eens vragen over gesteld. Vorige week in het weekend was het weer raak. Toen zijn diverse auto's gesloopt. De mensen worden dat zat.

15 De vlinderstroken neemt u over. Daar zijn we blij mee.

Dan de derde klike voor papier. De wethouder vertelde dat we dat al doen. Graag uitleg daarover. Er staan natuurlijk wel papierbakken, maar de mensen brengen hun papier daar over het algemeen niet naar toe. Wat in de wijken wordt opgehaald, wordt meestal in bananendozen en zo neergezet. Dat is nogal zwaar.

- 20 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Voorzitter, mag ik een vraag hierover aan de heer Dijkhuizen stellen?
- 25 U hebt in uw beschouwingen iets hierover gezegd, namelijk dat de mensen die het papier ophalen allemaal last van hun rug kunnen krijgen. Dat begrijp ik. Vindt u het niet relevant om te weten dat veel verenigingen en kerken en andere instellingen heel gestructureerd oud papier ophalen en daar zelf veel baat bij hebben?

30 **De heer Dijkhuizen:** Ik zeg niet dat deze verenigingen dat niet meer moeten doen. Ik zeg alleen dat het beter is voor de vrijwilligers. Dat staat ook in onze beschouwing. Het scheelt rugklachten.

35 Wij willen graag een start maken met de graffiti schoonmaakactie, geen probleem. Maar dan willen we wel graag zien dat er ook een graffiti muur komt of iets dergelijks waar ze wel op mogen kladden, want anders maken we het schoon en heeft dit geen effect. Ik ben in Goes geweest waar zo'n project is en dat loopt perfect. Eens per drie maanden schilderen ze de muur wit en dan mag men weer zijn gang gaan. In tegenstelling tot Middelburg, waar ze niets doen, loopt dit goed. In Middelburg halen ze de graffiti weg en dan zie je het binnen een dag weer verschijnen.

40 De bussen rondom Kerkweg/Jan Luykenstraat: u zegt daarmee bezig te zijn. Dan kan deze motie best aangenomen worden als steuntje in de rug.

45 Preventief fouilleren voor de veiligheid binnen Ridderkerk bij het stappen. Het gebeurt nogal eens dat men met messen op zak loopt. Als we een tijdje preventief fouilleren, zal dat afnemen en dat scheelt een hoop rottigheid.

50 Ik heb begrepen dat de raad over mijn motie over de burgerjury gaat. We hebben al verschillende keren een motie in de prullenbak gegooid. Ik denk dat het slim is om toch zoiets in te voeren, zodat de burger zich meer betrokken gaat voelen bij de politiek. Ik denk dat dit een handreiking naar de burgers is die hen het gevoel geeft dat ze echt mee mogen doen. Dank u wel.

De heer Japenga: Ik bedank het college voor de antwoorden op de vanmorgen gestelde vragen.

5 Wij waren als fractie onder de indruk van uw betoog, mevrouw Hermans. Ik denk dat dit te maken heeft met de wijze waarop dingen aan de voorkant anders vorm krijgen: dus niet in de zin van oplossingen, maar hoe we aan het begin van het probleem kunnen komen. Daar waar het ontstaat. Dat is vanmiddag niet te beantwoorden, maar daar moeten we wel naar toe. Ik wil ingaan op De Burcht. Ik wil de wethouder vragen of op het moment dat de Raad van State uitspraak deed in deze zaak, door de gemeente een limiet aan De Burcht was gesteld om een

10 bouwplan in te dienen.
Wat ons opviel, is het grote aantal moties en amendementen. Te gek voor woorden. Wel veertig stuks. Wij doen er driffig aan mee, want we hebben er vier ingediend en zitten daarmee ongeveer op het gemiddelde. We halen ons heel wat op de hals en kunnen misschien nog eens nadenken of dit de meest effectieve manier is om de begroting te behandelen.

15 Voorzitter, wij denken dat er op dit moment een vorm van participeren is in de democratie. Die is in Ridderkerk ook wel werkzaam. Er is een gemeenteraad gekozen, er is een college samengesteld. De bewoners kunnen over talloze zaken meepraten in beleidsplatforms, wijkoverleggen enzovoort. De bewoners kunnen over talloze zaken meedenken en meebeslissen. Samen met het burgerinitiatief vinden wij dat wij voor Ridderkerk op dit moment

20 redelijk de zaken op orde hebben.
Een aantal fracties gaat in op het vertrek van jongeren uit de gemeente. De oplossing wordt mede gedacht te kunnen worden gevonden in starterswoningen. Wij denken ook wel dat het bouwen van starterswoningen een deel van dit probleem kan oplossen, maar niet alles. Er zijn namelijk minstens twee aantrekkelijke nieuwbouwwijken in de omgeving in ontwikkeling. Met

25 toch redelijk betaalbare woningen. Daar gaan diverse jongeren naar toe omdat dat aantrekkelijk is. Kunnen we dat tegenhouden en kun je zaken niet omdraaien door Ridderkerk een plaats te laten worden waar juist ouderen graag willen wonen? Meer als kwaliteit. Zonder de jongeren weg te jagen. Maak van Ridderkerk een aantrekkelijke plaats om te wonen ook voor de groep ouderen die we graag nog in de samenleving willen ontmoeten en waarmee we veel samen

30 kunnen doen.
Het CDA, VVD en LR willen het openluchtwembad uit de begroting schrappen. Voorzitter, ik kom zo nog terug op het technische gedeelte, maar eerst maar even het verhaal. Voorzitter, wij vinden dat onbeschrijflijk. Het gaat over de techniek van de begroting. Als je binnen enkele

35 weken ervoor kiest om een zwembad te realiseren, ga je dat nu toch opnemen in de begroting? Een begroting is toch feitelijk vooruit rekenen? De stelling is nu om eerst een raadsvoorstel voor te bereiden. En daarna een budget.
De heer Van der Spoel bij interruptie: Ik denk dat de heer Japenga een verkeerde conclusie

40 trekt. Hij gaat ervan uit dat de fracties door dit nu uit de begroting te halen, tegen het openluchtwembad zijn. Maar, wij willen juist niet op de discussie vooruitlopen en het is gewoon een goed gebruik om eerst beleid te hebben en vervolgens daar geld aan te koppelen. Het gaat over de wijze van techniek en het is geen uitspraak over de inhoud of er een openluchtwembad moet komen.

45 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, een kleine niet polariserende aanvulling. Ik vind het jammer dat de heer Japenga dit zo formuleert. Ik heb in de commissie en in de raad van 1 november jl. pogingen ondernomen om het voor deze raad duidelijk te hebben, alleen maar zodat niet de ene helft van de raad een inhoudelijke discussie zou voeren en de andere helft

50 niet. Ter bescherming van onszelf. Daarom heb ik het gezegd. Wij zijn zelfs voor een openluchtwembad. Alleen willen wij nog het recht hebben om een standpunt in te nemen bij de behandeling. Vriendelijker kan ik het toch niet formuleren?

De heer Los: Voorzitter, dat is precies de lijn die ik wil volgen. De heer Japenga spreekt over "als je er over enkele weken voor kiest". Die ruimte willen wij dan ook hebben. Daar gaat het om.

5 **De heer Japenga:** Voorzitter, zo dadelijk spreken we over de techniek van de begroting. Als u zo principieel naar dit soort zaken wilt kijken, dan denk ik ook dat we op al die punten, alle dingen die we ons zo voornemen, die lat ook leggen. Dat moeten we ons dan ook voornemen en moeten we dan vanmiddag en vanavond ook heel zuiver doen.
Ik wil toch nog even over het zwembad doorgaan. Er ligt inmiddels een onderzoek van
10 studenten naar de wenselijkheid van het openluchtzwembad en er is een haalbaarheidsonderzoek gedaan met een positief resultaat. Als regeren dan vooruitzien is, kun je het zwembad toch nu in je begroting laten staan? Oké, met de genoemde opmerkingen kun je rekening houden.

15 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, tot nu toe onderschrijf ik de opmerking van de heer Japenga en ik herken ze ook heel duidelijk. Tot nu toe bestaat er bij ons onduidelijkheid en dat was een heel concrete vraag van onze fractie aan het college over het verschil tussen vaststellen en kennisnemen van.

20 **De voorzitter:** Ik zou willen voorkomen dat u de termijn van de heer Japenga gaat gebruiken om uw vragen alvast aan het college te stellen. Dat vind ik sneu voor de heer Japenga. Parkeert u uw vraag alstublieft.

25 **De heer Den Ouden:** Over de bedoeling van het zwembad wil ik hem juist een hart onder de riem steken.

De voorzitter: Die kan hij dan inboeken. Mijnheer Japenga, gaat u verder.

De heer Japenga: Zo heb ik het ook gevoeld. Dank u wel.
30 Nu wordt het argument 'eerst beleid en dan geld' gebruikt. Misschien mag ik een paar zinnen uitspreken, want anders is het heel lastig om er weer een logisch verhaal van te maken. Ik vind dat goedkoop en niet consequent.
Ik wijs op het amendement van 9 november 2005 van de fracties CU, PvdA, D66/GL, LR, VVD en CDA om € 2 miljoen te reserveren vanuit een verzorgingsprincipe, in afwachting van de
35 presentatie van het Integraal Huisvestingsplan. Hoezo eerst beleid en dan geld?
Ik wijs ook op het amendement over nieuwbouw van bewegingsaccommodaties van de fracties CU, CDA en D66/GL. Deze partijen stellen vanuit het verzorgingsprincipe (daar is hij weer) voor om in de begroting van 2007 een bedrag van € 1,9 miljoen op te nemen. Hoezo eerst beleid en dan geld?
40 Vorig jaar heeft het CDA als haar idee een potje onvoorzien op de begroting gekregen. Tegenover dat geld stond op het moment van begroten nog geen concreet plan. Hoezo zuiver in de leer?

45 Het amendement overnemen zoals het college voorstelt, betekent toch niet dat de bouw van het zwembad een jaar wordt uitgesteld? Dat is nu juist wat wij niet willen. Als je nu en op korte termijn besluit om het zwembad te realiseren, kan het in april of mei 2009 geopend worden. Dat willen wij feitelijk bewerkstelligen. Als de andere fracties dat willen steunen en als het technisch haalbaar is, hoe dan ook, hoor ik het graag. De techniek vind ik niet zo belangrijk.

50 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, ik vind dat de heer Japenga een punt heeft. Dat is ook zo. Als het gaat om de € 1,9 miljoen. De vraag is misschien of de wethouder ook in zijn tweede termijn kan meenemen ....

De voorzitter bij interruptie: Dat is geen interruptie op de heer Japenga ...

De heer Onderdelinden: De heer Japenga sprak mij aan op die € 1,9 miljoen voor accommodaties.

5

De voorzitter: Dan kunt u dat in uw termijn meenemen. Niet om flauw te doen, maar het gaat van de kostbare tijd van de heer Japenga af. Als het werkelijk een interruptie is richting de CU, dan vind ik dat uitstekend. U hebt nog vijf minuten, mijnheer Japenga.

10 **De heer Japenga:** Voorzitter, wij zijn ook wel weer blij met de woorden van de heer Onderdelinden. Daar luister ik dan ook graag naar.

De voorzitter: Ook die mag u inboeken.
U krijgt een hoop staande streepjes achter uw naam.

15

De heer Japenga: Voorzitter, wij zijn het met de partijen eens die hun zorgen hebben geuit over Drechtwerk. Wij gaan daar in de komende weken met elkaar over nadenken. Het is belangrijk dat mensen in Ridderkerk die extra zorg nodig hebben, die ook in een goede omgeving krijgen. We merken ook bij diverse partijen dat ze moeite hebben met het gebruik van alcohol en drugs door jongeren. Dat past in het bredere geheel waar de voorzitter, portefeuillehouder, het over heeft gehad. Wij moeten met elkaar nadenken over een mentaliteitsverandering. Dat vinden we belangrijk.

20

Voorzitter, ik wil het hierbij laten.

25

De heer Van Houcke: Dank u wel, voorzitter. Ik wil eerst als u het goed vindt een reactie geven op de algemene beschouwingen en daarna op de reacties van het college.

De algemene beschouwingen van RB

30 Het verzoek om de bus te laten omrijden is door het college ontraden, maar ik wil aan de heer Dijkhuizen meegeven dat het zonder dat je daar duidelijkheid over hebt zomaar zonder verdere onderbouwing de ellende van de ene bij de andere deur neerlegt. Dat lijkt mij niet helemaal correct.

35 **De heer Dijkhuizen:** Ik wil daar meteen op reageren. De bus rijdt nu door de Jan Luykenstraat, dat is een betegelde straat. Als de bus omrijdt over de Vondellaan en Geerlaan, rijdt hij over asfaltwegen. Daardoor komen er minder trillingen en de mensen hebben daar geen last van.

De heer Van Houcke: Ik ben toch blij dat de wethouder heeft aangegeven dat ze daar volop mee bezig zijn. In die zin wordt u toch op uw wenken bediend.

40

De VVD rakelt een heleboel zaken op. Dat is niet negatief bedoeld. Het zijn zaken die al langere tijd leefden en soms weer naar mijn gevoel tot leven worden gewekt. Zaken als ambulance enzovoort.

U hebt groot gelijk: het leeft nog steeds en is nog niet opgelost. In die zin is het goed dat u het weer aan de orde stelt. Tegelijkertijd vraag ik me af wat de realiteitswaarde is van weer een poging om een onderzoek te krijgen naar een huisartsenpost in Ridderkerk. De basis van een huisartsenpost is naar mijn idee 30 tot 35 huisartsen. Dat halen wij op geen stukken na. De realiteitswaarde van uw voorstel is naar mijn idee erg laag. Ik vind het wel sympathiek dat u probeert dit soort zaken in Ridderkerk te regelen, want die vraag is er wel.

45

50

De heer Van der Spoel: Voorzitter, de huisartsenpost. Ik denk niet dat dit het oprakelen is van iets is dat eerder is gezegd. Dit heeft te maken met het belang dat telkens weer naar voren komt. We hebben te maken met een vergrijzing. Daarbij speelt ook de afstand en

bereikbaarheid een rol. De wethouder heeft eerder gesproken over wellicht een nieuwe vestiging in Lombardijen, maar dat is nog te ver weg. Ook gesprekken die we gevoerd hebben in Ridderkerk-West met een verzorgingshuis geven aan dat de behoefte steeds groter wordt. Laten we wel zijn, er zijn ook huisartsen die functioneren op een andere huisartsenpost die zich nadrukkelijk betrokken voelen bij Ridderkerk. Deze huisartsen zullen dus ook vaker eventueel een dienst willen draaien, juist vanwege de betrokkenheid bij de Ridderkerkse samenleving. Het gaat niet alleen om de pegels, maar vooral om de betrokkenheid bij de Ridderkerkse samenleving. Dit alles bij elkaar voegende, vinden wij het hoogst noodzakelijk om dit onderwerp onder de aandacht te blijven houden.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, op dit punt naar de heer Van der Spoel ...

De voorzitter: Het is de termijn van de heer Van Houcke. Ik ben erg streng vandaag. U parkeert uw opmerking ongetwijfeld even voor uw termijn. Mijnheer Van Houcke, gaat u verder.

De heer Van Houcke: Vorig jaar hield ik ook al zo weinig tijd over. Ik ben het op zich met u eens mijnheer Van der Spoel, maar ik denk dat het niet reëel is. Dat is de kern van mijn verhaal. Uw zorgen zijn terecht.

Wat mij opviel, is dat hier staat dat de VVD geen behoefte heeft aan een project "Normen en Waarden". Er is op dat terrein al betutteling genoeg vanuit Den Haag. Dat klopt. Ik herinner mij dat wij nog niet zo lang geleden hebben gesproken over normen en waarden. Iedereen, behalve mijn fractie omarmde dit. Dat initiatief is verder doodgebloed. Nu is er een particulier initiatief. U distantieert zich daarvan.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, wij distantiëren ons daar niet van. Het blijft iedere keer bij allerlei projecten waarbij we met elkaar in discussie gaan over waarden en normen. Wij hebben gezegd dat waarden en normen belangrijk zijn, maar we hebben niet van tevoren aangegeven op welke wijze dat dan ook vorm gegeven moet worden. Ik ben bang dat het bij praten alleen blijft. Wij willen elkaar aanspreken op regels die we hebben afgesproken. Laten we niet de discussie blijven voeren, maar zelf verantwoordelijkheid nemen om elkaar als inwoners, burgers, aan te spreken op dat gedrag of wangedrag. Daar moet het op gericht zijn en niet zozeer in een vervolg van gesprekken.

De heer Van Houcke: Dan zijn we het eens. Dank u wel.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Op dit punt naar de heer Van Houcke: ik vond het jammer dat de heer Van Houcke bewust of onbewust het woordje doodbloeden gebruikte. Dat bedoelde hij volgens mij niet. De werkgroep Hoe Ga Je Met Elkaar Om is op dit moment één op één een vervolg op het waarden- en normendebat. Dezelfde mensen hebben dat op veler verzoek een vervolg gegeven. Het is dus echt een vervolg op, maar het heeft alleen wat langer geduurd dan verwacht.

De heer Van Houcke: Dank u wel voor uw toelichting, mijnheer Onderdelinden.

Dan de SGP: u besteedt uitvoerig aandacht via een casus, aan wat niet is uitgevoerd. Ik ben het daarmee eens. Aan de ene kant is het goed om de discussie zo abstract mogelijk met elkaar te voeren. Tegelijkertijd vind ik het heel illustratief dat u zo helder in een bijlage hebt aangegeven wat u daarin hindert. Ik ben het daarmee eens.

Dat is denk ik goed om te zien, niet om elkaar te beschuldigen, maar om te zien waar het hapert.

U gaf aan dat u het belangrijk vond op een zeker moment te kiezen voor vaste waarden en normen. Toen dacht ik zo, dus ik moet SGP'er worden. Misschien is dit wat gechargeerd. U had het in één adem over de tien geboden als een universeel (dat is mijn woord) gegeven, waar wij

ons aan te houden hebben. Privé heb ik daar wel wat gevoel bij. Maar, wij zitten in de politiek. Dus ik vond uw opmerking over normen en waarden geen recht doen aan opvattingen die heel anders zijn bij heel andere mensen. Dat wilde ik even noemen.

5 **De heer Den Ouden bij interruptie:** Mijnheer Van Houcke, we raken hiermee de kern van de problematiek die vanmorgen ook is aangesneden. Zonder dat sprake was van enige afstemming en onze invalshoek ten aanzien van waarden verschillend is, hebben wij vanmorgen veel aandacht besteed aan normen en waarden in onze algemene beschouwingen. Bij alle uitwassen die we constateerden en waar we leed over uitspreken, is het van belang dat we proberen door te dringen tot de kern. Alle handelen van onze overheid is op de een of
10 andere manier genormeerd. We vinden allemaal dat we terug moeten naar de oorsprong. Niet dweilen met de kraan open. Dan kom je op waarden en normen. Dat kan niet anders. Ik vind het van de VVD ook kwalijk dat zij vindt dat daar geen behoefte aan zou zijn. Dus als u een ander waarden- en normenpatroon zou willen hanteren, moeten we het daar wel over hebben:
15 over wat voor ons overheidshandelen het vertrekpunt is, anders blijven we geconfronteerd worden met zaken waarover we vanmorgen allemaal treurnis hebben uitgesproken, bij monde van de burgemeester.

20 **De heer Van Houcke:** Dank u voor uw toelichting. Daar zouden we nog een hele discussie aan kunnen wijden. Dat doe ik niet. Ik had het alleen plezierig gevonden als u een vertrekpunt had genoemd waar wij ons allen achter zouden kunnen scharen, zoals de Universele verklaring van de rechten van de mens.

U spreekt over de BAR-gemeenten en hebt zorg over de manier waarop dat geformuleerd wordt. Ik deel die zorg. Het is uitstekend als er samengewerkt wordt, maar als dit niet scherp
25 leidt tot dat wat we beogen, zou het wel eens anders kunnen worden. Ik roep het college op om op dat punt nu snel de voorliggende nota ter discussie te brengen, zodat wij ons in ieder geval in de raad kunnen uitspreken en de kaders kunnen stellen.

30 Dan de PvdA: U geeft aan dat u er eigenlijk voor pleit eerst beleid en dan budgetten daarbij vast te stellen. Ik kan mij daar wel in vinden.

Ik wil de kanttekening van de heer Onderdelinden richting de heer Japenga overigens wel meenemen in mijn overweging verder in de loop van de dag. Dat is wel een gegeven natuurlijk. Ik denk dat de heer Japenga ook niet zo bang hoeft te zijn dat zijn zwembad in de mist
35 verdwijnt. Dat is niet de teneur van dit moment.

Mevrouw Ripmeester: Dat is ook de intentie die wij kenbaar gemaakt hebben: altijd eerst beleid en dan het geld.

40 **De heer Van Houcke:** Voorzitter, u hebt het over opstellen van huisvestingsbeleid en dat betekent dat u refereert aan de coalitieafspraken. Daar ben ik het mee eens. Ik hoop dat we in de toekomst in ieder geval een keer een onderzoek gepresenteerd krijgen. Er is al over de startersproblematiek gesproken. U geeft in uw bijdrage feitelijk aan dat u de zaak sterk wilt profileren richting starters. De heer Japenga spreekt over een 'ouderengemeente'. Ik denk dat dat toch wel heel ingrijpend zal zijn, als we daartoe besluiten.

45 **De heer Japenga:** Voorzitter, een 'ouderengemeente' wekt de verkeerde suggestie. Ik heb gezegd dat we een gemeente moeten hebben waarin kwaliteit aanwezig is voor ouderen. Natuurlijk wil je de jeugd goed huisvesten. Laten we niet doen alsof we door de aanwezigheid van veel ouderen een negatief etiket hebben. Laten we dat juist omdraaien tot een positief
50 etiket.

De heer Van Houcke: Dit is niet negatief bedoeld. Het is alleen de zorg voor de toekomst als samenleving, als door een onevenwichtige bevolkingsopbouw allerlei voorzieningen onder druk

komen te staan. Ik ben blij met de opmerking van de wethouder Huisvesting van vorige week. Hij gaf opening en ruimte over de woningen die na 2010 worden gebouwd. Dan kan uw opmerking daarover in ieder geval daar een bijdrage aan geven.

5 Voorzitter, ik ga met grote stappen door anders kom ik er niet meer doorheen.
Ik wil beginnen bij uw bijdrage van vanmorgen. Daar is al het een en ander over gezegd. Ik heb begrip en herkenning bij uw opmerkingen. Maar ook verwarring. Ik heb toch het gevoel dat u wellicht in een aantal gevallen te veel in abstracties bent blijven hangen, onbedoeld en misschien ook heel voorzichtig. De heer Meij stelde een vraag om dat duidelijker te krijgen. Ik kan me dat goed voorstellen, dat had ik zelf ook. U hebt nogal wat opmerkingen gemaakt over hoe de samenleving in elkaar zit. Voor een deel kan ik me daarin vinden. Ik heb ook wat gemist. Zoals ik er tegen aankijk, spelen zaken als een sterke individualisering in de samenleving, het bijna cultiveren van het "ik-gevoel", de "ik-gerichtheid", de zogenaamde eigen verantwoordelijkheid, daarin een belangrijke rol. Ook de consumentenmaatschappij enzovoort. Het is niet zo dat als wij maar het goede voorbeeld geven, we het probleem oplossen. Dat neemt niet weg dat ik uw opmerkingen zeer serieus neem. Ik hoop dat dit al een bijdrage op voorhand is aan de discussie die we met elkaar gaan voeren.

20 Wethouder De Koning heeft een aantal onderwerpen over verkeer genoemd. U hebt iets gezegd over vervuilende vrachtauto's en filerijden. Ik vond het plezierig om dergelijke opmerkingen te horen. Het geeft in ieder geval aan dat een aantal zaken waar wij ons altijd druk over hebben gemaakt op dit moment in het beleid een rol speelt. Ik ben benieuwd wanneer wij daar verder over geïnformeerd worden. Het zal niet alleen bij de module "Langzaam Verkeer" moeten zijn, maar ook op andere manieren en andere momenten.

25 Wethouder Den Boef heeft veel opmerkingen gemaakt. Ik heb één onduidelijkheid gehoord in uw verhaal. Dat heb ik niet zo snel kunnen bijhouden. U hebt iets gezegd over het speelbos, maar de essentie is mij ontgaan. Vermoedelijk hebt u aangegeven dat ergens een speelbos wordt ingericht. Wellicht het Waalbos. Maar ik heb dat niet meegekregen. Kunt u nog aangeven wat u daarmee bedoeld hebt? Ik zou ook graag horen hoe het zit met het onderzoek dat voor dit jaar is toegezegd, via een vorig jaar raadsbreed aangenomen motie. Ik hoop dat u mij nog wat informatie hierover kunt geven.

35 Daar laat ik het bij, voorzitter.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, we hebben al iets gezegd over uw bijdrage. Dat sloot op onderdelen aan bij onze highlights bij het onderwerp kloof burger en politiek. U hebt onder andere ook gesproken over het voorkomen van twee werelden. Dat sluit aan bij de opmerking in de highlights die ook bij de politiek worden ervaren als het zelden handen op elkaar krijgen als het gaat om een gemiddeld onderwerp. Het is ook de natuur die weerbarstiger is dan wij ons voorstellen. Als je dan zegt dat wij het begin zijn van de oplossing, neem ik dat ook zeer serieus.

Ik hoop wel dat u toch nog wat vragen die wij in de algemene beschouwingen op uw terrein hebben gesteld, probeert mee te nemen in de tweede termijn.

45 Over materiële instandhouding. Het was wat onduidelijk wat de stellingname van het college was, u begrijpt dat wij voor de mede door onszelf ingediende motie zijn. Omdat er nog steeds wordt bezuinigd, terwijl er nog geen begin van de discussie is over de inhoud en de achtergronden daarvan. Dat was precies een jaar geleden, exact de weergave van ons verhaal en nu weer.

50 Over het zwembad hebben wij de heer Japenga duidelijk gemaakt dat wij ruimte voor een discussie volgend jaar willen creëren. Ik probeer daarmee impliciet op te roepen hoe de link is met € 1,9 miljoen voor accommodaties. Het is aardig om te weten of dat bedrag nog steeds

5 gereserveerd is. Ik ga er natuurlijk van uit dat dat zo is, maar dat het ook goed is dat de wethouder uitlegt hoe wij omgaan met dat zuiver in de leer zijn. Dat spreekt ons aan, maar wij doen er zelf aan mee om het onszelf lastig te maken als dat zo uitkomt. We zwalken soms op dat punt. Ik vind, vroeger en nu, dat als iets voorzienbaar is, het niet gek is om daarvoor geld te reserveren. Dat kon vanwege wettelijke voorschriften eigenlijk nooit. Het is goed om dat een keer helder te hebben.

10 Bij de dekkingsvoorstellen wordt een aantal bezuinigingsvoorstellen gedaan. Zoals ook bij het ouderenbeleid. Wij hebben daar bij onze algemene beschouwingen al iets over gezegd. Ik heb het zelfs een beetje plagend proefballonnetjes genoemd, omdat u bij een aantal zaken zonder meer uitgaat van een bezuiniging en vervolgens stelt dat dit allemaal niet ten koste van bestaand beleid gaat en allerlei gemaakte afspraken. Dat roept de vraag op waarom dat niet eerder is gebeurd.

15 De Burcht hebt u helder gemaakt. Aan de andere kant is het ook goed om te gaan praten over het gehele IHP. Het IHP is meer dan alleen De Burcht. Het is slecht dat dit zo gelopen is. Slecht is nog op zijn meest vriendelijk uitgedrukt. Dit kan gewoon niet gebeuren, het mag niet en zal niet en het gebeurt toch. Dat is vervelend. Dat is slecht, maar vervolgens moeten we ook weer kijken naar morgen. Daarom is het goed om op korte termijn het IHP te belichten.

20 Een regionaal Centrum voor Jeugd en Gezin noemde wethouder Van den Berg: misschien kan ze dat nog even toelichten. Een interessante ontwikkeling die voor mijn gevoel een beetje bleef hangen.

25 Wat betreft de Wmo is het goed om nog eens duidelijk te maken dat het bij de inspraak zo was dat huishoudelijke hulp 1 en 2 erg in elkaar zijn geschoven. Ten nadele van de aanvragers. Dat blijft een groot zorgpunt, dat door velen eerder is genoemd.

30 U zegt in ditzelfde verband dat € 1,2 miljoen incidenteel geld beschikbaar blijft. Ik heb dit vorige keer bij de 3^e programmamonitor anders becijferd, namelijk driemaal 6 ton. U komt nu op tweemaal 6 ton. Misschien kunt u nog even aanduiden waar die andere 6 ton gebleven is. Misschien wilt u dat gewoon ten goede laten komen aan de jaarrekening 2007. Dan wil ik dat graag horen.

35 Rond de herstructurering bedrijventerreinen zal het duidelijk zijn dat wij onze motie graag ondersteund willen zien. Wij hebben dit ook uitgebreid naar het Colijnplein, waar de PvdA iets over heeft gezegd. Wij hebben dat gecombineerd omdat we dat in elkaars verlengde zien. Het gaat om een visie op herstructurering van bedrijfsterreinen. Een paar dagen geleden sprak de rijksbouwmeester op radio 1 over ditzelfde punt, dat dit prioriteit 1 voor alle gemeenten zou moeten zijn. Ik hoop dat u dat ernstig neemt en daar een vervolg aan geeft. Ondanks dat u zegt dat dit bestaand beleid is, hebben wij niet het idee dat een quick scan daar alleen een antwoord op zou zijn.

Drechtwerk

De vraag aan mevrouw Van Den Berg is ...

45 **De heer Den Ouden bij interruptie:** Wij luisteren allemaal met aandacht naar de heer Onderdelinden. Dat blijkt. Maar nu u overstapt naar een ander onderwerp het volgende. Ik vind het wel lastig, want als ik daarover een vraag wil stellen in mijn termijn, dan mag ik dat niet. Ik ben niet zeker dat ...

50 **De voorzitter:** Als u een vraag hebt aan de heer Onderdelinden, want dat is de bedoeling, kunt u uw gang gaan.

De heer Den Ouden: Vanmorgen noemde de heer Onderdelinden de ruimtelijke ontwikkeling:

hij constateerde een zekere spanning tussen het wijkwethouderschap en vakwethouderschap. Als dat zo is, dan ben ik nieuwsgierig waar dat uit blijkt. Ik weet niet of u dat spontaan nog aan de orde stelt, maar ik zou dat graag van u willen weten.

5 **De heer Onderdelinden:** Inderdaad als het om je eigen vak gaat, je eigen portefeuille en een andere wethouder moet daarop reageren, dan heb ik het idee dat dat niet altijd werkt. Omdat je niet altijd de juiste antwoorden krijgt, omdat de ene wethouder net wat meer weet van zijn eigen portefeuille dan een andere wethouder. Dat kan dan spanning opleveren. Als dat niet zo wordt ervaren, wil ik het ook graag horen.

10 Nog een opmerking over Drechtwerk. Ik wil graag van wethouder Van den Berg horen of zij impliciet heeft gezegd dat wat betreft het mogelijk uittreden, na de discussie die wij onlangs in deze zaal hebben gehad, u rekening wilt houden met het gevoel van de raad om die vorm van uittreden uit de gemeenschappelijke regeling uitdrukkelijk te onderzoeken.

15 Over beeldkwaliteit is door wethouder Den Boef iets gezegd. Misschien is het goed als ik daar nog iets over kan stipuleren. Ik heb de indruk dat hierover wordt gesproken bij de wijkavonden, maar nog eigenlijk niet tot daden heeft geleid. Misschien kunt u daarop een doorkijkje geven.

20 De parkeergarage werd door wethouder De Koning genoemd in het kader van tarieven. Misschien wilt u iets zeggen over kosten en baten. Binnenkort spreken we over de Tarievennota. Het is goed om helder te hebben welke kosten worden toegerekend aan welke activa.

25 U hebt het gehad over scherper budgetteren. Dat spreekt ons aan. Dat betekent beter budgetteren.

Tot nu toe is het niet zo dat het begrotingsresultaat gelijk is aan het rekeningresultaat. Dat is een uitgangspunt. Een nobel streven. Dat betekent dat we in de afgelopen jaren altijd overschotten hebben gehad van tussen de € 1 en € 2 miljoen. Dat was niet gelijk aan het begrotingsresultaat. Als u spreekt over scherper budgetteren, betekent dat dat u minder op zijn Ridderkerks hebt begroot. Dat was geloof ik een opmerking van de heer Hilgers, honderd jaar geleden. Maar op zijn Ridderkerks heeft ook iets positiefs. Misschien kunt u dit nader uitleggen. Betekent scherper budgetteren ook meer risico? U zegt zelf dat als u dit wilt gaan doen u ook een beetje bang wordt, want u wilt de post onvoorzien graag impliciet opgetrokken hebben. Dat lijkt misschien een tegenstrijdigheid.

35 Sport

Ik vraag de wethouder in tweede termijn in te gaan op de rol van de SRS, het BOS-beleid en de bredeschoolontwikkeling. Deze vragen zijn blijven liggen.

40 Mevrouw de voorzitter, ten slotte heb ik een opmerking gemaakt over het BAR-document, waar wij over gaan spreken. Ik heb contact gehad met de twee andere gemeenten. In hoeverre lopen wij achter in dit traject? Een aantal zaken zou al op de rails moeten staan, fase 1 en fase 2. Wij hebben nog niet het idee dat dit allemaal al zo snel loopt.

45 Ik wil nog een mondeling amendement indienen. Dat betreft een verdubbeling van het budget van Stichting Kunstroute van € 1225,- naar € 2500,-. Het is eigenlijk niet de moeite waard om daar een heel verhaal over te houden. Het is zo'n kleinigheid en als ik aangeef wat de stichting voorstelt, kunnen we misschien wel een meerderheid hiervoor krijgen.

50 **De heer Japenga bij interruptie:** Ik heb een vraag over de zuiverheid: zit dit nog binnen de range van zuiverheid?

De heer Onderdelinden: Het is zelfs meer dan zuiver, want dat betekent dat we een voorstel

uit de begroting gaan verdubbelen tot €2500,-. Dit is niet iets dat in de toekomst handen en voeten zal krijgen zoals een zwembad. Maar, dit is bestaand beleid dat we willen honoreren. Het zou ook goed zijn om de waarderingssubsidies nog eens in kaart te brengen en helder te maken zodat de raad als hij daarop wil amenderen, ook helder heeft waar we het over hebben.

5

De heer Den Ouden bij interruptie: De bijval over de waarderingssubsidie houdt wel in dat we inzicht hebben in alle andere subsidies. Heeft de heer Onderdelinden daar inzicht in?

10 **De heer Onderdelinden:** Ik bedoel te zeggen, dat het heel goed is om de waarderingssubsidies te verhogen. Ik vind het dan te goedkoop om in de raad te roepen dat dat zo is. Het is goed om te weten wat ze krijgen. Dat vinden we misschien wel in oude lijstjes, maar die zouden geactualiseerd moeten worden.

15 **De heer Den Ouden:** Ik herhaal mijn vraag of de heer Onderdelinden inzicht heeft in de andere subsidies.

20 **De heer Onderdelinden:** Het is zo, mijnheer Den Ouden, dat subsidies die wij aan instellingen geven, ook binnen de begroting blijven die door ons is vastgesteld. In dit geval gaat het om een mutatie, en amendement daarop. Daarmee ook impliciet een wijziging op de begroting. Het is goed om dat in dit geval helder te hebben.

Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

25 **De heer Los:** Voorzitter, ik wil eerst ingaan op de bijdragen van andere partijen. De solidariteit waar de PvdA over spreekt, spreekt ons erg aan: het is het cement van de samenleving. Ooit ontstond door solidariteit een omwenteling in Polen. Polen is nu lid van de EU.

30 Eerst beleid en dan budget. Ook dat principe hebben wij met onze motie al onderschreven. Ooit hebben wij levensloop bestendig bouwen op het wensenlijstje gezet. Dat werd toen niet door u gesteund. Hoe komt het dat de PvdA er nu anders tegen aankijkt?

35 **Mevrouw Ripmeester:** Ik vind het aardig dat u die vraag stelt. In het kader van het duale bestel zoeken wij altijd aanknopingspunten bij andere fracties om er dan vervolgens op in te haken. Ik ben dan ook erg blij met het voorstel. Wij hebben er nog over nagepraat. Wij komen nu met een amendement en ik hoop dat de raad dat wil steunen.

De heer Los: Ik ben blij dat ons voorbeeld iets bij u heeft losgemaakt. Ik kan u vast vertellen dat wij het amendement steunen.

40 De VVD heeft niet procederen maar minnelijk schikken in haar algemene beschouwingen staan. Dat is ons uit het hart gegrepen. Over normen en waarden is ook al gesproken en u ziet sport daar als beste middel voor. Ik ben bang dat ik het niet helemaal begrijp als ik op televisie zie hoe hooligans het prachtige gebeuren van de sport verstoren. Dat lijkt me niet de plaats voor overdracht van normen en waarden.

45

De heer Van der Spoel bij interruptie: De heer Los geeft zelf het antwoord al in zijn eigen bijdrage: het prachtige gebeuren. Dat er uitzonderingen zijn is nu eenmaal zo.

50 **De heer Dijkhuizen bij interruptie:** Ik herinner me nog een wedstrijd van het Nederlands elftal.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, misschien komt het omdat de heer Los de PvdA aanspreekt op dit punt, maar volgens mij heeft hij zelf ook een verhaal over normen en waarden. Ik wil het graag hebben over wat sport wel is. Ik weet niet of ik dat statement nu kan

maken of straks bij de PvdA? U kunt dat beter beoordelen.

De voorzitter: U gaat over uw eigen interrupties.

5 **De heer Onderdelinden:** Dan doe ik het nu graag.

De heer Los noemde voetbal, maar er zijn zoveel andere sporten, waaronder korfbal, maar ook andere sporten. Ik bedoel het serieus: als u weet wat er in verenigingen in Ridderkerk gebeurt op het gebied van waarden en normenoverdracht en mensen die verantwoordelijk zijn: dat ligt bij de sport in grote mate bij de leiders en andere vrijwilligers om impliciet aan normen en
10 waardenoverdracht te doen.

De heer Los: Daar ben ik ook van overtuigd, mijnheer Onderdelinden. Ik heb de VVD aangesproken op het feit dat zij geen behoefte heeft aan de discussie over normen en waarden die u net roemde over een genomen privé-initiatief. Dat de sport derhalve een betere plaats is, daar maak ik bezwaar tegen. Ik heb een voorbeeld genoemd en ik wil niets afdoen aan de
15 positieve dingen die daar natuurlijk ook plaatsvinden.

De heer Van der Spoel: De heer Los geeft er nu een draai aan die niet juist is. Sport kan helpen bij het overdragen van waarden en normen. Dat heeft de heer Onderdelinden ook
20 gezegd. Om een heel duidelijk voorbeeld te geven. We hebben in deze samenleving duidelijke regels afgesproken. We vinden ook dat we elkaar daaraan moeten houden. Als het ons te link wordt, iemand rijdt over de stoep en je vraagt je af of je die persoon dan moet aanspreken maar het vervolgens niet doet omdat je denkt dat de agressie zich dan tot je richt, ga je je afkeren. Daar moeten we ons juist op richten. Maar, laten we nu eerst actie ondernemen en elkaar op
25 die verantwoordelijkheid durven aanspreken, hoe moeilijk dat ook is.

De heer Den Ouden: Deze vorm van normen en waarden heeft alleen maar te maken met handhaven van wet en wetgeving. Om over normen en waarden met elkaar in debat te gaan, gaat een slag dieper. Ik vind het heel jammer dat dat de beperking is die de VVD vandaag
30 inbrengt.

De heer Los: Voorzitter, ik ga verder met de CU. Ik zie staan dat zij tegen discriminatie door werkgevers is. Mijn vraag is of dat niet een stukje breder is.

35 **De heer Japenga:** Dat is zo, we zijn hoe dan ook tegen discriminatie.

De heer Los: Daar maakt u mij heel blij mee.

Verder zie ik bij de CU staan dat per zetel een kaartje voor het zwembad door de vroegere
40 voorzitter wordt betaald, maar dat is in reactie op een actie Parijs van LR. Als ik zo kijk, kom ik uit op drie vrijkaartjes. Daarnaast kijkend, lijkt me dat wat krenterig. Mijn vraag is of dat er goed staat of dat dat een kaartje per Ridderkerker is.

De voorzitter: Over welk aanbod hebt u het dan?

45 **De heer Los:** In uw algemene beschouwingen staat dat ...

De heer Japenga bij interruptie: Ik wil er wel op reageren. Als we al te lang wachten met het zwembad wordt het heel duur. Vandaar dat we het snel willen doen, dan zijn de kaartjes nog betaalbaar.

50 **De voorzitter:** Maar wellicht, mijnheer Los, kun je goedkoper naar Parijs dan voor de prijs van drie zwemkaartjes. Maar, dat is een andere discussie.

De heer Los: Voorzitter, dit is geen antwoord op mijn vraag. Ik heb gevraagd of het om één kaartje per zetel gaat, dan kom ik dus op drie, of is het een stukje breder?

De voorzitter: Is de vraag helder, mijnheer Japenga?

5

De heer Japenga: Nee.

De voorzitter: Dat dacht ik al.

10 [hilariteit]

De heer Los: Ik dacht eigenlijk dat dit een heel eenvoudige vraag was. Er staat letterlijk: één kaartje per zetel van de CU. Dan kom ik aan drie kaartjes.

15 **De heer Japenga:** We hebben drie zetels, dat zijn drie kaartjes en dat vonden we een leuke geste.

De heer Los: Dat is dan helder, mijnheer Japenga, wij zijn blij dat we een voorbeeldfunctie voor uw partij hebben kunnen zijn wat dat betreft.

20

Ik ga naar RB. Wij zien een aantal zaken waar onze zorgen over gingen in de algemene beschouwingen van RB staan. Het gaat over de UMTS-masten, preventief fouilleren en de vlinderstroken. We vonden de motie Vlinderstroken erg leuk en we begrijpen dat het college dat ook vindt.

25

Ik ga verder naar het CDA. Ik had het nog nooit gehoord, mijnheer Onderdelinden. Een gezonde kloof tussen burger en politiek. Ik had dit nog nooit gehoord en kan me niet aan de indruk onttrekken dan dat het uit uw getalenteerde pen was gevloeid.

30 **De heer Onderdelinden:** Dat was een citaat van iemand die over dit onderwerp sprak. U maakt nu inderdaad een grap. Dit was door een ander gezegd en ik sprak het juist tegen.

De heer Los: Zo heb ik het ook wel gelezen, mijnheer Onderdelinden. We stonden er allemaal bij en keken er naar hoe de ramp Drechtwerk zich in de afgelopen jaren voltrok.

35

De SGP heeft zorgen over de Waaldijk in Rijsoord. U was ons te snel af. U weet dat ik uit Rijsoord kom en we vinden dit een sympathieke geste. Er stond iets in over wat niet was uitgevoerd, daar is ook al aan gerefereerd. Aan het lijntje houden en met een kluitje in het riet sturen, herkennen wij nogal eens.

40

Voorzitter, uw betoog aan het begin van onze vergadering, sprak ons aan. Samen doen, samen krachten bundelen om er samen proberen iets van te maken. Dat wil niet zeggen dat je altijd met elkaar moet meepraten. Je moet elkaar scherp houden. Zo moet je het ook zien als we op een goed moment tegengesteld spreken.

45

Er zijn vragen die in de algemene beschouwing stonden, die niet aan bod zijn gekomen. Ik ga ervan uit dat die antwoorden later in deze vergadering nog aan bod komen. Ik noem ze nog even: de maatregelen voor het nieuwe jaar, buurtpreventie, wil het college meerderjarige mensen in Drievliet en Het Zand aanschrijven om buurtpreventie van de grond te laten komen, de financiële risico's van wonen en afspraken in de regio. Ik heb slechts een aantal van deze vragen genoemd. Ze staan in onze algemene beschouwingen.

50

Dat was het, voorzitter.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, wij complimenteren u met uw gloedvolle betoog van vanmorgen: de maatschappij zijn wij, inwoners van Ridderkerk met elkaar. Zoals u aangeeft zien we steeds vaker vluchtgedrag. We moeten elkaar juist aanspreken op verantwoordelijkheid en als regels worden overtreden.

5 De politiek heeft ook een belangrijke rol, ondanks verschillen die er mogen zijn. Dit mag niet tot polarisatie leiden. De volksvertegenwoordiging heeft ook de verantwoordelijkheid om mensen te binden. Ik wijs naar mijn verhaal van vorig jaar, waarin we letterlijk zeggen: participeren wil niet altijd zeggen gelijk krijgen. Adviseren wil niet altijd zeggen besturen. De gemeenteraad zal altijd de diverse belangen moeten afwegen. Besturen is soms lastige beslissingen nemen, durven

10 nemen. Daarom is het belangrijk dat de overheid haar handelen uitlegt en motiveert. En duidelijk communiceert.

Dit staat nog steeds als een paal boven water. Ik heb dit benoemd als de kracht van de samenleving benoemen. Daar gaat het om. Het wijkoverleg is misschien wel het voorbeeld daarvan. Dit moeten we inschakelen om mensen te bereiken over het vraagstuk waarover u

15 vanmorgen hebt gesproken. Goed uitleggen is makkelijk gezegd maar moeilijk gedaan. We mogen ook respect voor elkaars mening vragen. We moeten zoeken naar wat ons bindt, niet naar wat ons scheidt.

20 In het kader van de veiligheid, hebben wij met dank aan de heer Van Houcke ons standpunt over de huisartsenpost uiteengezet.

25 Wat echter nog niet beantwoord is, is de veiligheid op het water. We gaan er zo vanzelfsprekend van uit dat er een rivier ligt in Ridderkerk. Daar vinden veel economische activiteiten plaats. Er zijn ook risico's aan verbonden. Zijn die voldoende in beeld? Af en toe ontstaat de indruk dat er te weinig aandacht voor is.

30 De verkeersveiligheid: de wethouder gaf aan dat vooral inwoners betrokken moeten worden. Vanzelfsprekend zou ik haast willen zeggen. Ik wil een compliment maken naar de PvdA en D66/GroenLinks omdat zij een deel van de inventarisatie al in kaart hebben gebracht.

35 Uit de bijdragen van alle fracties blijkt dat het belangrijk is om haast te maken met de module "Langzaam Verkeer". Daarom het verzoek om deze naar voren te halen.

40 De VVD-fractie heeft een motie ingediend over Drechtwerk. U hebt gevraagd of dat een steun in de rug is. Zeer zeker is dat een steun in de rug. Ridderkerk voldoet aan zijn verplichtingen, maar het blijkt bij de organisatie steeds aan voldoende sturing te ontbreken. Daarom vragen wij in het belang van mensen die afhankelijk zijn van de WSW ook op langere termijn alle mogelijkheden op het gebied van de WSW in kaart te brengen. Inclusief een eventueel uittreden uit de gemeenschappelijke regeling.

45 Voorzitter, ondernemers zijn belangrijk. Ik begrijp dat het college de motie over de voorziening voor ondernemers ontraadt. Het verbaast ons dat het college onze motie ontraadt. Telkens krijgen we te horen dat we eerst onderzoeken moeten afwachten en moeten inventariseren wat de behoefte is om pas dan die voorziening te treffen. Zo is het niet, voorzitter.

50 Als een paal boven water staat dat ondernemers en onderwijs elkaar nodig hebben. Dat betekent dat je bij elkaar in beeld moet zijn. Je moet elkaar niet opzoeken als je elkaar nodig hebt. Je moet gewoon kennen en gekend worden. Het aanbod van de voorziening scheidt ook de vraag.

Daarom willen wij als eerste slag aandringen op die voorziening voor ondernemers en daarbij vinden wij niet dat er een fysiek loket moet zijn, maar wij vinden dat het er op termijn zeer zeker op uit gaat draaien.

Herstructurering van bedrijventerreinen is heel erg belangrijk. Er is een quick scan genoemd. Er is veel meer nodig. Ondernemers staan te trappelen.

5 Wanneer wij over ondernemers spreken, bedoelen wij ook winkeliers. Een aantrekkelijk winkelcentrum betekent ook dat daar concurrerende parkeertarieven zijn. Vandaar ons amendement om de parkeertarieven niet te verhogen zoals voorgesteld, inflatoir plus een soort bezuinigingsopdracht, maar uitsluitend inflatoir. Teruggerekend over de laatste drie jaar, zo'n 10%.

10 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Op dit punt hebben we het al heel vaak gehad over kostendekkende tarieven. Maar in dit verband noemde wethouder De Koning dat er nogal wat kosten zijn rond de garages die ertoe leiden dat we tot negatieve exploitatieresultaten komen. Betreft u dat feit er ook bij, plus ook de omgevingstarieven?

15 **De heer Van der Spoel:** Wij betrekken zeer nadrukkelijk daar ook de tarieven van de omliggende gemeentes bij. Er zijn gemeentes waar de eerste twee uur volledig gratis zijn. Keizerswaard is gratis. Er is een tekort op het exploitatieresultaat van deze garage. Dat heeft ongetwijfeld ook te maken met het feit dat de vierde fase van het centrumplan nog niet gerealiseerd is en er nog volop activiteiten in het centrum plaatsvinden. Het kan toch niet zo zijn dat we de ondernemers volledig laten opdraaien voor een exploitatietekort dat niet door hun schuld veroorzaakt is? Vandaar onze motie.

20 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, niet over parkeren, maar over de winkeliers. Ik hoor in de bijdrage van de VVD woorden over een terugtrekkende overheid, een slanke overheid. Het verbaast mij dat juist de VVD zich opwerpt voor een aanzienlijke gemeentelijke bijdrage. Laat dat over aan particuliere initiatieven: daar hoort het.

25 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, de VVD is zeker voor particulier initiatief. Echter, het Koningspleinfestijn, leidt tot een samenbindende factor in deze gemeenschap. Dat vinden wij ook wezenlijk. Als het ondernemersloket er komt, ben ik ervan overtuigd dat die op termijn het hele Koningspleinfestijn zal gaan financieren en dat dan die bijdrage van de gemeente zelfs niet meer nodig is.

30 Voorzitter, dan de hondenbelasting. De wethouder geeft aan dat het wettelijk gezien niet mogelijk is om van hondenbelasting een doelbelasting te maken. Daar is wel een oplossing voor te vinden. Dan stellen we gewoon een hondenbelasting vast ter hoogte van de kosten die gemaakt moeten worden om de overlast te bestrijden. We noemen het dan anders, maar we bereiken op die manier hetzelfde.

35 Voorzitter, over sport is gesproken. Wij merken in veel bijdragen dat men vindt dat de sport onderbelicht is. Bij de 3e programmamonitor heeft de wethouder al gezegd dat het bekend is waar we mee bezig zijn. Ik denk dat het onvoldoende bekend is. Er is in de voorstellen van verenigingen om een sporthal te realiseren aangegeven dat die breder gebruikt kan worden. Wat gebeurt daarmee?

40 Ook wil ik graag, juist vanwege het belang dat door meerdere fracties is aangegeven, vernemen of men vindt dat dit een apart programma moet zijn binnen de begroting.

45 De SGP refereert aan juridisering van de maatschappij. Dat is een gegeven, dat klopt. De juridische kwaliteit is een must. Daar zijn wij het van harte mee eens. In de commissie hebben wij onze zorg daarover uitgesproken. Binnen de organisatie is daar te weinig zicht op en er is te veel onduidelijkheid op welk moment wie waarvoor verantwoordelijk is.

50 Intergemeentelijke samenwerking. Wij doen dat op dit moment in BAR-verband. Intergemeentelijke samenwerking: ja, als dat voordeel oplevert in Ridderkerk. Dat kan ook

buiten BAR-verband. Kijk naar het voorbeeld van de milieustraat. Wij zien ook die samenwerking eerder als een kans in plaats van een bedreiging. Het biedt mogelijkheden om sterker te zijn in een groter verband.

- 5   **Educatie.** We hebben een vraag gesteld over permanente educatie. De wethouder heeft een betoog gehouden voor jongeren tot 23 of 27 jaar. Maar stopt de wereld na je 27°?

10   Over verkeer is ook aangekondigd dat er maatregelen voor het verkeer genomen moeten worden, wellicht draconisch. Hoe staat u tegenover het voorstel, ook al is het de vorige keer niet gelukt, om 80 km op snelwegen rond Ridderkerk in te voeren? Verstaat u dat ook onder draconische maatregelen?

15   Over de Wmo: Er moeten goede verhoudingen gevonden worden tussen efficiency en goede zorg. Daar zijn wij het van harte mee eens. Wellicht is het noodzakelijk dat we daarvoor het beleid moeten bijstellen. Maar, laten we eerst de evaluatie afwachten. Vandaar dat het voorstel van de wethouder om het jaar 2008 als overgangsjaar te zien, op onze steun kan rekenen.

20   De financiën: Er wordt gesproken over scherper budgetteren. Prima. Dat houdt de mensen in onze organisatie scherp. Dat verklaart ook de post onvoorzien van € 350.000,- want wij waren daarover hoogst verbaasd. Wij begrepen niet waarvoor dat was. Maar, met deze uitleg zien wij dat.

Voorzitter, ik denk dat ik aan het einde van mijn tweede termijn ben gekomen.

- 25   **De voorzitter:** Kunt u nog aangeven of u met een geamendeerde motie over de hondenbelasting komt?

De heer Van der Spoel: Dat is het geval. U krijgt hem na de schorsing.

- 30   **De heer Den Ouden:** Het is een hele klus om uit de veelheid van dingen die de laatste dagen geschreven zijn, een lijn te halen die nu een aantal topics weergeeft dat voor ons van groot belang is.

Wellicht doe ik sommigen in deze zaal tekort, door niet op belangrijke dingen in te gaan. Vergeeft u mij bij voorbaat.

- 35   Waar ik niet zo vergevingsgezind ben, is de beperkte hoeveelheid vragen die we gesteld hebben en waar het college toch niet op ingegaan is. Wij hebben zeer weinig vragen gesteld. Een zeer wezenlijke vraag is het fundamentele verschil tussen vaststellen van de volgende jaarschijf en het kennismaken. Daar is in onze optiek in het verleden onjuist mee omgegaan.
- 40   Wij hebben toegezegd gekregen, u kunt dat nalezen, dat belangrijke financiële documenten van subsidies en over de onderwijshuisvesting ons voor de begrotingsbehandeling zouden bereiken. Tot nu toe is daar op geen enkele wijze op gereageerd. U begrijpt dat ik dat even kwijt wilde.

- 45   Voordat we aan een veel belangrijker onderwerp toe zijn, waar u vanmorgen over sprak en waar we nog even op in willen gaan. Ik wil niet de bron bij naam noemen, ten behoeve van de heer Van Houcke, maar die bron biedt ons wel, heb ik vanmorgen gezegd, bescherming van het leven van eigendom, het spreken van de waarheid, de norm van eerbaarheid en trouw. Ik heb ook in andere algemene beschouwingen gelezen de vraag wat wij vinden van het gedrag van de jeugd bij drugs, loverboys, alcohol, seks. De vraagstelling is zodanig, dat ik verwacht dat we daar op zijn minst onze verontrusting over uitspreken. Als we dat met elkaar zouden vinden,
- 50   voorzitter, zou ik bijna net zo emotioneel worden als u vanmorgen, als we ook juist in deze dagen in onze lokale bladen, juist op dit terrein voor het vermaak uitgenodigd worden om te komen kijken en luisteren naar dingen die op dit terrein grensverkennend zouden zijn of waar

zelfs grenzen afgetast worden. Voorzitter, daar klinkt voor ons een beetje hypocrisie in door van waar we als samenleving mee bezig zijn. Ik sluit daar niemand bij uit. Al die dingen houden voor ons in dat we ons te gedragen en te bezinnen hebben. Maar, laten we ook zo doortastend durven zijn om te proberen dingen bij de naam te noemen.

5 Deze dingen, waarvan ik u zojuist een voorbeeld gaf wat u allemaal herkent, waar we vanmorgen onze grote zorgen over uitgesproken hebben, moeten kennelijk zomaar kunnen in onze samenleving. Laten we die dingen dan als we het erover hebben, alstublieft ook bespreekbaar maken.

10 **De heer Meij bij interruptie:** Het is geen kritische vraag, maar meer om te proberen om met elkaar in discussie te komen. Als je het zo zwaar aanzet zoals u doet, ik kan hierin ver met u meegaan: in plattelandsdorpen in Nederland waar men streng is en vanuit de waarden beleid kan voeren, zie ik tegelijkertijd vooral bij de groep jongeren dat zij ver uit de band kunnen springen. Het is niet altijd gezegd dat als je daar helder en strak in bent, je bereikt wat je wilt, 15 namelijk dat de jeugd opgevoed wordt zoals we wensen.

De heer Den Ouden: U bent duidelijk in uw beschouwing. Ik doe daar niets aan af. Ik hoop niet dat ik gesuggereerd heb dat het in andere gemeenten zoveel beter gaat. U benoemt het niet zo concreet, maar u bedoelt dat het ook daar waar de tien geboden als bron worden gehanteerd, 20 verre van ideaal is. Dat is inherent aan het belijden dat we mensen zijn die allemaal tot dezelfde verkeerde en kwade dingen in staat zijn. Maar het maakt verschil of de bron waar je naar toe gaat de waarden en normen of wat fout gaat ook nog fout genoemd kan worden. Of dat we alleen maar kunnen beamen dat dat zo is en er verschillend over denken, zonder daarmee te suggereren dat het op sommige plaatsen, daar waar het met de mond beleden wordt, zoveel 25 beter zal gaan. Dus het alleen maar zeggen is niet de oplossing. Maar wel met elkaar proberen naar een gedeelde bron te gaan.

De heer Meij: Waar ik voor mijzelf naar zoek, is inderdaad dat we duidelijk moeten zijn. Ik kan u volgen als u zegt dat dat de Bijbel is. Dat is voor mij net zo goed het geval. Die heeft bepaalde 30 uitgangspunten waar waarden bij horen die we moeten uitdragen. Tegelijkertijd denk ik dat we de jeugd de ruimte moeten geven om vanuit die visie, de Bijbel, om wat te zoeken, ontdekken en soms te botsen en niet moeten marchanderen. Dat hoort er ook bij. We moeten inderdaad niet doorschieten en vinden dat alles mag of dat er helemaal niets mag. De jeugd moet een bepaalde ruimte hebben. Ik denk niet dat ik u tegenspreek, maar dit is meer ter aanvulling op 35 uw woorden.

De heer Den Ouden: Dank voor deze aanvulling. Ik zie daar volstrekt geen tegenspraak in. Ik hoop dat we op enig moment hierover uitgebreider in gesprek komen. 40 Voorzitter, ik wil proberen een paar punten naar voren te halen die nog niet genoemd zijn.

Bij RB zijn een paar punten genoemd, ook in de schriftelijke algemene beschouwing, die wel herkenbaar zijn. Het dorpse karakter bijvoorbeeld. Een ding heb ik onderstreept omdat leek 45 alsof RB zou kunnen neigen naar een winkelenstelling op zondag. Ik zou dat liever niet op onze agenda krijgen.

De CU: Ik heb een aantal dingen onderstreept en genoteerd dat in deze tweede termijn al aan de orde is geweest. Er wordt meer of minder concreet in de algemene beschouwingen 50 gesproken over ontgoocheling, zo heb ik het samengevat als het gaat om de waardering van de burgers zoals die in de politiek en in het openbaar spelen. Maar we moeten misschien ook wel nuchter zijn. In hoeverre zit daar een element van wederkerigheid in? De voorbeelden die ik aan het begin van mijn tweede termijn heb genoemd, spelen daar toch ook een rol in. Concreet om iets vragen, concreet iets toegezegd krijgen, krijgt geen vervolg. Zonder opgave van redenen. Ik spreek de heer Japenga niet op deze nalatigheid aan, maar het is wel een signaal.

Laten we proberen de dingen concreet te benoemen.

5 **De heer Japenga:** Ik heb inderdaad een aantal aspecten in de relatie burger-overheid genoemd. Ik geef aan dat het heel lastig is. Ik sluit me bij uw woorden aan dat we het vooral moeten hebben over hoe het beter kan.

De heer Den Ouden: Dan zijn we het daarover eens.
Een ander punt waar ik ook een streepje onder gezet heb bij de CU, is het hoogwaardig openbaar vervoer. Met name het aspect dat er een stijging zou zijn van 6 naar 17%. Dat staat
10 ergens in een van de doelstellingen ontleend aan gegevens van de stadsregio. Zonder de schoolmeester te willen uithangen: het is een stijging niet van, maar met 6 tot 17% op de huidige deelname. Concreet betekent dat als we uitgaan van een verkenningsstudie waar 4,3% in werd genoemd, 6% de verwachte stijging is. Dus van 4,3 naar een kleine 5%. Dat is het
15 perspectief voor de gewijzigde opvatting van de vervoerstoename: 4,3% wordt, als voor het slechtste alternatief gekozen wordt, dan hebben we het over de tram: 4,5% en in het allergunstigste geval, zou dit percentage klimmen naar 5%.

20 De thematische aanpak in de algemene beschouwingen van D66/GL vond ik verfrissend en geeft hier en daar aanleiding tot bezinning.

Het CDA voelt voor een evaluatie van feestweek en festiviteiten. Dat kwam al even ter sprake. U beoogt iets met die evaluatie. In de sfeer van mijn bijdrage van zojuist waarin ik aangaf dat we voorzichtig moeten zijn met wat we daarmee doen, want andere partijen refereren daar ook aan. Het gaat vaak gepaard met een nasleepje van naweeën. Kunt u daar in een paar woorden
25 even op ingaan?

De heer Onderdelinden: Ik heb eerder gesproken met mensen die daarvoor verantwoordelijk zijn. Dan blijkt als je goed luistert dat er sprake is van een spanning op het budget. Maar, op het moment dat er een evaluatie komt, kun je alles tegelijk aanpakken. Dan weet je wat het kost en
30 wat zou kunnen.

De heer Den Ouden: Dank u wel. Met de VVD hebben we zojuist al wat informatie gewisseld. Vanwege de beperkte tijd sla ik dat verder over.
De bijdrage van de PvdA vond ik qua opzet ook heel aangenaam om te lezen. Het thema dat
35 zeven keer terugkwam vond ik bijzonder. Het achtste thema, financiën, werd niet geopend met solidariteit. Zoals ik uw bijdrage gelezen heb.

De PvdA en de SGP hebben een beetje een verschillende opvatting over de uitwerking van de afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Door het advies of de opmerking van het college komt dit in
40 een nog ander licht te staan. Dat betekent dat rioolbelasting het sterkst stijgt. Het is een vaker gehoord argument, dat winsten die door nutsbedrijven gemaakt worden eigenlijk als vanzelfsprekend terugvloeien naar degenen die ervoor gezorgd hebben dat die winst gemaakt kon worden. Het is dus volstrekt niet verkeerd om bij de tarifiering voor de afvalstoffen te kijken naar de opbrengst van de aandelen. Zeker als je het amendement hebt gelezen is het de
45 achterliggende gedachte tussen nu en 2011 om de winst af te vlakken. In 2011 gaat de winst kennelijk door autonome ontwikkelingen die we niet kennen weer omlaag. Onze vraag aan de PvdA is waarom zij de opbrengst als uitgangspunt neemt. Wij denken juist het tarief als uitgangspunt te nemen. Kunt u in één zin antwoorden?

50 **Mevrouw Ripmeester:** Zo'n moeilijke materie kan ik niet in één zin beantwoorden. De rioolrechten stijgen het hardst. We zijn uitgegaan van de opbrengsten, omdat dat tarief kostendekkend gemaakt moet worden. Wij vinden dat de stijging bij de rioleringen en afvalstoffen verantwoordelijk zijn voor de grootste stijging van de woonlastendruk. Daarom

hebben wij deze twee in één amendement meegenomen.

De heer Japenga: Is ook bekend wat de totale kosten van deze operatie zijn?

5 **De heer Den Ouden:** Bij ons is dat globaal bekend. Het inzicht in alle onderliggende cijfers van de begroting is beperkt. Maar als je voor 2008 het verschil neemt van ongeveer wat voorgesteld is in ons amendement, dan is dat ongeveer € 16,- per aansluiting, gemiddeld. Omdat er globaal 20.000 voordeuren zijn betekent dat ongeveer 3,5 ton.

10 Wethouder Den Boef vond dat wij niet op een eiland leefden. Ik dacht dat wij op ons waardevolle eiland IJsselmonde woonden. Dank u wel.

De voorzitter: Met inmiddels wel vaste oeververbindingen. Dank u wel, mijnheer Den Ouden. Mevrouw Ripmeester.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. Het deed ons goed te horen dat de fracties en het college bezig zijn met de weg naar verbetering. Ook de voorbeeldfunctie werd genoemd, en als we het niet samen doen, lukt het niet. Solidariteit zou je zeggen. Maar, ook de nuancering dat de fractie de wijsheid niet in pacht heeft. Dat is natuurlijk ook zo. Wij zijn niet op zoek naar
20 tegenstelling, maar samenwerking. Wij zijn gelukkig gemene delers die door veel fracties als aandachtspunt worden aangegeven. Regionalen samenwerkingsverbanden, waaronder het koersdocument Drechtwerk, worden op hun merites beoordeeld. Zorg om veiligheid op school, drugsgebruik, ook wij stellen daarover een vraag aan de andere fracties. We hebben alleen van de SGP en CU een reactie daarop gekregen.

25 We hebben de fracties ook gevraagd naar hun interesse in een werkgroep Vergrijzing om knelpunten in kaart te brengen over deze ontwikkeling.
We waren blij met de informatie van wethouder Van den Berg, dat € 1,2 miljoen Wmo-geld beschikbaar komt. Dit kan in de toekomst terugvloeien naar dit tumultueuze gebied.
Er zijn nog veel gebieden om in te vullen, maar ik kan me voorstellen dat we nu wat meer lucht
30 en ruimte krijgen dan in de afgelopen periode.

Zorg heeft onze zorg. Passende, individuele zorg, waarbij continuïteit belangrijk is. De aanbesteding komt sneller dan je denkt. De lessen zijn getrokken. Wij leren graag mee.
35 Voorzitter, wij zijn blij dat het college oog heeft voor de werknemers in de zorg. Over de bedrijfsvoering van een gemeente gaan we niet, maar gezien het pakket aan toezeggingen dat komt in het voorjaar van 2008, is toch de vraag aan het college of dit realistisch is met het huidige personeelsbestand. Of moeten we mensen inhuren?

We hebben zorgen over de minima.
40 We vinden het erg jammer dat het college de motie over brandmelders en de dierenarts ontraadt. Het welzijn van de minima staat dagelijks onder druk door de financiële zorg. Dit zou een klein beetje verlichting kunnen brengen in emotionele periodes.
Daarnaast vinden wij het jammer dat de brandmelders, toch zo iets simpels, worden ontraden, temeer omdat de gehandicaptenraad heeft aangegeven wat dit kleine apparaatje voor mensen
45 met een beperking kan betekenen.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, zijn die brandmelders niet wat overdreven? Als je kijkt naar de acties van de brandweer, en de zeer geringe kosten van een brandmelder (we praten over een paar euro), is het dan niet wat overdreven om daarvoor weer een regeling op te tuigen, terwijl je ook eigen verantwoordelijkheid hebt?
50

Mevrouw Ripmeester: Een regeling optuigen is één ding. Wij vragen dit mee te nemen in het armoedebeleid. Wij koppelen dit nadrukkelijk aan de groep mensen die dit niet zelf kan betalen.

De gehandicaptenraad vindt dit belangrijk en wij nemen dit over.

Wij maken ons zorgen over het elektronisch kinddossier in het kader van de privacy. We zien ook wel de voordelen van de koppeling van bestanden, bijvoorbeeld met de Belastingdienst.

5 We zouden graag zien dat het automatisch storten van huur- en zorgtoeslag wordt meegenomen. Die zorgen steeds maar weer over kwetsbare mensen. We zijn ook blij dat nu weer eens tot in den treuren gesproken gaat worden over Drechtwerk.

10 We hebben zorgen over de vergrijzing. Ik herhaal het beroep om een werkgroep vergrijzing op te richten, zoals geopperd tijdens de Samenspraak over ouderen. Het zijn kansen en mogelijkheden, waar we over moeten durven spreken en de tijd dringt. Wij begrijpen dat een deel van de woonwensen in beeld wordt gebracht. Wij zien graag de uitgangspunten van het Ridderkerkse huisvestingsbeleid terug.

15 Doorstroming is een ding, maar we hebben begrepen dat Woonvisie zich gaat richten op doorstroming van ouderen van een huis naar een flat. Ik ben benieuwd hoe ze dat gaan doen.

Milieu is een regionale, nationale of mondiale taak. Zo u wilt. Maar, het is ook een lokale taak. Laten we dan doen wat kan en ambitieus blijven. Kleine initiatieven zoals de vlinderstrook, steunen wij dan ook.

20 Ik ben heel blij met de opmerkingen over verbetering van de verkeersveiligheid. Ook samen met de inwoners. Het college geeft aan dat dit al beleid is. Ik hoop dan ook dat verontruste inwoners die hebben gereageerd op onze oproep binnenkort de grote sprongen voorwaarts in het bestaande beleid kunnen zien.

25 Wij waren aangenaam verrast door de verkeersleerkracht. Dat lijkt ons een prima initiatief. De parkeerkosten worden verhoogd, want de kosten en baten liggen te ver uiteen. Relatief is het in Ridderkerk goedkoop. Dat is maar hoe je het bekijkt. In Zwijndrecht kost parkeren € 1,- per twee uur en in Hendrik-Ido-Ambacht en Keizerswaard is parkeren gratis. Het is maar welke kant je uitkijkt. Daarom keken wij ook even naar de bus. Een concessie voor de bus. Wij doen onze uiterste best om het openbaar vervoer te verbeteren. Daar zijn we natuurlijk heel erg blij mee.

30 Maar, kunt u toelichten dat aanbesteden niet nodig was?

Hondenpoep: we herhalen de oproep om nu eindelijk het hondenpoepbeleid te evalueren. Misschien ten overvloede, misschien is het al meegenomen, maar we zouden graag dit stukje weer terug willen zien.

35 Financiën: Natuurlijk is de techniek niet belangrijk, maar het resultaat. Nu wordt voorgesteld om dat op te nemen in de post onvoorzien. Hoe ziet het college de prioriteitstelling binnen deze post? Kunnen we daar willekeurig aanspraak op gaan maken?

40 Nog een vraag over de behandeling van de amendementen. We hebben er kort over gesproken. Wij willen graag de afvalstoffenheffing en rioolrechten in één amendement behandeld zien. Omdat dat de grootste veroorzakers zijn van de stijgende woonlastendruk. Nu stelt het college voor om de stijging van de rioolrechten alleen inflatoir op te nemen en daarna weer gewoon kostendekkend te maken.

45 Wij hebben ons hoofd gebroken over het nieuwe beleid op basis van niet besproken beleidsnota's en de nieuwe, soms forse bezuinigingen op summier onderbouwde vaststellingen. Wij hebben een alternatief financieel dekkingsplan omdat we ons zorgen maken over het verloop. Bijvoorbeeld € 100.000,- bezuinigen op ouderenwerk. Hebben we al die tijd te veel betaald? Ligt hier een prestatie-indicator? Hoe kan dit gebeuren? Ook op sportgebied kunnen we zomaar geld laten vallen. Hoe kan dat als de knelpunten nog niet zijn weggewerkt? Er staat geen prestatie tegenover. Waarom nog niet?

50

We vinden het een wankel basis om met zo weinig gegevens te kiezen tussen kinderboerderij,

ouderen of parkeerlasten of een onderzoek naar herstructurering. Ook hebben wij vragen gesteld over sport. Wij onderschrijven het belang van de wegen, maar ook van normen en waarden. Wij vragen of het college bereid is om in de Beweegvisie het hoofdstuk sportaccommodatie op te nemen.

5

Korte reactie op de bijdrage van de andere fracties.

10 Wij zijn heel blij met de melding, onder andere van de SGP, over egocentrisme en het gebrek aan oog voor elkaar. Ik ben ook blij met de oproep van de burgemeester over ons morele en politieke leiderschap. We kunnen vaststellen dat wij vanuit zeer verschillende uitgangspunten vertrekken, maar ik ga graag de dialoog met u aan om te praten over jeugd, en zaken die een verbetering kunnen inzetten. U zegt ook dat de maatschappij steeds juridischer wordt. Wij willen bij elk voorstel een juridische grondslag. Ik denk dat we dat gezien onze ervaring in de afgelopen periode zeker kunnen onderschrijven.

15 U zegt ook dat in de veiligheidsrapportage staat dat minder verstedelijkte gebieden het beter doen dan de vijf grote gemeenten die met een rail met Rotterdam zijn verbonden. Gezien uw uitgangspunten vraag ik u toch om vooral te kijken of het inderdaad waar is dat Vlaardingen voor en na, een stijging van de criminaliteit heeft ervaren.

20 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, ik vraag om verduidelijking. De enige conclusie op basis van de veiligheidsrapportage is een rangorde die uit de veiligheidsrapportage volgt. Wilt u nog meer?

25 **Mevrouw Ripmeester:** Nee, ik wil niet meer. Ik wil dat dit gekoppeld wordt aan de oorzaak van de railverbinding. Dat verband is er niet. Daarom wil ik u behoeden voor het verder verspreiden van deze omissie.

30 **De heer Den Ouden:** Er is geen sprake van een omissie. Dat verband, wat daar staat, is er gewoon heel direct. Ik kan u dat in de pauze in de veiligheidsrapportage laten zien.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester heeft nog vier minuten. Ik wil ervoor waken om zelf een causaal verband neer te leggen wat er wellicht niet is. Dat moet u dan gewoon keihard kunnen aanwijzen. In die zin is het goed om mevrouw Ripmeester te bedienen.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Op 18 december, mijnheer Den Ouden.

De heer Den Ouden: Ik dacht zo meteen in de pauze.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Niet te gretig... Wij zijn blij met de opmerkingen van LR over het milieu. De luchtverontreiniging op de rijkswegen 15 en 16 veroorzaken onaanvaardbaar veel last. Fijnstof is de grote veroorzaker van hart- en vaatziekten. We willen dan ook het belang van de PvdA onderstrepen voor een goed milieubeleid.

45 Zowel door het CDA als LR werd de nationale ombudsman genoemd. Ik ben zo vrij geweest om contact te leggen met het bureau. Zij zijn niet onwelwillend om eens in een Samenspraak te komen spreken.

50 De vraag van het CDA om een praatstuk over de beleidsvrijheid van de gemeente, vind ik een interessante vraag. Ik zou die graag in het kader van het koersdocument met u willen beantwoorden.

We zijn blij met het compliment van de VVD over het veiliger maken van de schoolroutes. We zijn blij met hun steun voor ons amendement.

Met de CU delen wij de zorg over alcohol en drugs bij jongeren. Wij hebben dat gekoppeld aan het schoolklimaat omdat er veel signalen binnenkomen dat het niet meer alleen een probleem op school is, maar inderdaad een maatschappelijk probleem.

5

De heer Van Houcke bij interruptie: Voorzitter, mag ik een vraag stellen aan mevrouw Ripmeester? U hebt in uw algemene beschouwingen heldere taal gesproken. U refereert daar nu weer aan. Ik kan er wel in meevoelen. Ik vraag mij af of het niet een beetje makkelijk is om dat te vinden, want wat heeft de raad voor mogelijkheden om in dat beleid van scholen te komen waar kinderen mee te maken hebben? Ik wil niet zeggen dat ik vind dat er helemaal niets kan, maar u moet u zelf niet overschatten op dit punt. Op scholen gebeurt al heel veel op dit gebied. Er zijn natuurlijk echte professionals aan het werk, al jarenlang.

10

Mevrouw Ripmeester: Ik doe niets af aan de inzet van professionals. Dit is eerder bedoeld als steuntje in de rug. Misschien is het wel zo dat als gemeenten daar ook aandacht aan gaan besteden, dit het signaal gaat versterken. De scholen hebben dan niet het gevoel alleen aan het werk te zijn. Maar er zijn ook groepen die op andere fronten het gesprek aangaan op deze punten. Ik denk dat er mogelijkheden zijn.

15

De heer Van Houcke bij interruptie: U geeft geen concrete voorbeelden aan. Dat is eigenlijk precies wat ik bedoel. Impliciet geeft u aan dat mijn opmerking correct is.

20

Mevrouw Ripmeester: Ik ben bezig een concreet voorstel uit te werken. Omdat ik nog niet weet wat de haken en ogen zijn, durf ik er nu nog niet over te spreken, want misschien is het inderdaad zoals u het zegt en zie ik het te optimistisch. Ik houd me een beetje op de vlakke, maar ik ga hierover graag in gesprek.

25

We hebben het gehad over sport en het onderschrijven van het belang van de wegen en ook van de normen en waarden. Wij betreuren het dat we de plaatsen aan moeten wijzen waar dat kan gaan gebeuren. Blijkbaar is het niet meer algemeen gebruik. En dan ben ik weer terug bij de oproep van de burgemeester en het verzoek om collectief te zoeken naar de weg van verbetering.

30

Dank u wel.

35

De voorzitter: We zijn aan het einde van de tweede termijn. Ik heb als voorzitter een verduidelijkingvraag aan de PvdA over het eerdere mogelijk alternatieve dekkingsvoorstel, amendement 37. Blijft dat gehandhaafd?

40

Mevrouw Ripmeester: Het blijft gehandhaafd, ik weet nog niet of ik het in stemming zal laten brengen.

De voorzitter: Dank u, de status is helder. Dames en heren, we zijn aan het einde van de tweede termijn. Ik stel voor om een deel van de tweede termijn van het college te doen, tot 17.30 uur. Ik neem aan dat u het daarmee eens bent. Dat is het geval. Het woord is aan wethouder Zwiers.

45

Wethouder Zwiers: Dat is een overval, voorzitter. Ik ga de fracties langs. De heer Japenga vroeg of destijds aan De Burcht een limiet is gesteld bij de bouwaanvraag. Die limiet is niet gesteld. Er was niet bekend dat de uitspraak van de Raad van State er aankwam. Daar is niet op gestuurd. Het is niet de bedoeling dat we het zwembad een jaar uitstellen. Dat is de inzet van het college, daar mag u van uitgaan.

50

De heer Onderdelinden sprak over de financiële instandhouding. Als we met elkaar afspreken waar we het in uw tweede termijn ook over gehad hebben, dan hoop ik dat we recht in de leer zijn en dat we kunnen zeggen dat als er geen raadsvoorstel is, er ook geen budget is.

5

De heer Den Ouden bij interruptie: Om verwarring te voorkomen, voorzitter, en dat dit punt doorschuift naar de wethouder Financiën, het volgende. Ik hoor de wethouder Onderwijs zeggen: “geen raadsvoorstel, geen budget”. Maar dat kan niet van toepassing zijn in onze optiek, op de bezuiniging nummer 12. Daaraan ligt zelfs een verordening ten grondslag. Dat is bestaand beleid. Je kunt moeilijk zeggen dat daaraan geen raadsbesluit ten grondslag ligt. Dat is ook in het amendement verwoord.

10

Het is vanuit allerlei optieken bezien naar mijn idee onterecht om koppelingen aan te brengen tussen al jaren bestaand beleid en een totaal ander beleidsveld van een zwembad.

15

De heer Onderdelinden: Ik begreep de koppeling van wethouder Zwiers in zijn tweede termijn ook niet. In bijlage 1 van de vraag en antwoordencyclus, waar wethouder De Koning over sprak, zijn alle 24 bezuinigingsvoorstellen uiteengezet. Waarvoor dank.

20

Er staat slechts een korte zin in over de materiële instandhouding. Vorig jaar en nu hebben wij gevaagd om een inhoudelijke discussie. Die hebben we nooit gekregen. Vervolgens staat er “alook zijn er varianten denkbaar als afbouwen van de bestaande regeling”. Dat schrijft u zelf in de vragen- en antwoordenbijlage nummer 1.

Daar hebben we nog geen inzage in. Ik wil graag naar die variant luisteren, want die kennen we nog niet. Om dan op voorhand te zeggen dat we die weglaten, wegbezuinigen of aframes, dat vinden wij de verkeerde volgorde.

25

Wethouder Zwiers: Waarvan akte, zou ik willen zeggen. Ik ga maar verder, want we hebben die discussie vorig jaar gehad en we zouden hem nu op dezelfde manier gaan voeren. Dat lijkt mij niet verstandig om dat nu te doen. U krijgt daar financieel zo meteen een antwoord op.

30

Ouderenbeleid: u vraagt hoe het kan om € 100.000,- minder te besteden. Als hier intern gekeken wordt naar bezuinigingen en we zien daar de prestatie-indicatoren, is het mogelijk om € 100.000,- te bezuinigen, zonder de kwaliteit van het ouderenbeleid aan te tasten en dat is het verhaal.

35

Sport ...

40

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, misschien is het zo dat de instellingen zelf geen subsidie meer krijgen, maar kennelijk wordt het geld elders vandaan gehaald. Dan is het voor de raad interessant om te weten in hoeverre dat relevant is voor het uitvoeren van ouderenbeleid in zijn totaliteit. Het geld komt ergens vandaan. U had het kennelijk op de plank liggen. Maar nu hebben we geld nodig en kunt u dit vinden. Dat laatste is prachtig, want u komt snel met voorstellen. Oprechte dank daarvoor. Ik vind het wel vreemd dat zomaar een ton bezuinigd wordt, terwijl wij het idee hebben dat er steeds meer en meer moet. Kennelijk kan het op dit punt wel minder.

45

Wethouder Zwiers: Voorzitter, het kan vreemd gevonden worden. Maar als ik toch uitleg dat het huidige beleid gewoon voortgezet wordt en dat instanties niet de dupe worden, dan moet je tot de conclusie komen dat de begroting € 100.000,- te ruim was. En je moet dan ook telkens kritisch kijken. Dan moet je dus oordelen dat wat te veel is, eraf kan. Dat is in dit geval gebeurd.

50

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik wil duidelijkheid hebben over wat het nu is. Iedere keer lopen termen door elkaar. Wethouder Zwiers spreekt de ene keer over een bezuiniging en de andere keer over een efficiencyclag. Dat is volgens mij of het een of het ander.

De heer Den Ouden: Ik hoorde wethouder Zwiers zeggen "als intern gekeken wordt". Dan hebt u interne informatie die te maken heeft met subsidies aan de instellingen. Om afwegingen te kunnen maken, hebben wij dat inzicht ook nodig. Dat onthoudt u ons.

5

Wethouder Zwiers: Mijnheer Den Ouden, als de raad ons controleert op hoofdlijnen en u geeft de kaders aan en het college houdt zich aan de kaders wat in dit geval met € 100.000,- minder kan, is dat hetgeen ik u meldt. Ik leg mijn verantwoording op die manier af. Ik denk dat het zuiver is wat ik zeg.

10

Dan op de vraag van de heer Van der Spoel: u hebt gelijk, het was inderdaad geen bezuiniging. Ik had het zo niet moeten noemen. Verkeerde woorden.

Dan de sport.

15

Ik denk dat ik bijna een open deur intrap als ik spreek over SRS en de sport en de rol die SRS daarin speelt. SRS is zeer betrokken bij de brede school. Die voorbeelden zijn gegeven. Het is een leerbedrijf, ze zijn van hbo tot vmbo bezig met leerlingen actief te krijgen in sport en alles wat daarmee te maken heeft. Buurtsport is een belangrijk gegeven. Ik kan een hele rij opnoemen. Sport is een belangrijke factor in deze maatschappij. School is een belangrijke vindplaats maar natuurlijk ook de sport en het verenigingsleven.

20

De heer Van der Spoel: Voorzitter, in het kader van sport heeft de VVD een vraag gesteld over hoe het college omgaat met bepaalde initiatieven van verenigingen om een sporthal te realiseren. Daar hoor ik de wethouder weinig over zeggen. Ik begrijp van de instanties die op het gemeentehuis zijn geweest dat niet duidelijk is wie waarover gaat. Dat willen we graag duidelijk hebben. Ik wil graag duidelijk hebben wie waarvoor verantwoordelijk is. SRS heeft de indruk dat alles prima voor elkaar is, en dan komt men bij het college waar de waarheid een andere blijkt te zijn.

25

Wethouder Zwiers: Ik was nog niet aan de beantwoording van de vragen van de VVD toe. Die staan op het lijstje. Hij komt eraan.

30

De kunstroute. Ik denk dat ik de heer Onderdelinden wel gerust kan stellen. Er komt een nieuwe Subsidieverordening aan, waarin we wat anders omgaan met subsidies. Dan kunnen we met elkaar praten hoe we met subsidies omgaan, ook in de richting van de kunstroute. U kunt ervan op aan dat ik als wethouder Cultuur blij ben met de ontwikkeling van kunst in Ridderkerk.

35

De heer Den Ouden: Voorzitter, wethouder Zwiers zegt dat er een andere Subsidieverordening aankomt. Maar, we hebben slechts een aantal maanden geleden een nieuwe Subsidieverordening vast gesteld. Komt er weer een nieuwe of is het een verspreking?

40

Wethouder Zwiers: Het is naar aanleiding van de Subsidieverordening die u hebt gekregen een voorstel voor de uitvoeringsregels van de subsidie.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, maar wethouder Zwiers heeft wel impliciet begrepen dat het mondelinge amendement in stemming komt.

45

Wethouder Zwiers: Ik denk dat ik dat begreep.

Dan de sporthal. Het verhaal is natuurlijk bekend. Wie gaat er nu over? We hebben duidelijk met de sporthal in Bolnes afspraken gemaakt. Net zoals de situatie halverwege dit jaar, is het nu nog steeds zo. Als een vereniging graag een sporthal wil hebben, is dat fantastisch. Ik gun iedere vereniging een sporthal. Er zal dan een financieel verhaal bij horen. Dat is in dit geval niet aan de orde. Vandaar dat het verhaal door de belanghebbende en SRS anders geïnterpreteerd wordt op dit punt.

50

De leeftijd van educatie en permanente educatie. De wereld houdt niet op bij 27 jaar. Het levend voorbeeld zit voor u. We streven naar een leven lang leren.

5 De heer Den Ouden vroeg naar onderwijshuisvesting en gaf aan dat hij weer geen antwoord had gekregen. Ik heb toch in eerste termijn aan u gevraagd met een terugblik en u een punt gegeven waar u een punt had over het aan het lijntje houden. Ik wil in januari een aantal avonden organiseren, zodat mensen hierover geen onduidelijkheid meer hebben. We weten dan precies van elkaar wat we willen weten en maken daar precieze afspraken over. Er zal dan geen ruis meer op de lijn zitten. Ik hoop dan oprecht dat we daar samen uitkomen.

10 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, waar ik in mijn tweede termijn op inhaakte, was dat er nog twee andere vragen nadrukkelijk gesteld zijn, vragen van financiële aard, waar geen antwoord op kwam. Maar, nu u dit onderwerp, de toegezegde notities, ter sprake brengt wil ik er nog wel even op reageren.

15 Als u vanmorgen aangeeft dat dit steeds met redenen omkleed is en zelfs dat er al sprake zou zijn van een toelichting, dan kun je een termijn van twee jaar volgens mij wel “aan het lijntje houden” noemen. Want volgens mij is dat een kwestie van aan het lijntje houden om iedere keer in het vooruitzicht te stellen dat we het de volgende keer weten.

20 **Wethouder Zwiers:** Voorzitter, ik wil de heer Den Ouden ook een vraag stellen. Hoe vaak wilt u van mij horen dat u een punt hebt op dit gebied?

De voorzitter: Volgens mij hoeft daarover geen debat plaats te vinden. Het was een retorische vraag.

25 **Wethouder Zwiers:** Tot slot de PvdA: ik kom later nog op een paar vragen terug, mevrouw Ripmeester. U vroeg iets over de capaciteit. Alles wat wij in de begroting aandragen is door deze organisatie uit te voeren. Als er iets is met uitval van personeel, daar heb ik vanmorgen al iets over gezegd, dan zullen we mensen inhuren.

30 Uw vraag om in de bewegingsvisie een hoofdstuk op te nemen over de sportaccommodaties. Dat is mij niet helemaal duidelijk. Ik heb net de heer Van der Spoel geantwoord over de sporthal. De sportaccommodaties zijn momenteel niet in de begroting opgenomen om redenen die ik vanmorgen heb genoemd.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Mag ik u dan een verhaal voorleggen? Het is natuurlijk zo dat als je een bewegingsvisie opstelt, je ook zicht moet hebben op de uitvoering. Als er nu al allemaal problemen zijn over de inpassing van beweegonderwijs, kan ik me indenken dat er ook een blik geworpen moet worden op de hoeveelheid beweeg- of sportaccommodaties. Omdat u daar rekening mee moet houden in uw ambitieniveau.

40 **Wethouder Zwiers:** Voorzitter, dat is duidelijk. Dat is ook het verhaal dat we vorig jaar in beeld hadden toen we over het IHP spraken waar knelpunten in zaten over het beweegonderwijs. Toen hebben we gezegd dat te gaan evalueren. Er waren toen allerlei problemen met de scholen. Ik geef maar aan dat de Maximaschool op dit moment gebouwd wordt. Dat is een extra belasting op de ruimtes die er zijn. Dat zouden we in de actualisatie van het IHP meenemen.

45 Op die manier is dat in beeld.

Mevrouw Ripmeester: Wethouder, volgens ons is dit geen extra belasting, maar een overbelasting, zodanig dat de verhouding belasting en belastbaarheid in de toekomst – die begint met het goed draaien van de Maximaschool – zoek is. Vandaar ons verzoek om zicht op

50 de hoeveelheid beweegaccommodatie op te nemen in de bewegingsvisie.

De heer Onderdelinden: Ik onderschrijf de opmerking van mevrouw Ripmeester van harte. Wanneer en waarom hebt u die € 1,9 miljoen waarover ik in de algemene beschouwingen

vragen heb gesteld, die om uw moverende redenen is geparkeerd, van de begroting afgehaald? Noem mij eens één reden voor dat besluit. Daar staat geen raadslid achter als u kijkt naar het voorstel toen, waar de raad massaal voor was. Dat het IHP wat langer duurt, kan. U hebt daar allerlei redenen voor. Maar dat is geen reden om dat bedrag af te ramen.

5

Wethouder Zwiers: Nu de vraag aan de heer Onderdelinden, die ik net al sluimerend liet vallen: gaat het om de inhoud of over de financiën? Vanmorgen hebben we uitgelegd dat als er geen voorstel onder ligt, wij het bedrag uit de begroting halen. Dat is de reden.

10 Als we straks met een bewegingsvisie gaan komen en we blijken in de knel te komen, dan komen hier voorstellen op tafel. Dat is de enige onderbouwing die nodig is om dat weer op de markt te krijgen.

De heer Onderdelinden: Dat vind ik vals. Dit vind ik ook niet reëel. U weet dat dit een raadsbesluit is, dat is bestaand beleid op dat moment. Het bedrag van € 1,9 miljoen zit in de begroting. Het gaat me niet om recht in de leer. Het gaat erom of dat bedrag gereserveerd is. Het antwoord is ja. Het is een raadsvoorstel. Dat zit in de begroting. Noem nu eens één reden waarom dit uit onze vingers is gegleden, want dat horen we nu. Het is niet meer begroot. Dat is geen raadsvoorstel, maar dat is kennelijk uw eenzijdige besluit geweest.

15
20 Ik wil dit weer opvoeren, want het is hard nodig voor alle zaken die toen genoemd zijn, die hartstikke actueel zijn.

Wethouder Zwiers: Noemt u mij eens een reden, onderbouwd, om dit nu weer op te voeren. Wij gaan een IHP actualiseren. Daar is anderhalf jaar lang het knelpunt bewegingsonderwijs in opgenomen. Daar was vorig jaar aanvankelijk € 1,2 miljoen voor beschikbaar en u hebt daar via een motie € 1,9 miljoen voor beschikbaar gesteld met het idee daar iets mee te doen, maar we hebben het niet. Dus we laten in de begroting bedragen staan die geen doel hebben. Dat hebben we vanmorgen uitgelegd. Ik zeg dan: blijf financieel recht in de leer.

25
30 **De heer Onderdelinden:** Het IHP loopt weg. Het kan om allerlei redenen niet worden uitgevoerd. Het duurt langer en langer. U gaat dan aframen en als we het IHP in januari gaan bijstellen, zetten we de € 1,9 miljoen weer op de begroting. Is dat dan logisch beleid?

Wethouder Zwiers: Dat is logisch beleid als dat daaruit blijkt.

35 **De heer Onderdelinden:** Het is niet logisch, als de raad besluit om dat bedrag in de begroting op te nemen, unaniem en om zeer moverende reden, dat u het bedrag maar weer uit de begroting haalt. Dat is toch echt quatsch.

40 **De voorzitter:** Nu krijgen we een herhaling. Zie ik dat de wethouder Financiën hierop wil reageren?

Wethouder De Koning: Voorzitter, als het mag reageer ik even op het begrip zuiver in de leer. Een van de gevolgen daarvan is dat je consequent moet handelen. Als een raadsbesluit is genomen over € 1,9 miljoen voor het IHP en nu blijkt dat deze € 1,9 miljoen niet meer nodig is, dan laten we dit bedrag in de begroting staan voor iets dat niet meer nodig is. Mijnheer Onderdelinden, dan moet je wel recht in de leer durven zijn. Ook financieel.

45
50 **De heer Onderdelinden:** De term niet meer nodig zijn, wethouder De Koning, verzint u toch zeker zelf? U hebt ze weggeredeneerd. Mag ik die term een keer gebruiken? U zegt dat dit nu niet actueel is, dus laten we het maar aframen. Terwijl het zwembad, en dan houd ik er echt over op, volgens u wel redelijk is om op te nemen. Dus dat zuiver in de leer zijn, heeft het college ook zeker niet geweldig geïnterpreteerd. U moet dat erkennen, het is geen schande, daar kunnen we van leren, maar u hebt het zelf weggeredeneerd.

5 **Wethouder De Koning:** Ik heb niets weggeredeneerd. Die woorden laat ik voor uw rekening. De wethouder Onderwijs vertelde u zojuist precies wat er nodig is. Dat is geen wegredeneren. Dat is de feitelijke situatie. Gewoon redeneren. Op basis van de feiten maak je financieel beleid en niet andersom.

Wethouder Zwiers: Mijn laatste zin was, dit was het voorzitter.

10 **De heer Japenga:** Ik wil nog een vraag stellen. Het is heel lastig om telkens die zuiverheid en alles wat ermee samenhangt te volgen. Ik wil dat toch een plek geven. Is er al een afspraak om de P&C-cyclus eens tegen het licht te houden en af te spreken wat wij zuiver in de leer vinden? Hoe willen wij het met elkaar doen zonder steeds uitzonderingen te maken?

15 **Wethouder De Koning:** Dan neem ik toch een klein voorschotje op mijn tweede termijn. Wat vinden wij hier met elkaar zuiver in de leer? Ik noem stringent begroten en budgetteren. Dat betekent op zijn Ridderkerks dat je begroot voor wat er is. Het tweede punt is dat je zorgt voor een sluitende begroting. Het derde punt van financieel zuiver in de leer is een solide beleid te voeren, zonder beroep te doen op je financiële reserves langer dan nodig. We hebben daarover een afspraak gemaakt met de provincie. Daar houden wij ons ook aan. Afspraak is afspraak op dat punt. Vierde punt is dat je incidentele middelen voor incidentele beleidsdingen gebruikt en niet structurele middelen inzet afkomstig uit een incidenteel middel. Dan maak je economisch een grote fout.

20 Vijfde is dat het beleid dat je vaststelt onmiddellijk volgt met de middelen die erbij horen. Je doet dat over het algemeen in een raadsbesluit, maar wel in de volgorde die ik net heb uitgelegd. Als je hem zo hanteert is het naar mijn idee zuiver. Je stelt je beleid vast en vervolgens verbind je daar financiële gevolgen aan. In die volgorde.

25 Voorzitter, als je zo met elkaar te werk gaat en met elkaar afspraken maakt, weten we van elkaar waar we staan. Dan zijn discussies als die met de heer Onderdelinden van zo-even, niet meer nodig, want we weten waar we staan. Ik voeg daaraan toe dat de raad zelf ook bij zo'n werkwijze gebaat is. Je hebt daarbij inderdaad een behoorlijke post onvoorzien nodig. In elke monitor wordt door het college precies geformuleerd en gerapporteerd wat waar naar toe is gegaan en waarvoor. Dat beperkt zich niet tot de grens van € 50.000,-. Ik stel me voor dat de raad daarmee in staat is om het financieel beleid zuiver in de leer te kunnen volgen.

30 Misschien geeft dat, mijnheer Japenga, een beetje een beeld van financieel zuiver in de leer werken. We zijn dan met elkaar consequent en zuiver bezig.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Ik wil reageren op de rapportage van het college over uitgaven in de pot onvoorzien. Ik heb geen enkele basis om te twijfelen aan de juistheid van de rapportage. Mijn vraag gaat over de prioritering in de pot onvoorzien. Wie wordt hier het eerste uit betaald? Niet over het achteraf vastleggen.

40 **Wethouder De Koning:** Daar kunnen we vooraf niets over zeggen, want dat is onvoorzien. Je weet niet wat er komt.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Behalve als het zwembad er in komt. Dan voorzie ik dat dat in die pot zit.

50 **Wethouder De Koning:** Dat is dan niet meer de kracht van de pot onvoorzien. De pot onvoorzien geeft geen bestemming aan een bepaalde uitgave. We kunnen best met elkaar bepalen dat we dat straks daar uithalen. Maar, eerst het beleid en dan de middelen. Als je daar consequent in bent, zeg je dat in de pot onvoorzien misschien middelen zitten waar we het zwembad uit kunnen halen.

5 **De heer Onderdelinden:** Nog even terugkomend op uw vijf punten. Als je uit de boezem van het college spreekt en niemand hoort dat, is het als vakwethouder dan niet ontzettend van je gevoel, een warm bad, om die € 1,9 miljoen te hebben? Die is van u, daar komt niemand meer aan. Het bedrag is geaccordeerd. Die is voor het zwembad. Dit weer terughalen is toch een heel lange weg? Dat weten we. Dus laat het lekker staan. Dat kunnen we ook gewoon aan de bevolking presenteren.

10 **Wethouder De Koning:** Voorzitter, we gaan de discussie herhalen en dat is niet de bedoeling. Ik begrijp uw gevoel. Dat wel.

De voorzitter: Wethouder Van den Berg.

15 **Wethouder Van den Berg:** Dank u wel. Ik zal de vragen langslopen. De eerste is van de CDA-fractie over een regionaal centrum.

Ik heb bedoeld te zeggen dat het mijn streven is om te komen tot een lokaal centrum jeugd en gezin. Daarin zitten ook onze regionale partners. Jeugdzorg is regionaal georganiseerd. Zij zullen daarin zeker een plek moeten krijgen. Daarnaast is er een stadsregionaal model voor de invulling. Dat is onze basis voor de discussie.

20 Uw volgende vraag gaat over de Wmo. Naar aanleiding van de landelijke discussie over de verschuiving van HH1 naar HH2 hebben wij al meerdere keren gesproken en dat is in Ridderkerk ook de situatie. Aan de ene kant is dat zorgelijk, aan de andere kant kunnen we nog steeds zeggen dat de mensen de zorg krijgen die ze verdienen. Staatssecretaris Bussemaker sprak vorige week op een Wmo-congres over de perverse gevolgen van de AWBZ. Er zat nogal wat scheef bij de invoering van de Wmo. Dat wordt nu rechtgezet.

25 Aan de andere kant zien we dat de verschuiving wel hard gaat: en we nemen daarom langer de tijd voor de herindicatie-operatie. Daarnaast zijn we bereid om bij twijfels over de herindicatie nog een herindicatie te doen.

30 De twijfel kan door de cliënt of de thuiszorgorganisatie worden uitgesproken. De zorg is vooral nu een punt bij de nieuwe AWBZ-bezuinigingen. De discussie speelt nog in de Tweede Kamer, maar zal ingaan op 1 januari 2008. Daarover bestaat zorg. Daarover zijn we in gesprek om onze invloed in Den Haag te gebruiken.

35 **De heer Onderdelinden:** Als u de signalen serieus neemt, ziet u bij herindicatie dan een kans dat HH2 niet meer zoveel verschuift naar HH1? Kunnen we dat ook sturen?

40 **Wethouder Van den Berg:** Eigenlijk zie ik die ruimte niet. We hebben een bepaalde indicatiebeslisboom. Er is bij geen enkele thuiszorgorganisatie twijfel over de indicatiestelling. Daar ligt het probleem niet. Zij zien wel de gevolgen van een harde verschuiving. Bij de indicatie hebben we nauwelijks vragen, ik heb niet het idee dat we de indicatie moeten bijstellen. U vraagt verder welk bedrag er aangekondigd wordt wat we eind 2007 over zullen hebben. Die discussie is vorige week bij de 3^e programmamonitor aan de orde geweest. Toen is 6 ton afgeaamd. Dat was de stelpost. Er is overgebleven € 1,2 miljoen, incidenteel geld. Daar moeten we bij de jaarrekening een bestemming aan geven.

45 Uw motie over herstructurering.

50 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, nog een vraag over die € 1,2 miljoen. Acht u het denkbaar om de € 1,2 miljoen aan te wenden voor een egalisereserve Wmo? U hebt gezegd dat u verwacht dat 2008 redelijk dramatisch wordt als het gaat om inkomsten/uitgaven verhouding. Of hebt u daarmee andere doelen voor ogen?

Wethouder Van den Berg: Ik heb geen andere doelen voor ogen. We krijgen straks de

bespreking van de Wmo-nota. De middelen daarvoor zitten in de begroting. Dat is structureel geld. We zullen aan de dit jaar overblijvende Wmo-gelden een bestemming moeten geven. U hebt gezegd dat dit naar Wmo-doelen moet. Ik ben nog niet zover dat het alleen naar thuiszorg moet.

5

De heer Van de Spoel: Ik wil gedeeltelijk antwoord geven op de vraag van de heer Onderdelinden. U vraagt of er een egaliseringsreserve voor de Wmo te vormen is. Vorig jaar december heeft de raad een motie aangenomen over de eigen bijdrage en dergelijke. Omdat de VVD zich niet in de besteding kon vinden, hebben wij bij het afdoen van de programmamonitor aangegeven dat de motie moet blijven bestaan. U ziet dat de raad dit zelf zo heeft ingesteld.

10

De heer Onderdelinden: Als het geld maar beschikbaar blijft voor de doelgroep. Linksom of rechtsom. Als u met betere voorstellen komt, laat ik me graag door u leiden.

15

De heer Japenga: Ik heb een vraag over de systematiek van aanbesteding. Daar hebben we negatieve bijeffecten van gezien. De vraag is of hier of in Den Haag evaluatie plaatsvindt en er een heroverweging van het principe in zit.

20

Wethouder Van den Berg: Dit is inmiddels landelijk geëvalueerd. Er is een boekje verschenen over de manieren van aanbesteden. Wij moeten in Ridderkerk ook evalueren en zullen u de uitkomst melden.

25

De heer Japenga: Als het gaat om dergelijke effecten vind ik dat het de raad aangaat.

Wethouder Van den Berg: Ik kom bij de vraag over herstructurering, van het CDA. De heer Onderdelinden heeft het idee dat het college daar geen prioriteit aan geeft. Daar ben ik het niet mee eens. Het is niet voor niets dat wij de quick scan al hebben uitgevoerd. Ik weet niet precies welk beeld u bij een quick scan hebt. Binnenkort komt er een raadsvoorstel naar u toe. Het gaat dan vooral over het in kaart brengen van het gebied Donkersloot: wat speelt daar en wat kunnen we eraan doen? Daarbij is een groot deel van uw vragen uit uw motie al beantwoord. Wij doen een voorstel vanuit het college over hoe we daarmee om denken te gaan en hoe wij dit denken aan te pakken. Daarbij wordt ook een voorstel gedaan over de subsidieaanvraag. Het kan zo zijn dat u dan toch nog behoefte hebt aan verder onderzoek. Dat lijkt me dan iets om dan over te beslissen. Maar dit lijkt mij een goede basis.

30

35

De heer Meij: Het is correct wat u zegt, maar in het amendement stellen wij dat we op grond van de uitkomst van de quick scan nog wat breder willen. U spreekt over Donkersloot. Wij willen dit uitbreiden naar andere plekken in Ridderkerk. Het Colijnplein hebben we genoemd. Het gaat ook om de visie en de context. Als dat in de quick scan is geregeld, hoeft dat niet meer te gebeuren.

40

Een aantal zaken moet aanvullend onderzocht worden. De quick scan is denk ik toch een beperkt instrument.

45

Wethouder Van den Berg: Dat kunt u bepalen als u de quick scan kent. Ook de behoefte aan nader onderzoek. Mijn suggestie is om op dat moment de discussie daarover te voeren. Donkersloot is natuurlijk een ander gebied dan het Colijnplein. Dit komt ook aan de orde bij de economische visie die we ontwikkelen. Alle punten zijn geagendeerd en het duurt niet lang meer voordat u een basis hebt om hierover te spreken.

50

De heer Meij: We hebben er al een aantal jaren op moeten wachten. We zijn blij met de quick scan. Maar het is breder. Ik vind het ook heel jammer en lastig voor ons dat we daar nu een

5 besluit over moeten nemen, terwijl de stukken klaarliggen voor over een paar weken en we er dan naar kunnen kijken. We moeten sommige dingen op voorhand doen. Als dat een paar weken geleden bekend was gemaakt, was dit misschien gemakkelijker geweest en hadden we het amendement anders kunnen formuleren. Het gaat erom dat we er nu van uitgaan dat de quick scan een beperkt deel betreft: u noemt Donkersloot. Wij praten over veel meer bedrijfsterreinen. Als we dit in de raad willen regelen, moet er straks geld beschikbaar zijn om een eventueel aanvullend onderzoek mogelijk te maken.

10 **Wethouder Van den Berg:** Deze informatie is heel vers. Deze week zijn de uitkomsten pas bekend geworden. Het komt naar u toe, waarbij we een raadsvoorstel willen combineren. We willen dit in een compleet pakket aan u aanbieden. Het is inderdaad zo'n actueel onderzoek, dat we dat nog niet gedaan hebben. Als ik het goed begrijp in de begrotingssystematiek, is die ruimte er ook. Als we dit willen, kunnen we nog aanvullend onderzoek doen.

15 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** U beiden refereerde aan het Colijnplein. Dat kan wel weer een lange adem hebben. Wij willen juist dat er nu vaart gemaakt wordt met het vormen van een locatie voor starters. Op dit moment worden starters via de website verwezen naar de stadsregio en verdwijnen ze naar Rhoon, want daar is de bedrijfsruimte wel betaalbaar. Wij zouden willen zien dat er vaart gemaakt wordt om een locatie in te richten voor starters. Wat ons betreft op het Colijnplein. Nu is er een quick scan gemaakt waarin dit niet expliciet is meegenomen en gericht op Donkersloot

20 Dat is een bedrijfsterrein waar weer de starters buiten de boot vallen. Nu komt er misschien weer een vervolgonderzoek. Dat juichen wij toe. Een goed gedegen onderzoek. Maar weer vallen de starters buiten de boot en duurt het weer langer. De economie trekt nu aan, mensen willen nu beginnen, er worden vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld om ook mensen uit hun uitkeringssituatie te helpen als vrij ondernemer. Wij denken dat bundeling van deze krachten, zo dicht bij het centrum en de scholen een impuls is voor deze wijk, aanloop genereert in dat gebied en een echte meerwaarde kan zijn en een economische trekker voor Ridderkerk. Wij vinden het jammer als dit nu weer op de lange baan wordt geschoven.

30 **Wethouder Van den Berg:** Ik wil hierbij zeggen dat de discussie over herstructurering een andere discussie is dan de situatie voor starters op onze arbeidsmarkt en starters in onze gemeente. Dat punt komt terug bij de economische visie, waarbij bijvoorbeeld gedacht moet worden aan de behoefte aan een bedrijfsverzamelgebouw. Helpen we onze starters daarmee? Ik twijfel nog of het zo'n aantrekkelijk plein wordt als je alleen maar starters bij elkaar zet op het Colijnplein. Naast de fysieke onmogelijkheid, omdat het nu van Woonvisie is.

35 Dit komt aan de orde bij de discussie over de economische visie. Het herstructureringsonderzoek is een andere vraag dan de vraag over starters in onze gemeente.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Wanneer verwacht u dan een duidelijk beeld op de groep startende ondernemers te hebben? Ik denk aan startende ondernemers die niet per definitie in een bedrijfsverzamelgebouw moeten zitten, want dan moet je weer een gebouw zoeken en dat duurt weer. Dit plein ligt er. Het verloop is hoog. Ik denk ook niet dat je begint met een startersplein. Je groeit naar een startersplein. De mogelijkheden zijn daar. Wanneer denkt u een beeld te hebben van wat Ridderkerk gaat doen voor startende ondernemers?

45 **Wethouder Van den Berg:** Dat totaalplaatje hopen we in de eerste helft van 2008 te hebben, als wij u de economische visie voorleggen.

50 Dan kom ik bij Drechtwerk. Er is gevraagd wat de mogelijkheden van de binnenkort voor te leggen beperkte wijziging van de gemeenschappelijke regeling over uittreden zijn. De heer Onderdelinden vraagt of wij het gevoel van de raad kennen. Die is zeer duidelijk. Wat nu voorligt, is een beperkte wijziging van de gemeenschappelijke regeling die nodig is

omdat op 1 januari 2008 een nieuwe wet in werking treedt, waardoor je als gemeente iets moet regelen voor het totale WSW-budget.

5 Daar wordt binnen onze gemeenschappelijke regeling ook de regierol in geregeld. We gaan iets verder, maar we hebben in het bestuur vastgesteld dat we in de eerste helft van 2008 de discussie over waar we op de langere termijn met de gemeenschappelijke regeling heen willen, gaan voeren. Dat kan leiden tot uittreding. Dat kan ook leiden tot een andersoortige regeling, waarbij je een inkooprelatie met een bedrijf afspreekt. Die discussie gaan we voeren, begin volgend jaar. Het is dan van belang om te weten of we nog voor een bepaalde groep als sociale werkvoorziening noodzakelijk zijn of blijven we dat via Drechtwerk doen of treden we eruit en 10 gaan we een relatie aan met Rotterdam. In die zin moeten alle mogelijkheden op tafel komen en moeten we weten wat de consequentie daarvan is. Financieel, organisatorisch enzovoort.

De heer Onderdelinden: Betekent dit dat als het college ja zegt tegen de nieuwe gemeenschappelijke regeling, je er eigenlijk moeilijker uitkomt, ik bedoel vooral technisch? Moet 15 dat mogelijke voorbehoud nu al gemaakt worden?

Wethouder Van den Berg: Uittreden blijft in beide gevallen ingewikkeld, omdat de andere gemeenten het erover eens moeten zijn dat een andere gemeente uittreedt. Dan de opmerkingen waar geen vragen over gesteld zijn en waar ik toch graag iets over wil 20 zeggen.

De huisartsenpost.

In de discussies hierover is terecht gezegd dat dit een verantwoordelijkheid van de huisartsen zelf is. In die zin vind ik het lastig omdat we er telkens met de huisartsen over spreken. We 25 kennen de zorg van de Ridderkerkers. Aan de andere kant zien we ook wel dat er over de huidige huisartsenpost minder klachten zijn dan anderhalf jaar geleden. Er zijn nadrukkelijk verbeteringen aangebracht. Bijvoorbeeld rond parkeren, maar ook wat betreft toegankelijkheid voor mensen in een rolstoel. De nieuwe locatie van de huisartsenpost bij station IJsselmonde, moet daarin ook een echte verbetering worden. We gaan volgend voorjaar spreken over de 30 Gezondheidsnota, waarin de eerstelijnszorg in onze gemeente wordt besproken. Daarin zal ongetwijfeld dit punt ter discussie staan.

Ik kan me ook voorstellen dat u het gesprek met de huisartsen aangaat. Wij hebben als gemeente niet veel te faciliteren als de huisartsen er niet toe bereid zijn om een huisartsenpost in Ridderkerk in te stellen. Het initiatief om bij het ziekenhuis in Zwijndrecht aan 35 te sluiten is niet verder uitgewerkt, omdat men daar veel praktische bezwaren in zag.

De heer Van de Spoel: Voorzitter, wij zullen graag in gesprek gaan met de wethouder, maar ons bereiken duidelijke signalen, juist van de huisartsen, en we zullen op dat moment de 40 discussie met u daarover voeren.

Wethouder Van den Berg: Prima.

De Wmo-vragen van de PvdA heb ik beantwoord. Over het minimabeleid bent u teleurgesteld over onze reactie op uw motie en amendement. De beoordeling is geen inhoudelijke 45 beoordeling op wat u voorstelt. Ons voorstel over de nota Armoedebestrijding ligt sinds afgelopen dinsdag bij het klantenplatform en het sociaal platform. Wij doen daarin een heel breed voorstel van wat wij denken dat nodig is voor een brede groep Ridderkerkers. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat daarin geen voorstel is opgenomen over huisdieren en brandmelders. Wij denken dat er op dit moment prioriteit aan andere zaken gegeven moet worden.

50 Het debat hierover volgt.

Er hangt een flink financieel plaatje aan. Enerzijds dat wat nu in de begroting staat. Daarnaast geld voor de tijdelijke schuldhelpverlening, geld vanuit het W-deel om mensen uit een uitkering actief te maken. Mij lijkt dat we bij de vaststelling van die nota dan maar moeten spreken over

wat we noodzakelijk vinden voor die groep en wat niet. Het lijkt mij nu niet het moment om er dingen uit te halen, maar juist de brede discussie dan te voeren.

5 **Mevrouw Ripmeester:** U zegt dat u het niet juist vindt om er dingen uit te halen terwijl we dit nog moeten bespreken. Daar zit wat in. Maar aan de andere kant is eenmaal uitgegeven geld weg. Weg is weg. We hebben nu een begrotingsraad, waarin we de gelden bespreken, ook op basis van nog niet bestaande andere nota's. Wij konden niet voorzien dat dit niet was opgenomen. Wij zouden het betreuren en daarom dienen we dit nu in. In het voorjaar van 2008 vinden de grote begrotingswijzigingen al plaats. Daarom voeren we dit nu op.

10 **De heer Hitzert:** Weet u wat het oplevert? We doelen dan op de brandmelders en de veiligheid. Maar de zorg voor het huisdier staat natuurlijk ook hoog. Mijn ervaring met vragen stellen aan het college over een kleine bijdrage is, dat het nog maanden zal kunnen duren.

15 **Wethouder Van den Berg:** Dat laatste onderstreep ik. Wat het zou kunnen opleveren, is een discussie over ons beleid. Bij ons voorstel doen wij een aantal voorstellen dat we nadrukkelijk zullen monitoren, verbeterd naar de situatie van de minima. Of daar een huisdier bij hoort, daar kun je een discussie over voeren. Ons doel van het hele beleid is dat mensen blijven participeren aan de samenleving. Daarin zullen keuzes gemaakt moeten worden. Het is aan u hoe de keuzes daarbij vallen.

20 **De heer Hitzert:** Een huisdier is een onderdeel van.

25 **De voorzitter:** Het is 17.30 uur. Ik stel voor dat we gaan schorsen tot 20.00 uur. We zien elkaar dan weer terug.

[Schorsing. 17.30 uur]

30 **De voorzitter:** Dames en heren, hartelijk welkom voor het vervolg van deze raadsvergadering. De heer Van Pelt is nu ook in ons midden. Wij gaan verder met de tweede termijn voor het college en ik geef het woord aan wethouder Den Boef.

35 **Wethouder Den Boef:** Allereerst de klike voor het papier. Wij gaan daarmee aan de slag in het komende jaar waarin veel op ons afkomt, waaronder de ondergrondse inzameling. We moeten mee met het besluit van de regering om lege flessen te gaan ophalen. We gaan ook kijken hoe het zit met de afvalstroom van papier en wij gaan de vraag beantwoorden of een derde klike-afvalcontainer een goede oplossing is. Als wij papier op deze manier gaan ophalen, missen organisaties zoals sportverenigingen daarvan de inkomsten.

40 **De heer Dijkhuizen:** In onze motie staat dat het papier niet voor de gemeente is, maar ten goede komt aan de verenigingen.

45 **Wethouder Den Boef:** Dat is een mogelijkheid en wij nemen dat mee als het aan de orde is. In het amendement over het speelbos is gezegd dat er een onderzoek moet komen. Ter sprake kwam dat er in het Waalbos sprake is van een speelbos. Als voorzitter van de commissie heb ik aangegeven dat dit mij een uitstekende kans lijkt om iets dat op een speelbos lijkt te realiseren. Het ziet er nu naar uit dat het op deze plek gaat lukken. Het speelbos komt eraan of iets wat een speelbos heet.

50 **De heer Van Houcke:** Speelbossen zijn natuurlijk wel een beschreven fenomeen. De locatie is wel heel ver weg en de bereikbaarheid is niet zo gunstig. Dat zou naar mijn idee kunnen betekenen dat wij in een volgende fase de mogelijkheden van een andere locatie bespreken, zoals het Oosterpark. Dat park ligt heel gunstig, het is goed bereikbaar voor heel veel mensen

en in het bijzonder kinderen. Voor mij is die discussie nog niet afgesloten en ik hoop voor u ook niet.

5 **Wethouder Den Boef:** We gaan nu kijken naar de mogelijkheden van een speelbos. De locatie Rijsoord is ver weg, maar ligt zeker binnen onze gemeente. Voor Rijsoordse kinderen ligt het dichtbij. In iedere wijk een speelbos lijkt heel aardig, maar is financieel niet mogelijk. Wij werken ook aan de beeldkwaliteit. Dit jaar is een begin gemaakt met schouwing en de schouwkaart. Volgend jaar hebben we de schouwkaart compleet. Wij kunnen dan keuzes maken, op welke niveaus en waar we onderhoud gaan doen.

10 **De heer Den Ouden:** Wethouder, wat is er dan in de planning misgegaan? Ons is al eerder dit jaar beloofd dat wij een soort keuzenota met betrekking tot het onderhoud voorgelegd zouden krijgen. Nu zijn we een heel jaar verder en in het volgende jaar zegt u, gaan we keuzes maken en in het daarop volgende jaar zijn we toe aan de uitvoering. Dat is drie jaar verder, terwijl de situatie vorig jaar als urgent werd gepresenteerd om hoognodig iets aan de beheersplannen te doen.

15 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, de teleurstelling is duidelijk, ook bij mij. Waar het fout is gegaan is in de programmatuur van de computer. Het is niet gelukt om de 20 onderhoudsprogramma's op tijd in te voeren. Ik kan me uw teleurstelling voorstellen, want die had ik ook. We zullen dus pas volgend jaar met keuzes aan de slag kunnen en daarna met de uitvoering van het onderhoud.

25 **De heer Den Ouden:** Bij mijn weten werd toen ook al geanticipeerd op een gewijzigde financiële situatie. Waar blijkt dat uit? Er waren enkele plannen naar voren geschoven en waar vinden wij dat terug?

30 **Wethouder Den Boef:** Het onderhoud zal komend jaar uitgevoerd worden zoals het vorige jaar ook is gegaan.

35 **De heer Onderdelinden:** We mogen niets meer opnemen in de begroting, dat is vanmiddag allemaal geregeld. We hebben al veel gehoord over de schouw. We hebben ook gehoord dat dit extra kosten met zich meebrengt. Wij kunnen geen extra kosten opnemen in de begroting. Of kunnen we dit in bestaande budgetten incorporeren?

40 **Wethouder Den Boef:** Dat is het mooie van deze werkwijze, maar als u op de ene plek een 10 wil en op de andere een 4 of 5, dan heeft dat financiële consequenties en dat hangt dan van uw keuze af wat er gaat gebeuren.

45 De financiële risico's van woningbouwafspraken zijn genoemd en ik denk nu dat we de woningafspraken gaan halen. Dat is heel belangrijk. Als ik in de regio kijk, gaan wij er allemaal van uit dat we het gaan halen, maar het zal er om spannen. De risico's staan er nog steeds.

De heer Los: Voorzitter, wij hadden ook nog in onze algemene beschouwingen staan dat het college van mening is dat er voldoende starterswoningen zouden komen voor de doorstroming.

50 **Wethouder Den Boef:** Ik heb aangegeven dat we starterswoningen waar mogelijk zullen realiseren. In een aantal projecten: Bolnes, de Leklaan en in Slikkerveer-Zuidoost gaat dat lukken. Er worden constructies toegepast waarbij de woning de eerste tien jaar niet verkocht mag worden. Waar het kan, voegen we zeker starterwoningen toe en dat lukt ook.

De heer Onderdelinden: De heer Los wil dan zeker ook dat er leningen voor starters komen?

De heer Los: Ik wil niet vooruitlopen op de zaak.

5 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, de risico's voor het niet halen van de aantallen woningen is duidelijk. Is het niet zo dat wij aan de andere kant van de balans ook € 1400,- per woning minder af te dragen hebben aan het regionale omslagfonds?

10 **Wethouder Den Boef:** Dat is zo, maar zo heb ik nog niet gedacht. Ik ga ervan uit dat we het aantal woningen wel gaan halen. Wij zullen met vreugde ons deel afdragen aan de regio, die daar goede dingen mee doet.
Ik zal deze suggestie, om minder af te dragen als wij het aantal woningen niet halen, in het overleg met de stadsregio meenemen.

15 **De heer Meij:** Is het dan niet zo dat er toch geld moet worden afgedragen als de woningen wel gepland staan maar een jaar later worden opgeleverd? Dan kun je niets wegstrepen tegen elkaar.

20 **Wethouder Den Boef:** Dat is een terechte opmerking. Het risico loopt door en de afdracht is tot 2010 een jaar later. Per saldo schiet je daar niets mee op.
Voorzitter, nog een onderwerp over hoe Woonvisie tracht te stimuleren dat ouderen gaan verhuizen. Men is een experiment begonnen om in een bepaalde wijk ouderen te stimuleren te gaan verhuizen. Persoonsgericht wordt er een initiatief genomen, waarbij aangeboden wordt te helpen met de verhuizing of te helpen bij het in de oorspronkelijke staat terug brengen van de woning of in de nieuwe woning bepaalde voorzieningen aan te brengen.
25 Het is vaak zo dat wat oudere mensen een zetje nodig hebben om over zo'n besluit heen te komen. Men bekijkt of deze mensen ook financieel kunnen worden geholpen. Dit is een experiment en als het goed gaat dan breiden wij het initiatief verder uit.
Voorzitter, dan de opmerking dat we op een eiland wonen, daarmee wil ik afsluiten. Alleen wonen we niet alleen op dat eiland.

30 **De voorzitter:** Ik zal als portefeuillehouder Veiligheid reageren, voordat wethouder De Koning zijn bijdrage levert.

35 Het heeft mij zeer verheugd dat in al uw algemene beschouwingen veiligheid de aandacht kreeg. Ik denk dat veiligheid van invloed is op het welbevinden van de bewoners om fijn te kunnen wonen. Wij hebben veiligheid hoog op de agenda staan.
Het kabinet heeft aangegeven dat de politie in de periode tot 2010, vijfhonderd extra wijkagenten zal inzetten in de buurten en wijken waarin je verwacht dat er sprake is van meer overlast. Maar, dat is nu niet het criterium waarop ze worden verdeeld over het land. Het
40 criterium is met name dat die steden die te maken hebben met extra groei extra wijkagenten krijgen toebedeeld, zoals Vinex-wijken. Dat betekent dat wij in onze regio minder extra wijkagenten krijgen dan je op basis van de zogenaamde Vogelaarwijken zou verwachten te krijgen.
In principe betekent dit dat wij er niet op vooruitgaan qua aantal buurtagenten, maar we gaan er ook niet op achteruit omdat we een aantal jaren geleden hebben geïnvesteerd in extra groei in
45 het aantal buurtagenten. Per saldo blijven wij gelijk tot groot genoegen van mij en mijn collega's.

50 De vraag uit een van uw bijdragen of Ridderkerk op basis van dit kabinetsbesluit meer buurtagenten krijgt, dat is niet het geval. Wij hebben op de situatie vorig jaar nog het regionaal verdeelmodel toegepast, hoe de verdeling moest zijn. Ook toen hebben wij voor elkaar gekregen dat hetzelfde aantal agenten in het Ridderkerkse team bleef bestaan. Dat is ook nu nog het geval.

Het wettelijk invoeren van een Integraal Veiligheidsplan is een van de afspraken tussen VNG en

het kabinet. Het invoeringsjaar en het kader zijn nog niet bekend.

Aan het verzoek van de CDA-fractie om te zijner tijd de kaders met u te bespreken en de contouren vast te leggen in een startnotitie willen wij uiteraard voldoen.

5 Met de voorstellen van een aantal van u om een aantal onderwerpen op de agenda van de stuurgroep Veilig een hogere prioriteit te geven dan de stuurgroep, neem ik mee naar de eerstvolgende vergadering van de stuurgroep Veilig. Uitbreiding van de stuurgroep is niet aan de orde. Alle verantwoordelijke disciplines die ik nodig heb om strategisch de agenda te kunnen bepalen zitten in de stuurgroep. We kunnen praktisch met elkaar werken.

10 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, op dit punt heb ik een vraag over de samenstelling van de stuurgroep, hoe breed of hoe smal. Ik begreep dat er inderdaad vertegenwoordigers van de gemeente zijn: burgemeester, gemeentesecretaris en de districtschef, officier van Justitie, brandweercommandant.

15 U ziet niet de voordelen van iemand in de stuurgroep op te nemen, die een expert op het gebied van veiligheid is en iets verder van het bestuurlijke niveau staat?

De voorzitter: We nodigen wel bijzondere disciplines uit voor maatregelen met betrekking tot de jeugdpreventie en veiligheid. Ik hoop dat dit u gerust stelt.

20 Dat de effectindicator boven gemiddeld is, reflecteert ons streven om alles wat samenhangt met veiligheid zodanig te verbeteren, dat de gemeente Ridderkerk in alle hoofdgroepen bovenaan in het rijtje van gemeentes staat.

Dat de grootste steden in ons gebied gemiddeld minder scoren hoef ik niet uit te leggen. Dat heeft te maken met de extra complexiteit van onze samenleving en de afstand tot het sterk stedelijke gebied.

25 **De heer den Ouden:** Voorzitter, als je op de verschillende hoofdgroepen die aangegeven zijn in het veiligheidsrapport de rangorde beziet, dan correspondeert dat in bijna alle gevallen 1 op 1 met de grootte van de gemeente en het aantal inwoners. Tegen de achtergrond dat we een bepaalde gemeentegrootte hebben, welke inspanning zou er dan geleverd kunnen worden om die samenhang te doorbreken en in de rangorde een stuk omlaag te gaan? Hiermee ga je dan bovengemiddeld weer een stuk omhoog. Dat lijkt mij een geweldige klus. Niet het uitspreken van de wenselijkheid maar hoe is die samenhang te doorbreken.

30 **De voorzitter:** Dat ligt eraan: ik ken heel kleine gemeenten in ons gebied, die in de periferie liggen, waar grote problemen zijn met de jeugd en veiligheid, jeugd en alcohol, alcohol gerelateerd geweld en drugsgebruik.

35 De inspanning moet je niet plegen in relatie tot je plek in de rangorde van gemeenten. Het ambitieniveau dat je zelf hebt, moet bepalend zijn om de positie op al die gebieden te verbeteren. Wij willen adequaat beleid ontwikkelen weliswaar samen met onze partners in het regionaal college, maar de oplossing zit hem vooral in de zaken die je zelf kunt aandragen.

40 **De heer Den Ouden:** In de doelstelling is het dan toch de rangorde, die bovengemiddeld verbeterd moet worden? Voor het meten van het meetpunt op de rangorde zullen wij echter van plaats moeten veranderen.

45 **De voorzitter:** Maar de positie in de rangorde is geen absoluut doel. Het doel is dat we een veilige gemeente worden. Een rangorde met indicatoren is alleen een heel handige meetlat, waarop we zelf kunnen volgen in hoeverre we er op vooruitgaan.

50 Na vanavond gaan we met de stuurgroep Veilig de agenda bepalen voor het volgende jaar, waarbij wij op een later tijdstip zeker met de raad van gedachten zullen wisselen.

Voor de verdere uitwerking van de invoering van het politiekeurmerk Veilig Wonen heeft het college ervoor gekozen zich eerst te richten op de bestaande particuliere woningen. Dat doen we samen met de gemeente Barendrecht. Albrandswaard en de gemeente Rozenburg gaan

daarin ook meedraaien. We gaan met name met Barendrecht samenwerken omdat men daar veel ervaring, kennis en vaardigheid heeft opgedaan met hun Vinex-wijk opdracht. We richten ons op de particuliere woningbezitters. Overigens is woningcorporatie Woonvisie ook al langer bezig met het keurmerk Veilig Wonen.

5

Wanneer mocht blijken dat we met het stimuleren van particuliere woningbezitters tot het toepassen van het keurmerk Veilig Wonen te weinig resultaat behalen, dan zullen we met u bekijken of het verstrekken van een stimuleringspremie nodig is. Het betrekken van het wijkoverleg komt pas aan de orde als activiteiten worden gestart voor het verkrijgen van de certificaten Veilig Complex of Veilige Woonomgeving. Enkele fracties zouden evenals het college graag zien dat buurtpreventieprojecten of vormen daarvan worden uitgebreid. We hebben allemaal het succes van Bolnes kunnen toejuichen. Het is nog niet gelukt om dit resultaat uit te rollen over de andere wijken omdat het resultaat afhankelijk is van de mate van sociale cohesie en de stijl van optreden van de burgers per wijk. Ik heb aangegeven bij de programmamonitor dat we samen met de politie zoeken naar moderne digitale middelen. In schriftelijke bijdragen heb ik gelezen over het tot stand brengen van een burgersnetwerk. Alle suggesties nemen we uiteraard mee om te bekijken of ze soelaas bieden. Wij hoeven niet vast te houden aan het buurtpreventiemodel zoals dat nu succesvol wordt toegepast in Bolnes. Er is zeker ruimte om een eigen invulling aan de communicatie tussen burgers samen met de politie te geven.

20

De heer Los: Voorzitter, wij hebben gevraagd in onze bijdrage of het college er iets in ziet om de burgers actief te benaderen. De promotor, de katalysator te zijn om iets vorm te geven dat nog onbekend dan wel onbemind is.

25

De voorzitter: Ik vind het een interessante gedachte dus ik neem hem graag mee. Als je kijkt naar de wijk Drievliet, dan zie je het bijzondere fenomeen dat er in het wijkoverleg veel enthousiasme voor is maar dat minder dan een handjevol mensen zich heeft gemeld voor deelname aan een buurtpreventieproject. Een nieuwe manier om participatie van de burgers te onderzoeken wil ik graag bekijken.

30

De heer Koppes: Ik weet dat, want ik ben een aantal keren op wijkbezoek geweest, maar ik heb ook in mijn kennissenkring in Drievliet /het Zand geïnformeerd of iemand iets weet van participatie in buurtpreventieprojecten, maar niemand weet er iets van. Vandaar onze suggestie om te bekijken of die bereidheid er bij mensen in Drievliet /Het Zand van boven de 18 jaar er wel is.

35

De voorzitter: Je hebt natuurlijk altijd te maken met het feit dat je niet alle mensen bereikt. Ik vind het de moeite waard om het nog eens te proberen op een andere actieve manier. Vraag me niet op welke manier, maar ik vind het een goede gedachte.

40

Over de ambulancedienstzorg hebben we in de allerlaatste commissievergadering uitgebreid gesproken. Dat blijft de aandacht houden. Het drukken en trekken leidt ertoe dat we in de goede richting gaan. Ik ben nog niet tevreden. Het college blijft zich inzetten op alle niveaus waar we invloed kunnen hebben om beweging in de zaak te krijgen. Er is aandacht in de regio en er is discussie om de aanrijdtijdnorm aan te passen. Daar zal ik mij dwars voor werpen, want anders zijn wij alle sturing op dit punt kwijt. Het preventief fouilleren hebben we vorig jaar ook besproken en ik heb toen gezegd dat we dit in Ridderkerk niet doen. We zijn geen Manhattan aan de Maas met de bijbehorende problemen. Dat betekent niet dat wij er blind voor zijn. Indien er zich ernstige situaties voordoen, dan is er altijd met de politie en het OM te overleggen om specifiek in te grijpen. Maar om nu al generiek maatregelen nemen voor preventief fouilleren, dat is voor Ridderkerk niet te verdedigen en ik zal dat niet bevorderen.

50

De VVD-fractie heeft de veiligheid op het water genoemd en dat is zeker een aandachtspunt voor uw college. Enige tijd geleden heb ik namens de burgemeesters van de oevergemeenten in ons gebied de minister van Verkeer en Waterstaat verzocht om voorzieningen te treffen voor een walradar. Want het blijkt dat het water ter hoogte van de gemeente Ridderkerk niet gedekt is door het walradarsysteem. Het ministerie geeft niet de gewenste prioriteit aan dit verzoek omdat er in de toekomst meer systemen komen voor het volgen van schepen.

5 De waterbussen en de Fast Ferry beschikken al over een dergelijk systeem. Dat was ook een grote zorg van ons omdat personenvervoer over water steeds meer toeneemt. Ambtelijk wordt er nog steeds gesproken en informatie uitgewisseld met Rijkswaterstaat. De discussie is wat mij

10 betreft nog niet helemaal afgerond.

Over de brandmelders op verzoek van de PvdA heeft wethouder Van den Berg al een reactie gegeven.

15 Er zijn vragen gesteld over de voorbereiding op de komende jaarwisseling. Er worden minimaal dezelfde maatregelen getroffen als het voorgaande jaar. Vorig jaar is intensief en zeer strategisch ingezet en ik heb begrepen uit het overleg met de politie dat dit jaar ook weer deze maatregelen ingezet worden.

20 Voor het feest in De Fakkel doen we dit jaar wel aanpassingen. Er was veel belangstelling onder de jeugd en wij willen dat ook ondersteunen, want dan hebben jongeren een plek om naar toe te gaan om te feesten. Wij werken aan uitbreidingen van de faciliteiten, zodat de jeugd niet buiten hoeft te wachten. Vorig jaar is de jaarwisseling goed verlopen op een klein incident na. Ik hoop dat ik dat zo mag zeggen. Met medewerking en oplettendheid van iedereen - ouders, winkeliers en zeker de jongeren zelf - verwacht ik dat het dit jaar weer feest zal zijn.

25 Er is een aantal vragen gesteld door enkele fracties met betrekking tot onze zorgen over de hennepsteelt. Door onze afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving wordt hard gewerkt aan een beleid voor de bestuurlijke aanpak van de hennepsteelt. Uitgangspunt is dat we op die manier slagvaardiger kunnen optreden door uitbreiding van bestaande participatie en

30 samenwerking tussen politie, Eneco en andere diensten om zaken meteen op te ruimen. De bedoeling is dat de gemeente, woningbouwvereniging, belastingdienst en onze IBZ, de Preventieafdeling van de brandweer aan deze samenwerking worden toegevoegd. De rol van de gemeente in deze samenwerking zal zijn om indien nodig bestuursdwang uit te oefenen en door feitelijk handelen de strafbare feiten te beëindigen. Dit betekent dat de gemeente aanwezig

35 is bij de ontmanteling, zij de aanwezige hennep in beslag neemt, afvoert en vernietigt en de kosten van deze handeling en voorbereidende handelingen direct verhaalt op de verdachten. Wat wij in de eerste plaats nodig hebben, is de bereidwilligheid van alle partijen om te willen samenwerken, zoals dat bij andere gemeenten in de regio ook plaatsvindt.

40 **De heer Japenga:** Voorzitter, dit gaat over oplossingen van problemen die er al zijn. De weg terug naar de oorzaak is een belangrijk aandachtspunt: waar komt het vandaan en is het daar dan niet te reguleren? Want alles wat hier binnenkomt, daar moeten wij zelf achteraan. Kunnen wij niet in overleg met de buurgemeenten meer alert zijn als mensen hier naar toe verhuizen?

45 **De voorzitter:** Wij kunnen hooguit rekening houden met de toenemende druk, dus wij zijn er aan gehouden om weerstand te bieden aan deze ontwikkeling. Wij moeten geen aantrekkelijk vestigingsgebied hebben voor deze jongens. Het vraagt om onze forse aandacht en wij hopen dat u ons hierin wilt steunen.

50 **De heer Onderdelinden:** Mijnheer Japenga, ziet u nog een relatie met uw motie Eneco of niet?

De voorzitter: Vast niet! Er is nog een vraag gesteld over de BAR-samenwerking, met name de bespreking van het document zoals dat naar de raad is gezonden. Ik heb begrepen dat wij het

in december op een van de raadsvergaderingen hebben staan. Wij lopen niet achter, want in de drie BAR-gemeenten is het vraagstuk in dezelfde periode aan de orde in de raden en de voorbereidende commissievergaderingen. Er zit geen of weinig verschil in de snelheid, waarmee dit vraagstuk wordt behandeld en alles gaat volgens de planning.

5 **De heer Onderdelinden:** In Barendrecht en de Albrandswaard is men er al mee bezig. En als je in de nota kijkt, staat er een aantal fasen genoemd met een tijdsplanning, dat al achter de rug zou moeten zijn. Het lijkt mij belangrijk om als gemeenten gelijk te blijven oplopen.

10 **De voorzitter:** Dat laatste is het geval. Ik heb nog een laatste mooie mededeling voor u. Ik heb zojuist De Combinatie gezien en daarin staat dat de gemeente gisteren een lange dag en een lange avond heeft besteed aan de meerjarenbegroting. Wij leven kennelijk in het verleden.

15 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, misschien kan de wethouder ook ingaan op wat er nog verder nadrukkelijk op de voorpagina wordt verwoord.

De voorzitter: Ik ben aan het eind van mijn bijdrage. Ik geef het woord aan wethouder De Koning.

20 **Wethouder De Koning:** Ik begin met de financiën, omdat ik daar gebleven was toen wethouder Zwiers aan zijn tweede termijn bezig was.

Ik begin met een vraag van de heer Den Ouden in zijn eerste schriftelijke termijn als het gaat over het vaststellen van de begroting in 2008 en het aannemen van het meerjarenbesluit 2009-2011. U hebt daar een punt bij. Ik ga het zo proberen uit te leggen, dat het begrepen kan worden. In de Gemeentewet is bepaald dat een ontwerpbegroting en een meerjarenraming aan de raad voorgelegd moeten worden door B en W. De Gemeentewet bepaalt vervolgens dat alleen de begroting door de raad wordt vastgesteld. Er staat niets vermeld over welk besluit de raad zou moeten aannemen over het meerjarenperspectief.

25 In de Gemeentewet is de status van de meerjarenraming aangegeven en daar staat dat de meerjarenraming de gevolgen bevat van de door de raad vastgestelde begroting, waaronder de lasten en baten van bestaand en nieuw beleid, van de beleidsprogramma's van die begroting.

U stelt de begroting vast en u confirmeert zich aan wat in de komende drie jaren daarna gebeurt, voor zover dat voortvloeit uit het vaststellen van die begroting. Strikt formeel is het zo, dat op het ontwerp-raadsbesluit staat dat de begroting 2008 wordt vastgesteld en dat de meerjarenraming 2009-2011 voor kennisgeving wordt aangeboden. De status van de begroting is een raadsbesluit, dat geeft een kader voor het in het begrotingsjaar uit te voeren beleid. In feite wordt het college gemachtigd om de begroting uit te voeren en de productenactiviteiten die genoemd zijn te realiseren. De status van een meerjarenraming is een raadsbesluit, waarin de raad de gevolgen van die activiteiten voor de begroting in de komende jaren aanvaardt. En tevens de richting aangeeft voor de komende jaren hoe in die vastgestelde begroting het evenwicht moet worden bewaard. Dat staat wel vast.

35 Strikt genomen hebt u een punt als u vraagt wat voor kennisgeving aannemen is, het is iets te vrijblijvend. Het is zuiverder als je stelt dat de raad niet voor kennisgeving het meerjarenperspectief aanneemt, maar instemt met de voorgenomen maatregelen. Dan is het een zuivere weergave. Ik stel voor die tekstweergave te hanteren, want dan weten we zeker dat we zuiver zijn.

40 **De heer Den Ouden bij interruptie:** Dank u wel voor uw college, maar ik hecht er toch wel aan om 'kennisnemen van' te laten staan omdat dat aansluit bij een goed gebruik wat wij tot nu toe hadden. Ik wil graag reflecteren en het houden bij de casus die in onze schriftelijke bijdrage genoemd is naast de andere punten in de begroting die genoemd zijn. U stelt terecht dat wij de begroting vaststellen en de consequenties daarvan voor de komende jaren. Het voorbeeld is de

€200.000,- voor wijkbudgetten, die wij vorig jaar hebben vastgesteld met slechts het voornemen er dit jaar weer €20.000,- bij te doen. Het is tegen deze achtergrond van verplichtingen voor de komende jaren, dat die €200.000,- expliciet in het meerjarenperspectief moeten komen en dat we nu over die resterende €20.000,- een besluit moeten nemen. Je stelt de begroting vast voor een jaar en wat daar uit voortvloeit in de komende jaren. En wat wij vorig jaar in beeld hadden om er extra bij te doen, daar is geen besluitvorming over.

Waarom vind ik dat zo belangrijk? Als het zo is dat er rekening gehouden is met bijvoorbeeld de exploitatielasten van het zwembad, dan kunnen we gewoon nog besluitvormend bezig zijn. Dat betekent niet dat het voor volgend jaar aangemerkt kan worden als staand beleid, want we hebben nu alleen de jaarschijf 2008 vast te stellen en daar staan geen exploitatielasten van het zwembad in opgenomen. Zo is het ook met een aantal andere zaken en duidelijkheid daarover is belangrijk voor de besluitvorming.

Wethouder De Koning: Het is juist dat u als raad de begroting voor 2008 vaststelt en zich confirmeert aan de gevolgen voor de begroting 2009-2011. Heb je een situatie zoals het voorbeeld van het zwembad wat pas na 2008 gaat spelen, dan doe je niet meer dan een richting aangeven. U geeft richting aan voor de komende drie jaren. In de Gemeentewet staat wel dat wij een evenwichtig beleid moeten voeren. De provincie als toezichthouder eist van ons dat zij alleen maar goedkeuring geeft als wij een evenwichtige begroting weten te presenteren zonder gebruik te maken van de reserves. Dus zo vrijblijvend is het niet. Vrijblijvendheid zit meer in het woord kennismaken. Het instemmen met de voorgenomen maatregelen sluit meer aan bij de werkelijkheid, zoals in de Gemeentewet is bedoeld en de provincie het uitlegt.

De heer Onderdelinden: Dat is de vraag of deze uitleg aansluit bij het standpunt van de heer Den Ouden. Evenwicht in de begroting hebt u nog genoemd. Bedoelt u daarmee een bandbreedte van plus of min €1 miljoen voor de begroting 2009-2011?

Wethouder De Koning: Ik ga niet mee in bandbreedte van de begroting, de toezichthouder eist evenwicht in de begroting en dat betekent: een positief saldo op de balans en vanaf 2010-2011 zonder gebruikmaking van de reserves. Dat is evenwicht zoals de toezichthouder dat uitlegt en wat in de Gemeentewet staat en daar is geen spel tussen te krijgen.

Dan komen wij te praten over het parkeertarief. Het tarief, kijkend naar alle kosten die we maken voor parkeren, gaat verder dan alle openbare parkeerplekken. Dan hebben wij ook te maken met de parkeergarage onder dit gemeentehuis. Wij hebben moeten vaststellen dat de opbrengsten achterblijven bij de ramingen die wij hebben gemaakt. De kosten van €1,- per uur worden niet eens helemaal berekend. Wij nemen het wel mee en het wordt verrekend met de rest in het meerjarenperspectief. Eenvoudigweg omdat we op korte termijn niet zien dat de ramingen zoals ze oorspronkelijk zijn gemaakt ineens wel worden gehaald. Hetgeen niet wegneemt dat je als gemeente altijd actief moet blijven in de zorg van dat gebruik, dat de opbrengst meer wordt. Het tarief is bijna kostendekkend. Een kostendekkend tarief zou moeten gelden voor alle tarieven. Als de tarieven meestijgen met de inflatie, dan heb je de discussie niet meer want dan zie je het tarief elk jaar keurig meestijgen. Ik doe hier nu geen voorstel voor deze oplossing op de langere termijn, omdat het technisch moeilijk is uit te voeren.

We hebben uitgerekend wat de lokale lastenstijging zou zijn van de kosten van de afvalstoffenheffing als het nieuwe gepresenteerde voorstel van het college voor het verhogen van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in 2008 wordt ingevoerd, wat voor gevolgen dat heeft voor de lokale lastenverhoging. We zitten dan rond 9% en zeker onder de 10% die mevrouw Ripmeester als belangrijk criterium aangaf.

In antwoord op een opmerking van de heer Den Ouden, dat er winsten zijn gemaakt uit de AVR-aandelen en die winsten zouden kunnen terugvloeien in een minder hoog tarief: ik heb al uitgelegd dat in het tarief van de afvalstoffenheffing tot 2008 een stukje extra AVR-dividend zat.

Dat dividend hebben wij niet meer, ook als wij die aandelen nog wel zouden hebben. Wat niet weg is, is uw wens dat uit de opbrengst van de AVR-aandelen het tarief van de afvalstoffenheffing minder hoog zou kunnen zijn. Dat je dan een eerder genomen raadsbesluit gaat terugdraaien, namelijk dat de opbrengst van de AVR-aandelen wordt gebruikt voor het strategisch investeringsbudget. Dat besluit is vorig jaar door de raad genomen. Wat je dan gaat doen, is incidenteel geld gebruiken voor een structurele dekking en dat lijkt mij economisch gezien niet goed.

De heer Den Ouden: Om maar direct aan te sluiten bij dat laatste, het gaat niet om een structurele dekking, want wij sluiten precies aan bij de dekking vanaf 2011 en de tarieven zoals die in het raadsvoorstel staan, waarbij wij ervan uitgaan dat die kostendekkend zijn. Het gaat juist om de incidentele situatie dat er kennelijk in de komende jaren een soort van hobbel genomen moet worden. Wij hebben vorig jaar al kanttekeningen geplaatst bij het aanwenden van de volledige opbrengst van de AVR-aandelen voor het strategische investeringsbudget, omdat wij vinden dat die opbrengsten benut kunnen worden voor het nemen van de hobbel. De discussie ligt breder in het land, want als nutsbedrijven renderen dan is dat een winst die komt van de klanten van de nutsbedrijven. En zij betalen de tarieven, dus als dat terugvloeit in de vorm van dividend is dat een goede zaak. Ook als nu het aandelenkapitaal gebruikt kan worden om deze incidentele hobbel te slechten.

Wethouder De Koning: Ten aanzien van nutsbedrijven en het gebruik van dividendopbrengsten en het wel of niet verwerken van tarieven, zie je verschillende dingen. Bij Oasen zie je dat zij proberen om de winst zo laag mogelijk te houden met als sluitpost om het tarief zo laag mogelijk te laten zijn. Eneco doet dat bijvoorbeeld niet. Er zijn verschillende mogelijkheden om ermee om te gaan.

De heer Den Ouden: Voor zover je invloed kunt uitoefenen op die keuze, dan willen wij zoveel mogelijk van die opbrengsten nemen, als dat terugvloeit naar je inwoners. Dan is dat een juiste toepassing.

De heer Japenga: De raad heeft vorig jaar besloten dat wij de opbrengsten van de AVR-aandelen zouden storten in het strategische investeringsbudget. De SGP heeft opmerkingen gemaakt, maar er is op dat moment wel consensus bereikt. De discussie wordt weer overgedaan.

De heer Onderdelinden: Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Tot voor kort was het dividend een substantieel onderdeel van het tarief. De tarieven moeten stijgen omdat we het dividend uit de tarieven halen omdat wij de aandelen contant gemaakt hebben en de opbrengsten in het SIB (strategisch investeringsbudget) zijn gestort. Met dat geld gaan wij nu andere leuke dingen doen in overleg met de raad. Omdat wij nu geld tekort komen in de tarieven gaan wij maar weer geld bij de burgers weghalen.

Wethouder De Koning: Ik vrees dat ik het beeld iets moet bijstellen. Het dividend is gewoon gestopt vanaf 2008. Ook als de aandelen nog in de kluis zouden liggen, zou er geen extra dividend meer worden uitgekeerd.

De heer Onderdelinden: De aandelen zijn verkocht, dus wordt er geen dividend verstrekt.

Wethouder De Koning: Zelfs al zouden we de aandelen nog in de kast hebben liggen, ook dan zou dat extra dividend dat vijf jaar lang werd uitgekeerd zijn gestopt in 2008. Wij zouden exact dezelfde discussie hebben gevoerd over een stijging van de afvalstoffenheffing tarief omdat dat extra dividend niet meer in het tarief opgenomen is. De verkoop van de AVR-aandelen heeft daar niets mee te maken.

De heer Japenga: Wiens keuze was het om het extra dividend te stoppen?

5 **Wethouder De Koning:** Dat was een keuze van de gemeenteraad in 2003. Nogmaals, mijnheer Den Ouden, als u voorstelt dat u een deel van de opbrengsten van de verkoop van de AVR-aandelen wilt gebruiken voor de demping van de afvalstoffentarieven, maakt u twee vergissingen. En ook al is het maar voor drie jaar, u gebruikt structureel geld voor een incidenteel doel. Dat moeten wij niet willen doen. Daarbij komt u terug op een besluit dat deze raad vorig jaar heeft genomen. Wij volgen het raadsbesluit en dat voeren wij uit. Vandaar ook
10 ons voorstel om niet aan de afvalstoffenheffing te gaan zitten maar het rioolrecht aan te pakken, omdat we daar hier vanavond wel invloed op uit kunnen oefenen en beleid kunnen maken.

De heer Den Ouden: De reden om de tarieven van de afvalstoffenheffing te dempen is voorgesteld omdat het voor de inwoners meer substantieel is dan de rioolrechtenheffing, dat in absolute zin een veel lager bedrag is. Ik vind het aanwenden van structureel geld voor een beperkte periode van drie jaar een incident op zich zonder structurele gevolgen voor de periode na 2011.

20 **Wethouder De Koning:** Dat is een technisch economische definitie waar wij geen discussie over kunnen hebben. Alles wat je gebruikt, al is het maar voor een jaar, is structureel. Ik waag het te betwijfelen of de inwoners meer gevoelig zijn voor een hoger tarief op de afvalstoffenheffing dan de rioolrecht heffing als de aanslag een totaalbedrag laat zien inclusief ozb (onroerende zaakbelasting) en dergelijke. Als criterium voor het maken van beleid is die verschuiving niet uw sterkste argument.

25 **De heer Den Ouden:** Concreet hebben wij het volgens ons amendement voor het tarief van de afvalstoffenheffing in verhouding tot het raadsvoorstel, gemiddeld over een bedrag van € 16,-. En ik denk dat het verschil bij de rioolrechtbelasting duidelijk minder is.

30 **Wethouder De Koning:** Nou, dat scheelt wel iets, want het amendement dat u hebt ingediend, heeft een nadelig effect op de begroting 2008 van € 350.000,- en dat loopt op in 2009 naar € 470.000,-. Kijk je alleen naar het rioolrecht dan kom je op een verschil van € 290.000,- tussen het nieuwe en het oude raadsvoorstel. Maar die € 290.000,- komt niet in de exploitatie maar wordt van de egalisatiefondsen afgehaald waarmee wij vervolgens gaan werken aan het rioleringsplan begin volgend jaar. Uw amendement kost heel veel geld.

35 **De heer Den Ouden:** Dat klopt, maar het komt geheel ten goede aan onze inwoners.

40 **Wethouder De Koning:** Ik nodig u dan van harte uit om de gaten te komen dichten. Want wat u nu voorstelt is financieel onevenwichtig.

De heer Den Ouden: Het strategische investeringsbudget biedt daar de ruimte voor.

45 **Wethouder De Koning:** Dat kunt u vinden, maar de raad heeft daarover een ander besluit genomen. U zult eerst de raad ervan moeten overtuigen dat er anders met het strategische investeringsbudget moet worden omgegaan. Tot die tijd geldt wat ik zeg.

50 **De heer Onderdelinden:** Het tarief eerst omhoog en dan in de loop der jaren weer laten zakken, is dat niet heel simpel te voorkomen met een meer geleidelijke stijging in lijn met de inkomensstijging van de inwoners? Want nu is het zo van stijgen, stijgen, stijgen en dan gaan we weer dalen. Dat lijkt mij moeilijk uit te leggen aan de inwoners.

Wethouder De Koning: Het is natuurlijk wel uit te leggen omdat het heeft te maken met de

5 kosten die je maakt en die je verwerkt in je tarief. Dat heeft niet te maken met het netwerk, want we hebben onderhandeld tot op € 1,- per huishouden. Het heeft wel te maken met het bekostigen van de ondergrondse inzameling, daar zitten kosten in die je in het eerste jaar harder hebt dan het jaar daarna. Dat speelt mee. Dat heb je met een kostendekkend tarief, dat vind ik volstrekt te verdedigen, want je laat aan de inwoners zien dat je extra kosten maakt voor
10 betere faciliteiten.

10 **Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, ik wil nog even terugkomen op wat de wethouder net zei over het verhogen van de tarieven en het verkopen van de aandelen, dat het niet van invloed zou zijn op de tarieven. Maar op pagina 65 schrijft u dat de verhoging van de tarieven van de afvalstoffenheffing samenhangt met het vervallen van het dividend. U zet ons wel op het verkeerde been.

15 **Wethouder De Koning:** Het vervallen van het dividend heeft alles te maken met het tarief. Maar het tarief heeft niets te maken met het verkopen van de aandelen.

Voorzitter, het college benadrukt dus nogmaals ons voorstel om de lokale lasten tot onder de 10% te beperken, met als doel kostendekkende tarieven te hanteren en gebruik het rioolrecht om te dempen in het totaal van de aanslag.

20 Ik ga verder met nog een enkele financieel-technische opmerking over het openluchtzwembad. De heer Japenga heeft gevraagd of het amendement om de bedragen nu uit het meerjarenperspectief te halen, tot uitstel leidt voor de aanleg van het zwembad, mocht het nog nodig zijn. Het antwoord daarop is nee. Het is uitsluitend een financiële werkwijze.

25 **De heer Japenga:** Dan zijn wij helemaal gerustgesteld en hopen op opening van het zwembad in 2009.

Wethouder De Koning: Voorzitter, volgens mij ben ik door de financiële kant heen.

30 **De voorzitter:** Misschien dat u nog even kunt reageren op het voorliggende amendement van de PvdA inzake het financieel dekkingsplan. Vooraf nog even mevrouw Ripmeester.

35 **Mevrouw Ripmeester:** Wij hebben een financieel dekkingsplan opgesteld omdat wij zorgen hadden over de voorstellen waarbij weinig onderbouwing was. We hebben nu gekeken naar de bezuinigingen en welke direct betrekking hebben op de organisatie hebben wij laten staan. We hebben gekeken met hoeveel geld we het nieuw voorgestelde beleid kunnen financieren. Voor het nieuwe beleid hebben wij gekeken naar de directe invloed op mensen en wat betrekking heeft op stenen.

40 We hebben geen inhoudelijk oordeel over welk onderdeel van nieuw beleid dat voorgesteld werd. Wij zijn niet tegen de restauratie van de toren van de Singelkerk, dat kunt u er niet uit lezen. Wij hebben voor deze indeling gekozen omdat wij vinden dat mensen voor stenen behoren te gaan en omdat wij dachten dat er weinig geld was. Op dit moment denk ik dat ons dekkingsvoorstel het niet haalt. Wij hebben willen laten zien dat wij meedenken. Ik wil wel een aantal zaken los naar voren brengen. Dat zijn: de bezuiniging op de kinderboerderij en het
45 milieubeleid en het bewegingsonderwijs. Wij brengen deze drie punten naar voren omdat wij ons toch conformeren aan de toekomst en wij onze bezwaren tegen deze bezuinigingen bij mondeling amendement willen voorleggen.

50 **De voorzitter:** Dat kan bij de stemverklaring. Wethouder De Koning.

Wethouder De Koning: Voorzitter, ik heb naar het voorstel gekeken. Ik wil een compliment aan de fractie geven voor het werk dat hierin gestopt is, want u bent heel ver gekomen. Met dank aan de financiële afdeling.

Verkeer en vervoer: De module "Langzaam Verkeer" staat gepland voor het voorjaar van 2008. Wij hebben alles in ons om dat te willen halen en de druk daartoe is na vandaag alleen maar toegenomen. De heer Van Houcke heeft nog een enkel woord gesproken over de vervuilende vrachtwagens in het centrum. We moeten eerst kijken wat we daarmee gaan doen, het is een redelijk onontgonnen gebied. Dat moet ook passen. We gaan dat onderzoeken of dat echt nut heeft. We gaan ermee aan de gang maar ik kan mij niet vastleggen wanneer en hoe dat uitgevoerd moet worden.

De busconcessies is een technisch verhaal. De heer Van der Spoel heeft daar opmerkingen over gemaakt en Ridderkerks Belang heeft gevraagd hoe het met de busconcessies is gesteld. Het is zo dat voor een groot bedrag de busconcessies in de hele regio Europees moeten worden aanbesteed. De Europese commissie heeft vervolgens gezegd dat het mogelijk is om daarop uitzonderingen te maken juist in de vorm van stedelijk vervoer. Toen is PvdA-Kamerlid de heer Roefs met een motie gekomen en die is door de Kamer aangenomen. De motie houdt in dat de vier grote vervoersautoriteiten de mogelijkheid hebben om niet Europees aan te besteden maar zogenaamd in te besteden. Dat betekent dat de vervoersconcessie kan worden gegund aan een bedrijf. De gemeente Rotterdam wil hier gebruik van maken en wil de concessie gunnen aan de RET.

Dat is vorige maand in de Vervoerscommissie behandeld, waarbij de grotere steden meer aan inbesteden dachten en de kleinere gemeenten meer dachten aan Europees aanbesteden. Laat de marktwerking ervoor zorgen dat de passagiers goedkoper reizen. Het dagelijks bestuur van de stadsregio neemt daar later nog een besluit over. Ik weet niet of er nog in de regiораad over gepraat wordt maar dit is de status op dit moment. Wij weten niet of het voorstel het zal halen.

Kijkend naar onze eigen busconcessie Jan Luykenstraat, Geerlaan en Vondellaan. In 2008 is er een nieuwe busconcessie. Het plan van aanpak over de uitvoering van de lijnen blijft voorzien in deze buslijnen. Ridderkerk heeft daar ingebracht de Jan Luykenstraat-route te vervangen door de Geerlaan/Vondellaan-route en de voor- en nadelen daarvan op een rijtje te zetten. Wij hebben de toezegging van de stadsregio dat daar serieus naar wordt gekeken op ambtelijk niveau. Aan uw motie, mijnheer Dijkhuizen, wordt hard gewerkt maar de marges zijn smal.

De 80 km-zone: de heer Van der Spoel verzocht ons hieraan te blijven werken. Dat doen we ook. Het gaat eigenlijk op dezelfde manier in de regiocommissie. Er komt een evaluatie van de huidige maatregelen in en om Rotterdam. Ridderkerk heeft deze evaluatie in de regiocommissie bepleit, zodanig dat een uitbreiding van de maatregelen een mogelijkheid zou zijn.

In het verlengde daarvan hebt u gevraagd naar de draconische maatregelen voor het terugdringen van het sluipverkeer. Vraag me niet wat we precies gaan doen, maar we willen graag bereiken dat Ridderkerk een goede verkeersontsluiting kent.

Mevrouw Ripmeester: Ik wil nog even terug naar de busconcessies, de marges en het traject dat wordt gevolgd. Ik zou dat graag willen bespreken in de commissie Samen/ wonen of Samen leven.

Wethouder De Koning: Als u dat op de agenda wilt zetten en de commissie wil dat bespreken, dan doen wij dat uiteraard.

De heer Japenga: Nog even over het begrip in-besteden. Hebben we daar enige invloed op?

Wethouder De Koning: De stadsregio is de vervoersautoriteit en kan hierover een besluit nemen. Ik weet niet of de regiораad of het dagelijkse bestuur advies moet vragen aan de regiocommissie, waar alle wethouders Verkeer en Vervoer in zitten. Wij zijn daar ook in

vertegenwoordigd en wij geven een advies aan het dagelijks bestuur, eventueel gaat het daarna naar de regiораad waar een definitieve beslissing wordt genomen.

5 Voorzitter, ik heb nog een punt staan over de Waaldijk, waar de heer Los een opmerking over wil maken. Het eerste stuk Rijksstraatweg is afgerond, dat ziet er goed uit. Het tweede deel staat te gebeuren in het voorjaar na 1 april 2008, inclusief de rotonde waar u straks hopelijk over gaat besluiten. Ten aanzien van de Waaldijk moet vermeld worden dat er bouwverkeer is omdat men nog bezig is. De reconstructie van de Waaldijk wordt afgemaakt zodra men klaar is met de bouwwerkzaamheden langs de Waaldijk.

10 **De heer Van Houcke:** Ik heb de indruk dat de wethouder zijn betoog gaat afronden, en ik heb een ding niet gehoord. Ik heb een amendement ingediend over de capaciteitsproblemen. Er is een capaciteitsprobleem met betrekking tot het ouderenbeleid. Doelstellingen kunnen niet worden uitgevoerd omdat er niet voldoende capaciteit is. Wij kunnen onze doelen met het
15 ouderenbeleid bereiken als er geen capaciteitsprobleem is. Ik stel vast dat er kennelijk een onevenwichtigheid zit in de capaciteit en het ambitieniveau. Wij hebben daar twee jaar geleden ook over gediscussieerd. Ik wil eigenlijk van u horen dat er geen capaciteitsproblemen zijn. Die onevenwichtigheid die er kennelijk is, wil ik helder hebben. Ik wil de situatie voorkomen dat u bij de raad moet komen met de mededeling dat u het niet voor elkaar krijgt. In de lijn van
20 wethouder Zwiers doordenkend, denk ik dat er een heldere uitspraak moet komen en die heb ik gemist. Wellicht dat het antwoord van wethouder de Koning zou moeten zijn.

Wethouder De Koning: Ik betrek dit even op verkeer, want dat is mijn portefeuille. Dat kan tot capaciteitsproblemen leiden. Het is wel zo dat we heel veel ambities hebben, en als
25 hieruit blijkt dat we werkzaamheden niet kunnen uitvoeren, dan ziet u dat als raad. Wij streven naar de evenwichtige uitvoering van het beleid en wij doen er alles aan om de werkzaamheden uitgevoerd te krijgen. Wij proberen het ambitieniveau dicht te leggen bij de beschikbare capaciteit.

30 **Wethouder Zwiers:** Ik heb vanmorgen ook gezegd dat de capaciteit er is om de begroting die nu voorligt uit te voeren. Op het moment dat er zaken bij gefietst moeten worden, komen wij in de problemen. Zoals de begroting nu voorligt, is er capaciteit om het uit te voeren

De heer van Houcke: Daar heb ik goed nota van genomen, voorzitter. Dank u wel.

35 **De heer Los:** Ik heb nog een schriftelijke vraag openstaan. Het gaat erom dat er sprake is van dubbele huur die aan Woonvisie moet worden betaald. Krijgen de huurders bij huurgewenning een sigaar uit eigen doos aangeboden? De vraag is
40 eigenlijk hoeveel huurders in aanmerking komen voor huurgewenning en wat het totale bedrag is volgens deze berekening dat aan huurgewenning moet worden uitgekeerd.

Wethouder De Koning: Het is eigenlijk zo dat huurgewenning sinds kort van start is gegaan. Wij hebben met Woonvisie afgesproken dat wij ieder half jaar een evaluatiemoment hebben. De
45 eerste evaluatie staat gepland voor medio 2008. We hebben afgesproken de raad hiervan op de hoogte te houden.

De heer Den Ouden: Wij hadden in onze schriftelijke termijn nadrukkelijk gevraagd om alle bijdragen en adviezen van de inwoners over de trampluss. Hoe wordt het resultaat gecommuniceerd naar de raad? Wellicht kan de wethouder ook ingaan op het nieuws in "De
50 Combinatie", waarin het tracé genoemd wordt waarmee het college de boer op is gegaan. Waarbij het tracé geen genade kan vinden in de ogen van de vervoersautoriteit.

De voorzitter: Ik denk dat we moeten voorkomen dat we nu die discussie doen, omdat daar

een traject voor is uitgezet met uw raad.

5 **Wethouder De Koning:** Het is juist dat de SGP een vraag heeft gesteld over communicatie, alle bijdragen die zijn binnengekomen. Alle binnengekomen reacties en brieven zijn rechtstreeks beantwoord en gestuurd aan de betrokkenen. Dat is allemaal samengevoegd in drie ordners die ter inzage worden gelegd bij de griffie. Er komt een samenvatting van alle
10 bijeenkomsten die geweest zijn: de vijf wijkbijeenkomsten en de plenaire bijeenkomst in de Hofzaal. De samenvatting van de reacties wordt gevoegd bij het raadsvoorstel dat u gaat ontvangen. Het college stelt dit voorstel naar de raad vast op 27 november aanstaande. Dank u wel.

15 **De heer Den Ouden:** Er was door ons ook nadrukkelijk aangegeven in de schriftelijke bijdrage in de algemene beschouwingen dat ons ook een financieel overzicht toegezegd was dat ons voor 8 november zou bereiken. Wij hebben nog niets ontvangen en dat maakt het voor ons lastig om het vervolgtraject van deze begrotingsbehandeling te vervolgen.

Wethouder Zwiers: Het is er niet en daar zult u het mee moeten doen op dit moment.

20 **De heer Den Ouden:** Laat ik dat nou toch vermoed hebben.

De voorzitter: Wethouder De Koning, kunt u aangeven of u amendement 37, inzake het financieel dekkingsplan van de PvdA adviseert over te nemen of ontraadt?

25 **Mevrouw Ripmeester:** Wij trekken het amendement in, maar wij willen de eerder genoemde onderdelen er uitlichten en daarover een stemverklaring afleggen.

30 **De heer Dijkhuizen:** Namens Ridderkerks Belang trekken wij ook een amendement in (motie 24). Het amendement over de hondenbelasting als doelbelasting. Wij tekenen mee met de nieuwe motie van de VVD, motie 60.

35 **De heer Koppes:** Voorzitter, wij dienen nog een motie in over gratis vervoer voor 65+'ers met het verzoek aan het college om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn gratis openbaar vervoer voor deze mensen mogelijk te maken. Wij zijn benieuwd waarom de wethouder dat niet wil overnemen.

40 **Wethouder De Koning:** Het college neemt de motie niet over. Over gratis busvervoer lopen diverse theorieën. Het is waar dat de buurtbus 50% meer passagiers vervoert, maar het aantal passagiers is nog steeds onvoldoende. Het percentage is een relatief getal en het is de vraag waar dat cijfer naar toe gaat. In het algemeen is gratis busvervoer een ervaring geweest waar
45 nog niet veel ervaring mee is opgedaan. In Krimpen aan de IJssel heeft een gratis openbaarvervoersbus gereden toen de Algerabrug gerenoveerd werd. De uitkomsten van de evaluatie waren niet zo bemoedigend omdat zowel het autoverkeer als het aantal buspassagiers was toegenomen. Na afloop van de proef bleef maar 10% van de nieuwe passagiers de bus gebruiken. Inmiddels is een proef in Rotterdam bijna afgerond.

50 **De heer Koppes:** In de gemeenteraad van Rotterdam is een voorstel gedaan om de proef te verlengen. In meer gemeenten in Nederland lopen proeven van gratis openbaar vervoer voor 65+'ers in de daluren en in het weekeinde. In Zuid-Limburg in de gemeente Parkstad verloopt de proef zeer goed.

Wethouder De Koning: In de regiocommissie is dit onderwerp ook aan de orde geweest. Ridderkerk heeft aangegeven best mee te willen doen aan een proefproject. Maar de vervoersautoriteit beslist waar de proef gehouden wordt. De proef wordt hier dicht in de buurt

gehouden en met een jaar verlengd. Ik stel voor om de uitkomst van de proef scherp in de gaten te houden en verder nu af te wachten wat de resultaten zullen zijn. Wellicht kunnen wij dan concreet zeggen: heeft het nut en werkt dit? Dat weten wij nu nog niet.

5 **De heer Koppes:** Wanneer weten wij dat dan?

Wethouder De Koning: Wij weten dat als de proef is afgelopen en tussentijds komen er evaluaties stel ik mij zo voor. Daarom ontraadt het college op dit moment deze motie.

10 **De heer Onderdelinden:** Bij motie 25 wilde ik nog een woord wijzigen.

De voorzitter: Dat komt na de schorsing aan de orde.

15 **De heer Japenga:** Ik heb nog enkele vragen aan wethouder Zwiers over onze moties en het eventueel doorzetten van onze moties.

De voorzitter: Dat is wel handig. Geldt dat nog voor andere fracties? Neen.

20 **De heer Japenga:** De vraag aan de wethouder is verwoord in motie 52 over het vooruitbetalen van de energierekening. U gaf aan dat er al gesproken wordt met de energieaanbieders. Onze vraag is of dat gaat over dit onderwerp: het vooruitbetalen van de energienota van Eneco in Ridderkerk.

25 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, ten aanzien van het vooruitbetalen van energie is mij bekend dat er in het land experimenten zijn met prepaid oplossingen. Als de proeven een succes zijn, worden ze op grote schaal toegepast.

30 **De heer Japenga:** Dat wisten wij, maar probeert de gemeente Ridderkerk om dat systeem hier concreet naar toe te halen? Als dat zo is, laten wij de motie vallen en als dat niet zo is dan handhaven we de motie.

35 **Wethouder Den Boef:** Ik wil dat zeker uitdragen om dat systeem ook in Ridderkerk ingevoerd te krijgen, maar ik heb begrepen dat de grote steden het eerst aan de beurt zijn omdat daar de problemen het grootst zijn.

40 **De heer Japenga:** Dan handhaven wij de motie. Dan hebben wij nog een motie over laaggeletterdheid. Wij hoorden wethouder Zwiers zeggen: dat doen wij al. Ook dat vinden wij een beetje mager. Neemt u het thema van laaggeletterdheid op in de nota Armoedebeleid die eraan zit te komen en maakt het daar een substantieel deel van uit?

45 **Wethouder Zwiers:** Het antwoord is dat wij het onderwerp onderbrengen in de WMO-nota en daar gaan we er de aandacht aan besteden die het nodig heeft.

50 **De heer Japenga:** Ik handhaaf de motie.
Nog een vraag over amendement 28. Het bevreemdt ons dat eerst een bezuiniging wordt ingeboekt van € 100.000,- en dat zo snel er een amendement over wordt ingediend, het amendement wordt overgenomen. Dat bevreemdt ons. Kunt u dat uitleggen? Het college had dat toch in beeld kunnen hebben en deze bezuiniging niet als zodanig kunnen accepteren. Kunt u daar nog iets nader op toe lichten?

Wethouder Zwiers: Heel graag. Omdat binnen de organisatie is gekeken of we kunnen meedoen aan een bezuiniging en daar is dit toen gevonden, maar dat gaat ten koste van enige opleidingstrajecten. Als de raad in meerderheid gaat zeggen dat hij dat onverstandig vindt, want

de opleidingstrajecten moeten in beeld blijven, dan is het voor dit college niet zo moeilijk om te zeggen die koppen wij in en zeggen we dank u wel.

5 **Mevrouw Ripmeester:** Nog een paar opmerkingen over onze motie over de woonlastendruk, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Als wij het voorstel volgen van het college, zijn wij hiermee weer terug bij een woonlastendruk van maximaal 10 %. Ons oude standpunt wordt hiermee gehonoreerd en daarom trekken we amendement 36 in.

10 **Mevrouw Nooijen:** Voorzitter, dat geldt ook voor het amendement van LS over de woonlasten en de afvalstoffenheffing. Nummer 21. Wij gaan akkoord als de woonlastendruk niet boven de 10 % stijgt.

15 **De heer van der Spoel:** Wil de PvdA straks nog even aangeven welke onderdelen zij wil handhaven en wat de financiële consequenties daarvan zijn?

20 **Mevrouw Ripmeester:** Wij willen in ieder geval een lans breken. We zijn erop tegen te bezuinigen op de kinderboerderij, het milieubeleid en wij zijn er ook op tegen om op voorhand op het bewegingsonderwijs te bezuinigen met een gymnastiekzaal. Als raad hadden wij ons uitgesproken dat wij daar veel belang aan hechten. Ons alternatieve dekkingsplan trekken wij in en wij brengen de drie genoemde onderwerpen als losse amendementen in stemming.

25 **De voorzitter:** De PvdA legt hierover een stemverklaring af. In de schorsing moet u nog even duidelijk nagaan welke moties u handhaaft en welke u intrekt of welke onderdelen u in stemming wilt brengen. Dames en heren, wij schorsen tot 21.55 uur.

[Schorsing]

30 **De voorzitter:** Dames en heren, de laatste ronde in deze begrotingsvergadering. De stemming over de moties en amendementen en het voorstel over de begroting. Per motie of amendement hebt u desgewenst de mogelijkheid om een stemverklaring af te leggen. Ik stel u voor dat ik straks nog even met u inventariseer wat eventueel ingetrokken is, of er nog wijzigingen nodig zijn en bij de stemming over de amendementen stel ik voor om amendement 31 als allerlaatste aan de orde te stellen. Ook na de mondelinge amendementen die ik straks bij u in beeld zal brengen.

35 Ik vraag de fractievoorzitters als woordvoerder op te willen treden, tenzij een van u hoofdelijke stemming wenst. Maar dan vraagt u om dat aan te geven. Dat is akkoord?

40 Zijn er amendementen die worden ingetrokken, buiten de eerder besproken amendementen? Dat is niet het geval.
Zijn er wijzigingen?

De heer Onderdelinden: Amendement 25. Onderaan bij d. Eén woordje. Bij voorbeeld bij winkelstrips, zoals zeker het Colijnplein. Daaraan hebben wij een woordje toegevoegd.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. Nog andere wijzigingen? Dat is niet het geval.
Er zijn mondelinge amendementen ingediend door het CDA over de kunstroute: het optrekken van de subsidie van € 1250,- naar € 2500,- (amendement 40) en door de PvdA zijn mondelinge amendementen ingediend over dekkingsvoorstel nummer 3, kinderboerderij, 9 lage lasten uitvoering milieubeleid en nummer 11 over het bewegingsonderwijs. Deze voegen we er achter
50 aan.

Dan de stemming over de amendementen.

	Amendement 20 van LS over zelfredzaamheid	unaniem gesteund
	Amendement 21	ingetrokken
	Amendement 22 van LS over verhoging marktgelden	verworpen
	Amendement 23 van RB over fouilleren	verworpen
5	Amendement 24	ingetrokken
	Amendement 25 van het CDA over herstructurering:	unaniem

De heer Van Der Spoel: Voorzitter, wij konden ons vinden in het amendement, maar in de toevoeging over zeker het Colijnplein, kunnen wij ons niet vinden. Wij willen eerst onderzoeken of er behoefte is, en zo ja of dan het Colijnplein het plein voor starters zou moeten zijn. Voor de rest ondersteunen wij dit amendement met deze stemverklaring.

	Amendement 26 van het CDA over startersleningen	aangenomen
	Amendement 27 van het CDA over leerplicht	aangenomen
15	Amendement 28 van LR over scholing gemeentepersoneel	aangenomen
	Amendement 29 van LR over het openluchtwembad	verworpen

De heer Den Ouden: Voorzitter, wij willen een stemverklaring afleggen. Het openluchtwembad stond de vorige keer uitdrukkelijk in ons verkiezingsprogramma. Gezien het feit dat er toch nog wat onhelder blijft in de discussie met de wethouder over hoe we omgaan met investeringen in de toekomst, denken wij dat het in dit geval wat ons betreft veiliger is om dat maar te laten staan waar het staat. Dat betekent dat we niet instemmen met het afvoeren van het openluchtwembad uit de begroting.

25 Amendement 30 van LR over de post onvoorzien:

De heer Den Ouden: Mag ik voorstellen dit na amendement 34 in stemming te brengen?

De voorzitter: Dat is akkoord.

30	Amendement 31	vervallen
	Amendement 32 van de VVD over de parkeertarieven	aangenomen
	Amendement 33 van de SGP, CDA, LR D66/GL en RB over materiële instandhouding onderwijs	aangenomen
35	Amendement 34 van SGP, LR en RB over afvalstoffenheffing	verworpen
	Amendement 30 van LR over de post onvoorzien	aangenomen
	Amendement 35 van de PvdA over doelstelling staat van de gemeente	

40 **De heer Den Ouden:** Voorzitter, hier is nog verheldering nodig. Er is verschil tussen het oorspronkelijke amendement van de PvdA en het door het college gesuggereerde veranderde amendement. Wij zouden het graag expliciet over het PvdA-amendement willen hebben.

45 **De voorzitter:** De PvdA stelde voor dat er gestreefd wordt naar verbetering. Het college stelde toen voor om er een SMART verbeterdoel aan te koppelen met een 7.

Mevrouw Ripmeester: Dat is natuurlijk een aardig voorstel, maar het college gaat daar niet over. De raad stelt zijn eigen cijfers vast.

50 **De voorzitter:** Het was overigens een serieus voorstel van het college. Om u te bedienen. Dat betekent, mijnheer Den Ouden, dat het oorspronkelijke amendement van de PvdA in stemming wordt gebracht, hetgeen het college natuurlijk betreurt, maar u gaat over uw eigen voorstellen.

Mag ik de voorstanders hiervoor zien? Het amendement is aangenomen.

Amendement 38 van de PvdA over de dierenarts voor huisdieren
van de minima

verworpen

5 Amendement 39 van de PvdA, D66/GL over veilige schoolroutes unaniem aangenomen

Amendement 40 van het CDA over de Stichting Kunstroute: verworpen

Amendement 41 van de PvdA over dekkingsvoorstellen

- nummer 3: kinderboerderij

10

De heer Van der Spoel: Voorzitter, gelet op het antwoord van het college op de vragen van de werkgroep KAS onder 3, waarin wordt gesteld dat een efficiëncyverbetering te bereiken is met uitdrukkelijke opdracht dat dit niet tot kwaliteitsverlies mag leiden, gaan wij ervan uit dat dat het geval is. Mocht dat anders zijn, dan denken wij dat het college hier terugkomt om alsnog wat te vragen. Om die reden zijn wij tegen

15

De voorzitter: Wie is voor dit amendement?
Het amendement is aangenomen.

20

- nummer 9: lage lasten uitvoering milieubeleid.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, net als bij het vorige punt. Er staat dat de kosten gedekt worden uit bestaande budgetten, zonder daarbij overige verplichtingen aan te tasten. Om die reden zijn wij tegen.

25

De voorzitter: Wie is voor dit amendement?
Het amendement is verworpen.

- nummer 11: bewegingsonderwijs.

30

De heer Van der Spoel: Voorzitter, terecht heeft de heer Japenga vandaag een opmerking gemaakt over consequent zijn. De VVD is altijd erg wild als het om sport gaat. We dragen sport een warm hart toe. Aan de andere kant hebben we gezegd dat we zuiver in de leer moeten zijn; eerst beleid en dan pas geld. Om die reden zijn wij tegen.

35

De voorzitter: Wie is voor dit amendement?
Dit amendement is verworpen.

Amendement 31 van LR over de rentetoevoeging vrije reserve verworpen.

40

We zijn aan het einde van de lijst van amendementen.
We gaan naar de moties.

Worden er moties ingetrokken? Dat is niet het geval. Alle moties worden gehandhaafd. Zijn er tekstuele wijzigingen? Dat is niet het geval.

45

Motie 44 van LS over snellere aangifte bij de politie aangenomen
Motie 45 van RB over de graffiti schoonmaakactie verworpen

50

Mevrouw Ripmeester: Ik wil een stemverklaring afleggen. Wij zijn tegen maar we gaan wel mee met de schoonmaakactie van het college.

Mevrouw Nooijen: Voorzitter, ik zou graag willen weten welke kosten hieraan verbonden zijn.

De voorzitter: Ik denk dat we dat toch aan de orde hadden kunnen hebben in het hele debat. Het lijkt mij lastig om dit opnieuw te gaan doen.

5 **De heer Onderdelinden:** Wij zijn voor de eerste twee aandachtstreepjes.

De voorzitter: Dat wordt weer een amendement op de motie, mijnheer Onderdelinden: de motie was al geamendeerd.

Het was uw stemverklaring? Dat had ik niet goed begrepen, neem me niet kwalijk.

10 Dan de stemming. Wie is voor deze motie?

De motie is verworpen.

Motie 46 van RB over de busroute Kruispunt Kerkweg/Jan Luykenstraat	verworpen
Motie 47 van RB over klike voor papier	verworpen
15 Motie 48 van RB over vlinderstroken	aangenomen
Motie 49 van RB over straatverbod overlastgevende hangjongeren	verworpen
Motie 50 van RB over de bugerjury	verworpen

De heer Van Houcke: voorzitter ik vindt het een sympathieke motie, maar ik ben tegen.

20

De voorzitter:

Motie 51 van de CU over nieuwbouw De Burcht: aangenomen

Motie 52 van de CU over vooruitbetalen energie verworpen

25 **De heer Onderdelinden:** Aannemende dat het op de oude wijze mogelijk blijft, het is een overdreven opmerking, maar dan zijn wij voor.

De voorzitter: Wie is voor deze motie?

De motie is verworpen.

30

Motie 53 van de CU over laaggeletterdheid aangenomen

Motie 54 van D66/GL, SGP en LR over burgerinitiatief aangenomen

35 **De heer Japenga:** Stemverklaring. Wij zijn akkoord als maandelijks zou worden veranderd in 2008 en dan evalueren. Wij zien het niet zo zitten om het voor onbepaalde tijd te doen.

De voorzitter: We hebben sowieso afgesproken dat we het burgerinitiatief evalueren.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Stemverklaring. Wij vinden het burgerinitiatief een prachtig initiatief, maar om dit zo vast te leggen voordat we geëvalueerd hebben, vinden we te ver gaan. We zouden het meenemen in de werking van de participatie-instrumenten.

De heer Van Houcke: Volgens mij is er een misverstand, want het burgerinitiatief is al lang aangenomen.

45

Mevrouw Ripmeester: We zouden de participatie-instrumenten en de werking daarvan en of ze doen wat ze doen bespreken. Daar hoort dit ook bij.

50 **De voorzitter:** Daarbij wilt u de communicatie ook meenemen. We laten het bij deze stemverklaring, anders gaan we het debat opnieuw doen.

Wie is voor deze motie?

De motie is aangenomen.

	Motie 55 van D66/GL, SGP en LR over inhuur personeel	verworpen
	Motie 56 van LR over gratis openbaar vervoer 65+	verworpen
	Motie 57 van de VVD over de huisartsenpost	verworpen
	Motie 58 van de VVD over het ondernemersloket	verworpen
5	Motie 59 van de VVD over Drechtwerk	unaniem aangenomen
	Motie 60 van de VVD over de hondenbelasting	verworpen

10 **De heer Koppes:** Stemverklaring. Het eerste gedeelte onder "overwegende dat", daar kunnen wij ons goed in vinden. De rest niet. Daarom stemmen we tegen. We hebben in onze algemene beschouwingen gezegd met een initiatiefvoorstel te komen, dat verder reikt.

De heer Onderdelinden: Wij willen dit koppelen aan de Tarievennota.

15 **Mevrouw Ripmeester:** Wij steunen deze motie niet maar we willen wel een roep doen om een hondenpoepevaluatie.

De voorzitter: Wie is voor deze motie?
De motie is verworpen.

20 Motie 61 van de PvdA over het startersplein aangenomen

De heer Onderdelinden: Onderaan staan drie aandachtsbolletjes. De eerste en derde steunen wij.

25 **De voorzitter:** Wie is voor deze motie?
De motie is aangenomen.

30 Motie 62 van de PvdA over de brandmelders verworpen
Motie 63 van de PvdA over nieuwbouw woningen volgens woonkeur unaniem aangenomen
Motie 64 van de CU over pc's en beeldschermen

35 **Mevrouw Ripmeester:** Wij kunnen meegaan met het voorstel, zolang de kosten voor de uitvoering niet te hoog worden. Het is te laat, ik kom niet goed meer uit mijn woorden.

De voorzitter: Dan is de motie unaniem aangenomen.
Dames en heren, ik geef het woord aan wethouder De Koning.

40 **Wethouder De Koning:** Voorzitter, na de stemming van alle amendementen en moties is het natuurlijk van belang te weten hoe het begrotingssaldo eruitziet. Dat betekent dat we nog niet aan het einde van de vergadering kunnen zijn. Drie jaar, 2008 en 2009 geven een fors overschot, 2011 ook. Maar voor 2010 en ook daarvoor geldt dat het begrotingsresultaat boven nul moet zijn, heeft met deze uitkomst een tekort van €53.000,-.
Ik zou de schorsing graag laten gebruiken om hierin te laten voorzien met elkaar.

45 **De voorzitter:** Hoe lang hebt u nodig wethouder, 20 minuten?
We schorsen de vergadering met het verzoek aan de fractievoorzitters om even met wethouder De Koning bij elkaar te gaan zitten.

50 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, voordat we nu uitgebreid gaan vergaderen, dat hebben we al meer gedaan op dit tijdstip. Als u de dekking nu gewoon zoekt in de vrije reserves voor dit bedrag? Voordat het zoveel verder is, zijn we er met één hamerslag uit.

De voorzitter: Ik stel u voor dat u dat ....

De heer Onderdelinden: Maar voorzitter, als u dat steunt, bent u er uit.

5 **De voorzitter:** Dat lijkt mij te kort door de bocht. Ik zie in ieder geval al een fractievoorzitter pruttelen. De wethouder ook.
Ik stel u voor dat u zich even met elkaar terugtrekt. Dat hoeft dan niet lang te duren, als u er zo uit bent.

10 [Schorsing]

De voorzitter: Dames en heren, zojuist zijn de financiële consequenties in beeld gebracht. De fractievoorzitters hebben zojuist gezocht naar een oplossing voor het dreigende tekort.

15 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, aangezien we niet mogen putten uit de vrije reserves om de tekorten te dekken, hebben wij gedacht om dekkingsvoorstel 1, de kostentoerekening grondexploitatie te verdubbelen van 2% naar 4%. Dat levert € 100.000,- , waarmee we op een begrotingsoverschot zitten van 2010 waardoor wij ook weer een aantal moties in herstemming kunnen brengen, want we hebben weer geld.

20 **De voorzitter:** [gekscherend] Dat raad ik u ten zeerste af. Oké, ik ga ervan uit dat alle fractievoorzitters zich hier in kunnen vinden. U hebt uitgediept de oplossing met de wethouder Financiën. Ik zie dat daar zelfs een unanieme meerderheid voor is.
Dank u zeer.

25 Dames en heren, ik stel aan de orde het voorstel zoals dat op de agenda van de gemeenteraad staat om de programmabegroting 2008 inclusief het dekkingsplan vast te stellen. Ten tweede kennis te nemen van het meerjaren perspectief 2009 – 2011, inclusief amendementen en stemverklaringen die u nu hebt gemaakt.

30 Dat is aan de orde. Geen stemverklaringen meer. Dan laat ik de hamer vallen en is hiermee de programmabegroting voor 2008 vastgesteld en het meerjarenperspectief, daar neemt u kennis van.

35 We zijn hiermee aan het einde gekomen van deze vergadering. Ik dank u voor uw constructieve inbreng. Wij hebben een hele dag vergaderd en ik hoop dat u op een ander moment het gesprek aangaat met de samenleving en de scholen. Dat heb ik de directeur van het Gemini College beloofd, om elkaar te steunen in moeilijke situaties. Ik feliciteer u met de vastgestelde sluitende begroting. Tot de volgende keer.

40 De voorzitter sluit de vergadering. Het is 23.00 uur.

45 Aldus vastgesteld in de vergadering van 31 januari 2008,
de griffier, de voorzitter,

50

as